



Proleter DEVRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

5 Dergisi

Sınıf mücadelesinde
KADININ GÜCÜ

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mart 2019 Sayı: 75

Fiyatı: 3 TL

Doğanın ve toplumun canlandığı bahar aylarına girmiş bulunuyoruz. Mart ayı ile birlikte doğadaki canlanış, onun bir parçası olan insanı da etkilemiş, uyandıran, harekete geçiren bir rol oynamıştır.

Bir direniş efsanesi Newroz'un bu ayda gerçekleşmesi tesadüf değildir. Toplumsal olaylar açısından da böyledir. Paris Komünü'nden 8 Mart'a, tarihe damga vurmuş birçok direniş yaşanmıştır. Bizde de Gazi'den Kızıldere'ye direnişle anılır Mart ayı...

Bu sene Mart ayına krizin yarattığı ağır sonuçlarla giriyoruz. En başta işsizlik sürekli artıyor. Hemen her gün, işçiler üçer-beşer atılıyor. Tepkiyi büyütmemek ve duyulmasını önlemek için bu yöntemi kullanıyorlar. Ancak toplamda devasa boyutlara varan işsizliği örtbas etmeleri mümkün olmuyor.

Resmi rakamlara göre 4 milyon civarında gösterilse de (ki bu da büyük bir orandır) gerçekte 6.5 milyon kişi işsizdir. Son dönemde bir işe girmek için onbinlerce kişinin başvurması ve saatlerce kuyrukta beklemeleri, durumun vahametini ortaya koymaktadır.

Bunların arasında gençler çok önemli bir yer tutuyor. Her 4 gençten biri işsiz durumda. Özellikle üniversite mezunu gençlerde işsizlik oranı çok yüksek. Ekonomik zorluklardan dolayı 5 yıl içinde 1 milyondan fazla öğrenci, kaydını dondurmuş ya da okuldan ayrılmış. Okuyabilenler ise kapağı yurtdışına atmaya çalışıyor. "Beyin göçü" en fazla üniversite mezunlarında görülüyor.

Sayfa 2'de sürüyor

Sefalet eken öfke biçer!

ÖFKEYİ EYLEME

DÖNÜŞTÜRELİM!



Sefalet eken öfke biçer! ÖFKEYİ EYLEME DÖNÜŞTÜRELİM!

Ayrıca işsiz kaldığı için bunalıma sürüklenen, intihar eden gençlerin sayısında artış var. Uyuşturucu kullanımı ilkokula kadar inmiş durumda. Sözde dindar olan AKP hükümetleri döneminde uyuşturucudan fuhuşa kadar her tür kötü alışkanlık zirve yaptı. Cehaletin övüldüğü ve toplumu cahil bırakmak için her şeyin yapıldığı bir sistemden başka ne beklenebilir ki?!

İşsizlikle birlikte doğal olarak açlık da başgösteriyor. Patlayan gıda fiyatlarını aşağıya çekmek adına, şehir merkezlerinde kurulan “tanzim satış” kuyrukları, bunun en açık resmi...

İnsanlar, çoğu çürümüş üç-beş kilo soğan ve patates almak için saatlerce bekliyor. Pazar yerleri fiyatları bakıp şaşkına uğrayan ve doğru-düzgün bir şey almadan çıkan insanlarla dolu. Akşam saatlerinde pazarcıların attıkları çürükleri toplayanların sayısı hızla artıyor. Halk gerçek anlamda açlıkla karşı karşıya...

“Taşı eksen yeşerir” denilen bu verimli topraklar, ya çoraklaştırıldı ya da inşaata kurban edildi. Emperyalist tekellere kar alanı sağlamak için tarım ve hayvancılık bitirildi. Saksıda bile yetişen soğan ve patatese kadar her şey ithal ediliyor. Döviz yükselince fiyatlar da fırlıyor. Keza mazottan gübreye girdilerdeki her artış, gıda fiyatlarına doğru yansıyor.

Bunu “tanzim satış” gibi palyatif önlemlerle çözmek mümkün değil. Zaten onların ömrünün de “iki ay” olacağı söylendi. Yani seçime kadar... Seçimden sonrası, tufan...

Seçimlere sayılı günlerin kaldığı bir dönemdeyiz. Son yılların belki de en sönük seçim dönemi yaşanıyor. Çünkü insanlar iş ve aş derdinde. Bunu da seçim mitingleri dahil her yerde haykırıyorlar.

Kitle desteğini kaybettiğinin farkında olan Erdoğan, neredeyse ilçe ilçe dolaşıp miting yapıyor. Ama gittiği her yerde “açız” diyen “iş istiyoruz” diyen insanlarla karşılaşılıyor. Bunları kimi zaman “provokatörlük”le suçluyor; kimi zaman da “patates, soğan, patlıcan” diye dalga geçerek, “bir merminin fiyatını biliyor musunuz” diyor. Tıpkı Fransız Devrimi

sırasında “ekmek istiyoruz” diyenleri, “ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler” sözüyle karşılayan kraliçe gibi...

Bunlar, aynı soydan geliyor. Önceki yaşamı ne olursa olsun, sarayda yaşamaya başlayanın, halktan ne kadar kopacağını gösteren çarpıcı bir durumdur bu. Çünkü sarayda yaşayan kulübede yaşayanın halinden anlamaz. Bu dün de böyleydi bugün de...

Açlığa karşı savaşı öne çıkarır, şoven propagandayla halkı doyurmaya çalışırlar. Sofraya ekmek yerine mermi koyarlar. Ama insanlar mermiyi yiyemez. Devrimler, açlık çeken insanların, egemenlerin savaşında ölmeyi reddetmesiyle başlamıştır.

Açlığa karşı savaşı öne sürenlerin karşılaştığı son budur. Bu “son”u yaklaştırmak ise, bizim elimizdedir.

Krizle birlikte artan işsizlik ve açlık; ne savaş propagandası ne de seçim aldatmacası ile giderilebilir. Halk zaten seçim yorgunudur. Her yıl kurulan sandıklara “bir umut” diye gitmekten ve her defasında hayal kırıklığı yaşamaktan bıkmıştır. Seçim/seçmen/sandık hileleri, idare ve yargı kurumlarının haksız, hukuksuz, gerçekdışı kararlarıyla sonucu belli seçimlerden gına gelmiştir artık...

Böyle bir seçim sistemini ve yapılan her tür hileyi, saldırıyı içine sindiren muhalefet partileriyle varolan tabloyu değiştirmek mümkün değildir. Kitleler kendi deneyimleriyle gerçekleri görmekte ve giderek sandıktan uzaklaşmaktadır.

Sadece AKP-MHP blokunu değil, faşizmi yıkacak olan, halkın gücüdür. Krizle birlikte artan öfke, eyleme dönüştükçe, yıkılışları hızlanacaktır.

Mart ayı, direniş ayıdır. Tarihteki direniş günlerine, bir yenisi daha eklenebilir. Faşizm halkın kışdır. Önümüz ise bahar...



Okurlara...

Merhaba,

Seçimler yaklaşırken ortaya çıkan tablo, AKP'nin artık yönetme gücünü iyice yitirdiğini gösteriyor. İş başvurusunda bulunan bir kadın “açım” diye bağıyor; Erdoğan'ın mitingine katılan bir işçi “taşerona kadro” istediği için azar işitiyor; 1 (sadece bir) kişinin alınacağı bir işe binlerce insan başvuruyor; kitleler soğan-patates kuyruklarında saatlerce sıra bekliyor... Bu arada Erdoğan'ın sarayı günlük milyon liralık harcamalarını sürdürüyor, bürokratlar lüks içinde yaşıyor, yandaşlara sınırsızca para aktarılıyor...

Ağır ekonomik kriz koşullarında, yaşam şartlarında ortaya çıkan bu farklılık, artık kitleler için dayanılmaz bir hale gelmiş durumda. Zaten muhalif partiler de, bu durumdan yararlanarak oylarını artırma planını yapıyorlar.

Ancak çözüm, herhangi bir partinin daha fazla oy almasında değil. Kitlelerin yaşamalarını değiştirecek olan şey, yöneticilerin değişmesi değil;

üretim alanlarında ve sokaklarda mücadelenin yükselmesidir.

Yaşam koşullarını düzeltmenin tek yolu, özgürlükler için mücadele etmektir.

Mart ayını, kavganın bahrını bu bilinçle karşılamak, 1 Mayıs'a uzanan süreci direnişle-mücadeleyle dokumak gerekiyor. Ekonomik ve siyasi krize karşı kazanmanın tek yolu budur.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

75. Sayıda

3	Çözüm sandıkta değil mücadele gücümüzde
4	Gezi direnişi yargılanamaz
5	Devrimci-demokrat adaylar üzerine
7	İşsizler ordusu büyüyor
8	EYT'lilerin mücadelesi
9	Avukatlara gözaltı ve işkence
10	Enkazın altında kalan
11	Kadınlar politikaya çekilmeksizin...
12	Sınıf mücadelesinde kadının gücü
14	İran'dan Keşmir'e ABD'nin savaş planları
15	Karaağz Köyü'nün santrale karşı direnişi
16	Viva la Comune
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
19	Krizin en vahim hali Gıda Krizi

Seçimlere sayılı günler kaldı. Ancak ne adaylarda ne de kit-
lelerde bir heyecan var. Düzen
partilerinin zorlanarak yap-
tıkları seçim kampanyaları da halka bir
umut vermiyor.

Nasıl versin ki?

16 yıldır tek başına hükümet olan ve birçok belediyeyi elinde bulunduran AKP, “seçim manifestosu”nda bugüne kadar yaptıkları her şeyin tersini vaat etti. “İhalelerin şeffaf yapılması”ndan “yatay yapılaşma”ya, “yeşil kent”e kadar bir “yalanlar manzumesi” sıraladı.

Muhalefet partilerinin de kitlelere sunduğu bir şey yok! Zaten “nasıl bir belediyeçilik”, “nasıl bir kent yönetimi”,

öne çıkar. Yerel seçimler öncesi de arka arkaya anket sonuçları açıklanmaya başladı. **AKP’ye yakınlığı ile bilinen şirketler bile, AKP’nin oylarının düş-tüğünü söylüyor. CHP’nin Ankara’da 10 puan ileride olduğu, İstanbul’da ise başa baş gittiği, birçok anketin or-tak sonucu.**

Tabi bu sonuçlar, muhalefeti mem-nun ediyor. Sıkça anket sonuçlarını paylaşıyorlar. Önceki seçimlerde anket şirketlerine veryansın edenler, şimdi anketleri kesin doğruymuş gibi sunuyorlar.

Oysa **anket şirketleri, seçimleri ma-nipüle etmekte kullanılan en önemli araçlardan biridir.** Seçim öncesi yayın-ladıkları sonuçlarla kitleyi yönlendirirler. Bu seçimde de görevleri değişmedi. **Mu-**

ortaya koyuyor. Sadece katılım yönüyle değil; “açız” diye bağırın, “iş istiyoruz” diyen, “taşerona kadro” sloganını atan kişilerin mitingte olması ve Erdoğan’a doğrudan seslenmeleri, bunun boyutunu gösteriyor.

Yani AKP’nin gerilemesi konusunda anketler az bile söylüyor. Fakat anket şirketleri bunu bir şekilde ifşa ediyorsa, arkasında duran güçlerin mutlaka bir amacı vardır. Bunun başında da sandığa gitmeme eğilimini kırmak geliyor. Seçimlere sayılı günler kalmasına rağmen “kararsızım” ya da “gitmeyeceğim” diyen önemli oranda bir kitlenin varlığı rahat-sız ediyor.

Seçimlere katılım, sistemin geleceği açısından her şeyden önemli. Onun için hükümeti-muhalefetiyle buna yükleniyorlar. **Onca hileye, anayasaya aykırı uygulamalara rağmen muhalefetin ses çıkarmaması, sandığa güvensiz-liği büyütmemek, sistemi tehlikeye atmamak içindir. Onların misyonu budur ve yerine getiriyorlar.**

Elbette karşılığını da alıyorlar. Şimdi de bazı belediyeleri alacaklar. Egemen klikler arasında rant paylaşımı her zaman olur. Faşizm koşullarında bu alan daralır, hatta tümden kesilebilir. O durumda kavganın şiddeti de artar. Ama sistem-içi çözümlerle gidermeye çalışır-lar. Bu oyunu bozacak tek güç, halkın mücadele gücüdür.

Egemenlerin arayışları sürüyor

Krizle birlikte artan hoşnutsuzluk, seçimlerden ve AKP’den bıkkınlık, ege-menleri korkutuyor ve yeni arayışlara itiyor. **Toplumsal bir patlamaya yo-laçmadan düzen-içi yöntemlerle bir çıkışın çabası içindeler. Çünkü halk böyle yönetilmek istemiyor, onlar da yönetmekte zorlanıyorlar.**

Özellikle son bir-kaç yıldır devletin kurumlarında, hukuk sisteminde, ana-yasa dahil tüm yasalarında büyük bir çatırdama var. Hileli referandumla re-jim değişikliğine gidildi fakat yenisini de oturtamadılar. Yani **işleyen bir sis-tem yok. Her yanından dökülüyor. En önemlisi de kitle desteği giderek eriyor.**

Bu durumda yeni alternatifler yarat-makla karşı karşıyalar. Esasında uzunca bir dönemdir bunun arayışı içindeler. Erdoğan’sız AKP girişimleri oldu, ama başarısız oldu. Ya da Meral Akşener’le “merkez-sağ” boşluğunu doldurmak iste-diler, o da tutmadı. Şimdi yeniden AKP

Çözüm sandıkta değil MÜCADELE GÜCÜMÜZDE!

Krizle birlikte artan hoşnutsuzluk, seçim-lerden ve AKP’den bıkkınlık, egemenleri korkutuyor ve yeni arayışlara itiyor. Top-lumsal bir patlamaya yolaçmadan düzen-içi yöntemlerle bir çıkışın çabası içindeler. Çün-kü halk böyle yönetil-mek istemiyor, onlar da yönetmekte zor-lanıyorlar. Devletin kurumlarında, hukuk sisteminde, anayasa dahil tüm yasalarında büyük bir çatırdama var. Hileli referan-dumla rejim değişik-liğine gidildi fakat yenisini de oturtama-dılar. Yani işleyen bir sistem yok.

hatta vaatler bile tartışılmıyor. Adaylar üzerinden bir seçim kampanyası yürütülüyor. O adaylar da, parti başkan-larının atamasıyla gelmiş durumda. Bazıları kendi tabanlarında bile be-nimsenmiyor, en azından coşkulu bir sahiplenme gerçekleşmiyor. Hatta parti içi kargaşaya, kopuşlara neden oluyor. Örneğin CHP’de protesto gösterileri ya-panlar olduğu gibi, bir kısmı da DSP’ye geçti.

Kısacası hükümeti muhalefetiyle tam bir çürüme içindeler. **Halk ise seçimden çok geçim derdinde. Krizle birlikte ar-tan işsizlik ve gıda fiyatları, en önem-li gündemleri.** Sadece bir kişinin alın-cağı temizlik işine 6 binden fazla kişinin başvurması, “tanzim satış”larda uzayan kuyruklar, bunun somut göstergeleri.

Ayrıca kitleler seçim yorgunu. Nere-deyse her yıl sandığa gitmekten, her de-fasında umutlanıp sonra hayal kırıklığı yaşamaktan bıkmış, usanmış durumda. Bunca sıkıntısı içinde, sonucu belli bir seçime daha gitmenin, işçi ve emekçiler açısından bir anlamı, önemi yok...

Anketler ne diyor?

Her seçim dönemi anket şirketleri

halefeti önde göstermek, seçimden umudunu kesenleri yeniden sandığa çekmede önemli bir motivasyon. Er-doğan da güya anket sonuçlarına kızmış görünerek bu amaca hizmet ediyor. Ger-çekte en çok Erdoğan seçimlere katılımın yüksek olmasını istiyor. Meşruiyetini buna dayandırıyor çünkü.

Anketlerin amacı bir yana, AKP’nin kitle desteğini kaybettiği doğrudur. Onlar da bunun farkında. Öyle olmasa Erdoğan ilçe ilçe dolaşır mı? Hergün bir televizyon kanalına çıkar mı? Belediye başkan adaylarından çok daha fazla çalışır mı? Binali Yıldırım gibi “ağır topu”nu İstanbul’a aday yaptığı halde, İstanbul’da bile o dolaşıyor.

“Esprili bir adam” olarak sunulan Yıldırım’ın ise suratından düşen bin par-ça. İstemeyerek de olsa TBMM Başkanlı-ğından istifa etmek zorunda kaldı. Bu ko-nuda muhalefetin baskısı sınırlı kaldığı halde, gelecekte başlarını ağrıtaçağından çekinmiş olmalı ki, seçimlere başvuru-nun son gününde görevini bıraktı.

AKP’nin birçok alanda zorlandığı ortada. **Krizle birlikte kitle desteğini daha fazla yitirdiği de çok açık. Se-çim mitinglerindeki tablo da bunu**

içinden alternatif yaratmaya çalışıyorlar.

Bir süredir Abdullah Gül, Ahmet Davutoğlu, Ali Babacan gibi eski AKP kurmaylarının yeni bir parti kuracağı yönünde söylentiler vardı. Erdoğan mitinglerinde “içimizdeki hainler” diyerek böyle bir girişim olduğunu duyurdu. Kimilerine göre AKP içinden 1 değil, 2 parti çıkacak. 31 Mart seçimlerinin sonuçlarına göre harekete geçecekleri bekleniyor.

Bu girişimler partiye dönüşür mü, dönüştüğünde başarılı olur mu, bilemeyiz. **Kesin olan, egemen sınıfların bu yön-deki arayışlarıdır ve düzen-içi “muha-lefet boşluğu”nu doldurana, yeni bir hükümet adayı yaratana kadar da sürecektir.**

Aynı günlerde Bahçeli’nin “beka” sorununu ortaya atması dikkat çekiciydi. AKP-MHP blokunun kaybetmesi durumunda devletin beka sorunu yaşayacağı sözü, bir yandan tehdit içeriyor; bir yandan da ülkenin daha büyük sıkıntılara gebe olduğunu ifade ediyor.

Erdoğan-Bahçeli ikilisinin iktidarlarını korumak için herşeyi yapacakları ve yaptıkları ortadadır. Son olarak Mersin’de MHP’den İyi Parti’ye geçen Belediye Başkanı’nın adaylığını çeşitli oyunlarla engellediler. CHP’nin Bodrum adayı da YSK engeline takıldı. YSK ellerinin altında bir aparat durumunda. Buna karşın muhalefet partileri YSK kararlarına uymakta beis görmüyor. Başka adaylar göstererek durumu kurtarmaya çalışıyor. Böyle bir muhalefetle AKP-MHP blokunu devirmek mümkün mü?

Onların sorunu muhalefet partileriyle değil zaten. Krizle birlikte tırmanan kitle tepkisinde ve bunun daha da büyüme riskinde. **İktidarda kalmanın bir yolu zor kullanmak ise; diğeri, kitlelerin desteğini almak, en azından “rıza” göstermesini sağlamaktır. İkisi birarada ve olabildiğince dengede tutulur. Bu denge bozulmuştur. Kitle-lesel destek azaldıkça zor daha da artmıştır.** Erdoğan’ın aş, iş isteyenleri azarlaması, Bahçeli’nin “beka” sorunundan söz etmesi boşuna değildir. Sedat Peker gibi mafya başlarının açık tehditlerini de eklersek; zor dışında çarelerinin kalmadığı görülür.

Seçim hileleriyle, kural tanımazlıkla ve zor yoluyla ayakta kalmanın elbette bir ömrü vardır. AKP-MHP blokunun artan hırçınlığı, bu ömrün tükenmekte oluşuna işarettir.

“Bu seçim son seçim” mi?

AKP’nin kitle desteğini kaybetmesi üzerinden “bu seçim son seçim olabilir” yorumları artmaya başladı. Meseleye yasal düzlemde bakanlar, önümüzdeki 5 yıl boyunca seçim olmayacağını söylüyor. Bir kısmı da AKP’nin oy kaybından korktuğu için bir daha seçime başvurmayacağını iddia ediyor.

Her ikisi de doğru değildir. AKP seçim hileleri ve tehditlerle yine kazansa ya da ciddi bir oy kaybı yaşasa da, bundan sonra yönetmekte daha fazla zorlanacaktır. Gerek kriz koşulları, gerekse uluslararası



alanda yaşadığı sıkışma, bir yol ayırmasına getirmiş durumda. Yapacağı her tercihin ağır bedelleri olacaktır.

Daha şimdiden “erken seçim” tartışmalarının yapılması, AKP-MHP blokunun işinin hiç kolay olmadığını gösteriyor. İlk önce bu geri-ci-faşist blok çatırdamaya mahkumdur. Zaten başından itibaren çatlaklar vardı ve bunlar her an büyüyebilir. Bahçeli, duruma göre yönünü çevirmede ustadır. Bugüne dek hükümetlerin yıkılıp kurulmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Herhangi bir sarsıntıda Erdoğan’ı yüzüstü bırakması kimse için sürpriz olmaz.

Emperyalistler ve işbirlikçi burjuvazi, bir parti ve lideri, ihtiyaç duyduğu sürece başta bırakır. Çıkarlarına hizmet edemez hale geldiğinde (ki kitle desteğini yitirmesi bunun önemli bir yanısıdır) alaşağı etmekten geri durmaz. Tarihin çöplüğü bu tür diktatörlerle doludur.

Onun için ne yasal süre, ne de Erdoğan’ın istemi, bu seçimleri “son seçim” yapar. Önceki seçimlerde de bu tür iddalar ortaya atılmış ama hepsi fos çıkmıştı; dahası her yıl sandık kuruldu. Bunu söyleyenler, emperyalistler ve klikler arası çelişkileri, daha önemlisi sınıf mücadelesinin belirleyici rolünü hesaba katmıyor ya da bilerek gözardı ediyorlar. **Erdoğan’ı ve yönetimini her şeye kadir ve yıkılmaz gösteriyorlar.**

Yıkılmayacak hiçbir hükümet yoktur. Hele ki işçi ve emekçiler tepkilerini eylemli bir şekilde ortaya koymaya başlarsa...

Çözüm sandıkta değil

Şairin dediği gibi “saraylar, saltanatlar yıkılır”, Erdoğan da gider. Bütün mesele nasıl gittiğidir. Yoksa en demokrat görüneni bile, başa geçince diktatör kesilir.

Örneğin yerel seçimlerde muhalefet partileri başta büyükşehirler olmak üzere birçok belediyeyi kazansalar ne değişecektir? **Kayım dahil yapılacak saldırılara direnmedikleri sürece, belediyeleri almanın ne anlamı**

vardır? Ki bugüne dek direneceklerine dair bir söz de vermiş değillerdir.

Ayrıca yeni yasalarla yerel yönetim bütçelerinde **Erdoğan’ın yetki alanı genişletildi. Hazine’den belediyelere aktarılan kaynağın kullanılmasından, İller Bankası karından dağıtılan hibeye kadar Cumhurbaşkanı yetkileri içine alındı.** Ki bunlar belediye bütçelerinin dörtte üçünü oluşturuyor. Yani suyun başı tutulmuştur. Belediyelere kim gelirse gelsin, kasanın anahtarı Erdoğan’da olduğu sürece eli-kolu bağlanmış demektir. Buna devrimci-demokrat adaylar da dahildir.

Bu yasalar değişmek zorunda. Sadece yerel yönetimler değil, seçimler dahil 12 Eylül uzantısı bütün anti-demokratik yasalar değişmeden, bunun müca-delesi verilmeden, faşizmi yıkmak bir yana geriletmek bile sözkonusu olamaz.

Yasalar sokakta yapılır. Seçim de sandıkta değil sokakta kazanılır. Dişe diş bir mücadele-yi göze almadan faşizme karşı mücadele verilemez. Düzen muhalifleriyle, seçim oyunlarıyla bunu başarmak da mümkün değildir.

AKP-MHP bloku seçimle değil, halkın mücadelesiyle yıkılacaktır. Bu güç harekete geçtiğinde, ne Erdoğan-Bahçeli kalır; ne de onlara öykünenler böyle bir cesareti gösterebilir. Hükümetleri de muhalefeti de hizaya çekecek olan, halkın mücadele gücüdür. Onun için mesele sadece Erdoğan’dan kurtulmak değil; yeni Erdoğanların çıkamayacağı bir düzen yaratmaktır.

Gezi direnişi yargılanamaz



Gezi Direnişi için mütalaasını veren savcı, aralarında Osman Kavala, Mehmet Ali Alabora, Can Dündar ve TMMOB yöneticilerinin de bulunduğu 16 kişi hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istedi.

Gezi Parkı Direnişi, artan siyasi ve ekonomik baskılar karşısında, kitlelerin patlayan öfkesidir. Tüm ülkede milyonlarca insanın katıldığı bu ayaklanma, Türkiye tarihinin en önemli, en kitlesele halk hareketidir. Bu harekete katılmak doğrudur, meşrudur. Bugün devlet gücünü elinde tutarak onu yargılamaya çalışanlara rağmen, tarih Gezi Ayaklanması’nı şanlı sayfasına kaydetmiştir.

Devrimci-demokrat adaylar üzerine...

Son yıllarda tasfiyecilik ve reformizmin etkisiyle parlamentarist eğilimler güç kazanmış ve her ne olursa olsun seçimlere katılmak, bir partiyi veya adayı desteklemek zorunluymuş gibi ele alınmıştır. Seçim çalışması, bir parti ya da adayın desteklenmesine indirgenmiş, bunun dışındaki tutumlar “apolitik”likle damgalanmıştır. Yani **politika yapmak, düzen sınırları içindeki mücadeleyle (onun da en dar hali seçimlerle) özdeşleşmiş ve adeta oraya hapsolunmuştur.**

Her şeyin ters-yüz edildiği bir dönemde, devrimcilik ve devrimci faaliyetin de bundan nasibini alması, çok şaşırtıcı değildir aslında.

Yeni bir seçim döneminde girdiğimiz bugünlerde, benzer yaklaşımların sürdüğünü görüyoruz. **HDP’nin İstanbul, Ankara, İzmir başta olmak üzere yedi büyükşehirde aday göstermeyip CHP-iyi Parti blokunu desteklemesi, bazı devrimci kurumlarda tepkilere yol açtı, fakat HDP’yi desteklemekten vazgeçmediler.** En fazla HDP’nin aday göstermediği yerlerde oy kullanmayacaklarını açıkladılar. Kimi devrimci-demokrat yapılar da, bu yerlerde “bağımsız aday” çıkardı. Ama her halükarda HDP adaylarını destekleme konusunda tavırları değişmedi.

Diğer yandan bir dönem yaygın biçimde karşılaştığımız, devrimci yapıların “bağımsız aday”larla seçimlere katılması furyası da hız kesti. “Bağımsız aday” koşulları zorlaşınca, ya vazgeçildi ya da sınırlı sayılara çekildi. Ama her ne olursa olsun seçimlere katılmak ve kazanmak isteyenler, şu ya da bu partinin çatısı altında seçimlere giriyorlar. Giderek bu durum kanıksanıyor da.

Parlamentoya göre belediyelerin görece özerkliği, yerel seçimlerde şu ya da bu partiden aday olmayı arttıran bir faktör. Aday oldukları partinin kararlarına uymak zorunda olmamaları, durumu nispeten daha kabul edilir kılıyor. Buna rağmen en hafifinden, devrimci demokrat kitleleri bu partilere yönlendirmek, onların oy oranlarını yükseltmek gibi handikapları içinde taşıdığı da bir gerçek.

31 Mart yerel seçimlerine doğru giderken, devrimci yapıların seçimlere dönük tutumları da üç aşağı-beş yukarı bu çerçevede belirlenmiş durumda. Bu yazıda esas olarak devrimci-demokrat adaylar üzerinde duracağız. Bu sıfatı ne kadar hak ettikleri, bugüne dek nasıl bir pratik izledikleri, baskın olan olumsuz örneklerin nedenleri, bu durumun nasıl değişeceği, olumlu örneklerle karşı yaklaşımı vb. ele alacağız. Bu adaylara yaklaşımımızı somut gelişmeler üzerinden ortaya koyacağız.

PDD olarak seçimlere, özelinde 31 Mart seçimlerine dönük tavrımız biliniyor. Önceki sayılarda bunları yazdık ve yazmaya devam ediyoruz. Bu yazı çerçevesinde ise, devrimci-demokrat adaylar üzerinde duracak, bu konudaki yanlış yaklaşımları ve kendi bakışımızı daha ayrıntılı işleyeceğiz.

Devrimci-demokrat adayların durumu

Genel ya da yerel seçimlerde **komünist ve devrimci-demokrat adayların varlığı, programları, vaatleri, söyledikleri oldukça önemlidir. Onlar, düzen**

partilerin adaylarından her yönden farklı olmalıdır.

“Ezber bozan” bir duruş sergilemeli, klasik tipte politikacı olmadıklarını göstermelidirler. Sadece vaatleri, politik hatları yönüyle değil, kişilikleriyle de farklarını ortaya koymalıdır.

Ama **aslanan; seçim öncesi çizdiği profili ve sunduğu hedefleri, seçim sonrası da koruması, onların arkasında durabilmesidir.** Seçimleri kazandıktan sonra hiçbir bahanenin ardına sığınmadan verdiği sözleri tutması, vaatlerini yaşama geçirmesi, yapama-

***d**üzen içi mevzileri abartmamak gerekir. O mevzilerle yapılacaklar sınırlıdır. “Kurtarılmış bölgeler” veya “belediye sosyalizmi” türü sapmalara karşı da dikkatli olunmalıdır. Devleti ele geçirmeden yerel düzeyde bırakalım sosyalizmi, halkçı bir düzeni kurmak bile mümkün değildir. Kapitalist sömürü koşullarında “küçük adacıklar” yaratmak, bir dönem ütöpik sosyalistlerin savundukları ama asla yaşama geçiremedikleri (ve geçirilmeyecek) ham bir hayaldir. Bu yönde bir girişim bile devlet tarafından şiddetle bastırılır.*

dıklarını açık yüreklilikle kabul etmesi ve bunları telafi etmeye çalışması, kısacası kimliğine uygun bir pratik ortaya koymasındır.

Ne var ki, kendilerine bu tür sıfatlar yüklediği halde burjuva politikacılarından farksız ya da kısa bir süre sonra onlara benzeyen pek çok örnek karşılaştık. **Seçimlerden önce büyük bir heyecan yaratan, kitleye umut veren, birçok kurumun da desteğini alarak önemli sayıda kesimin seferber olmasını sağlayan adayların çoğu, sonrasında hayal kırıklığı yaratmış, onu seçenleri hüsrana uğratmıştır.** Geriye dönüp baktığımızda, böylesi “kötü örnek”lerden pek çok isim aklımıza gelecektir.

Genele damgasını vuran, ne yazık ki bu tiplerdir. Bunların dışında kalanlar ise bir elin parmaklarını geçmez. Tabii ki, sınırlı sayıda da olsa bu örnekler önemlidir ve çoğaltmak gerekir. Geleceğe kalacak olan bunlardır. Fakat ortaya çıkan tablo üzerine durup düşünmek gerektiği de çok açıktır.

Diğer yandan bu adaylar ve partiler, yapılanların özelleştirisini vermiş midir? Onların arkasından gidenler ve oy verenler, hesabını sormuş mudur? Yani yaptıklarının bir karşılığı-yaptırımı olmuş mudur?

Bunlara olumlu yanıt vermek ne yazık ki mümkün değil. **Devrimci-demokrat da olsa sözünün arkasında durmayan politikacı tipi, adeta kanıksanmış durumda. Eleştiri-özeleştiri, hesap verme-hesap sorma gibi “olmazsa olmaz” kriterler kaybolmuş, unutulmuştur.** Böyle olunca, yaptıkları yanlarına kar kalmakta ve çark, aynı şekilde dönmeye devam etmektedir.

Kirli siyaset, devrimci-demokrat kesimleri de içine çekmiştir maalesef. Üstelik “alan razı-veren razı” biçiminde tekrarlanarak, sadece adayları ve partileri değil, kitleleri de kirletmektedir. Sosyalist, devrimci bir vekil ya da halkçı belediyeçilik örnekleri yaratmak yerine, elde edilen mevkiden çıkar sağlamak başat hale gelmiştir. Aday ve partisinden yakın çevresine, faaliyetçisinden oy verenlere kadar, derece derece oluşan çıkar beklentisi, toplumsal bozulma ve çürümenin geldiği boyutu göstermesi bakımından çarpıcıdır.

Sonuç olarak, görevde kaldığı süre boyunca halka bir şey sunmayan, bilinç ve örgütlülük düzeyini yükseltmeyen her bir örnek, bırakalım devrim cephesini güçlendirmeyi, yarattığı güvensizlikle karşı-devrimin değirmenine su taşımıştır. **Bu döngü kırılmadan devrimci-demokrat adayların kazanmasının ne işçi ve emekçilere, ne de devrim cephesine bir faydası olmaz.**

Yeni adaylarla birlikte yaşananlar

31 Mart yerel seçimleri öncesinde birçok devrimci-demokrat aday (muhtar, meclis üyesi, başkan) ortaya çıktı. Aday belirleme aşamasından itibaren pek çok noktada sorunlar oluştu. Örneğin emekçi semtlerde birden fazla devrimci-demokrat muhtar adayı belirdi. Gerici-faşist adaylar karşısında şansları olabilmesi için aralarında anlaşıp bir kişide ortaklaşmaları gerekiyordu. Ancak ne adaylar ne de onların arkasındaki kurumlar geri çekildi. Aynı partinin adayları arasında bile anlaşmanın sağlanamadığı yerler oldu. Kendi bileşenlerine, hatta adaylarına söz geçiremeyen bir tablo çıktı ortaya.

Bireyselleşmenin, örgütlü görünen örgütsüzlüğün geldiği son noktadır bu. Sonuçta **birden fazla devrimci, demokrat aday yarışıyor, oylar bölünüyor ve gerici-faşist adayların önü düzleniyor.** Sadece muhtar adaylarında değil, belediye başkanı adaylığında da benzer yaklaşımlar sergileniyor. (Zaten CHP’den HDP’ye partiler, adaylarını merkezden atadılar. HDP kendi bileşenlerine sormadan seçim taktiğini belirledi. Kısacası her aşamasında demokratik olmayan yollar izlendi.)

Bunlar içinde en çarpıcı olanı Dersim’dir. Ovacık Belediye Başkanı Fatih Mehmet Maçoğlu, bu seçimlerde Dersim’den aday oldu. Fakat **HDP, kayıym atanan diğer belediyelerde olduğu gibi Dersim’de de kendi adaylarını göstereceklerini, bunun ‘kırmızı çizgi’leri olduğunu açıkladı. Maçoğlu’nun bağlı olduğu kurum SMF ise, (Sosyalist Meclisler Federasyonu) Maçoğlu’nun HDP’den aday gösterilmesi veya önseçimle adayların teke düşürülmesi gibi öneriler sunduklarını, fakat HDP’nin hiçbirini kabul**

etmediğini duyurdu.

Olay bununla da kalmadı. Maçoğlu hakkında ipe-sapa gelmez sözler sarf edildi, internet üzerinden atışmalar yapıldı. Oysa **Ovacık, halkçı belediyeçilik örneği olarak bu dönemin en öne çıkan bir ilçesiydi. Sadece kooperatifçilik yönüyle değil, şeffaf bütçesi, ücretsiz otobüs uygulaması, öğrencilere burs vermesi, halk toplantıları, başkanın halkın içinde bulunması gibi özellikleriyle adından en çok söz edildi.** Eksiklikleri olmakla birlikte başarılı bir belediyeçilik örneği yaratılmış ve bu örneği büyütmek için Dersim merkeze aday olunmuştu. **Kuşkusuz öncesinde Dersim’de faaliyet yürüten devrimci kurumlarla görüşmek ve ortaklaştırmak daha doğrudur.** Zaten SMF de bu konuda hatalı davrandıklarını kabul ediyordu.

Böyle olduğu halde HDP, önceki dönemde belediye başkanının kendilerinde olmasından hareketle, tapulu malıymış gibi davrandı. Kendilerine sorulmadan aday çıkarılmış olmasına büyük bir tepki gösterdi. **Kayyımaya karşı ciddi bir direniş sergilemedikleri halde, kayyımı öne sürerek her tür öneriyi reddetti. Devlete gösterilmeyen uzlaşmaz tutumu, devrimci bir harekete ve adayına gösterdi.**

Sadece HDP de değil, onun arkasına dizilen ESP, EMEP, Partizan (Yeni Demokrasi) gibi parti ve kurumlar da bu tavra ortak oldu. Böylece Dersim gibi bir yerde biri HDP ve destekçilerinin aday, diğeri Maçoğlu olmak üzere iki adayla çıkıldı.

Oysa **geçen dönemde HDP 120 civarında belediyeyi kazanmıştı. Başta Diyarbakır olmak üzere birçok belediye, yaklaşık 20 yıldır HDP ve önceli partilerin elinde. Ama bu güne kadar, HDP belediyelerinden “halkçı belediyeçilik” örnekleri göremedik.**

İzmir-Dikili gibi sosyal-demokrat belediye başkanı olan bir ilçede bile, su ve ulaşımı bedava yapan bir örnek yaratılmışken, HDP belediyeleri, asıl olarak “çok dilli belediyeçilik” sınırlarına sıkıştılar. Şeffaf bütçe gibi, ücretsiz (ya da düşük ücretli) ulaşım-su gibi önemli adımlar atılmadı. “Kadın sorunu” konusunda en çok duyarlılık çağırısı yapan parti olduğu halde, “kadın sığınma evleri” açarak kadın sorununun “sonuçları”nı hafifletme yönünde kimi adımlar attı; ancak kadının evin duvarlarını aşmasında önemli bir yeri olan “yaygın kreşler” açmada örnek oluşturamadı. **Genel olarak HDP belediyeçiliğinde, halkın yaşam koşullarını iyileştiren, yol, su, ulaşım, konut, altyapı gibi temel ihtiyaçlarını çözen bir icraat görülmedi.** Bu yanı sıra, düzen partilerinin belediyeçiliğini aşamadı.

Ovacık ise, ’80 öncesinin Fatsa örneğinden sonra devrimci bir belediye başkanı ile nelerin başarılabilirceğini göstermesi bakımından tüm devrimcilerin sahip çıkması, doğru eleştiriler ve katkılarla büyütmesi gereken bir örnektir. Durum buyken “kayyım atanmış yerler bizimidir” diyerek Maçoğlu’nun adaylığını reddeden HDP’nin yanında yer almak, devrimci bir tavır değildir. Halkçı belediyeçilik örneği olarak Ovacık’tan Dersim’e doğru büyüyecek bir modelin bu gerekçeyle boğulmaya çalışılması kabul edilemez.

Kaldı ki HDP birçok yerde yeniden belediyeleri alabilecek durumdadır. İstenirse oralarda yeni örnekler yaratılabilir. Ayrıca **HDP, kazandığı belediyelere yeniden kayyım atanırsa bu kez direneceğine dair herhangi bir söz vermiş de değildir.**

devrimci adaylara düşen ilk görev; gerçek kurtuluşun seçimlerle olmayacağını sıkça vurgulamaktır. Seçim yasası başta olmak üzere seçimlere yapılan her tür müdahaleye karşı kararlı bir mücadele yürütülmesidir. Kendisine verilen her oya sahip çıkacağını pratikte göstermesi, her tür hileye karşı direnişe geçmesidir. Kazandığı halde hakkının verilmemesi durumunda, kendisine oy verenleri de harekete geçirerek söke söke alabilmesidir. Ya da kayyım atanması söz konusu olduğunda, mevkisini direnişsiz terketmemek, kitleleri de bu direnişe çekebilmehtir.

Bu durumda HDP’ye hangi kriterlere göre destek sunulmaktadır? Dahası, Dersim gibi bir yerde kendini pratiğiyle de kanıtlamış devrimci bir adaya karşı HDP’nin desteklenmesi nasıl bir sürükleniştir? Bu bölünmenin sonucunda Dersim’de CHP ya da AKP’nin kazanması halinde, bunun vebali nasıl taşınacaktır?

Tavrımız ne olmalı?

Komünistler açısından seçimlerde -aktif ya da pasif- boykot taktiği benimsenmiyorsa, “bağımsız aday” çıkarma veya devrimci-demokrat adayları destekleme tavrı, genel bir yaklaşımdır. Ancak bu yaklaşım, düz bir şekilde ele alınamaz. Adayların siyasal görüşleri kadar kişisel özellikleri ve bugüne dek ortaya koydukları pratikler önemlidir. “Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz” diye bir söz vardır. Kendine vehmettiği sıfatlar değil, yaptıklarıyla bunun altını ne kadar doldurduğu esas alınır. Ayrıca her seçim döneminin kendine özgü yönleri bulunur. Buna göre tavırlar geliştirmek gerekir. Dolayısıyla devrimci-demokrat adaylara verilecek destek de koşulludur.

31 Mart seçimlerinin özgünlüğü; kitlelerin başta CHP olmak üzere muhalefet partilerine güveninin ve sandığa olan umudunun azalması, uzun bir dönemden sonra ilk kez “sandığa gitmeyeceğim” diyenlerin sayısındaki artıştır. İktidarı-muhalefetiyle düzen partilerinin en çok üzerinde durdukları, “küşkün” diye tanımladıkları kitleyi yeniden sandığa çekmektir. Özellikle CHP’nin en önemli uğraşı budur. İstanbul-Beyoğlu ilçesinde ÖDP Başkanı Alper Taş’ın aday gösterilmesinde de bunun rolü büyüktür.

Böyle bir durumda devrimci adaylara düşen ilk görev; gerçek kurtuluşun seçimlerle olmayacağını tüm propaganda araçlarıyla sıkça vurgulamaktır. Bu seçimler özgülünde ise, seçim yasası başta olmak üzere seçimlere yapılan her tür müdahaleye karşı kararlı bir mücadele yürütülmesidir. **Kendisine verilen her oya sahip çıkacağını pratikte göstermesi, her tür hileye karşı direnişe geçmesidir. Kazandığı**

halde hakkının verilmemesi durumunda, kendisine oy verenleri de harekete geçirerek söke söke alabilmesidir. Ya da seçimlerden bir süre sonra kayyım atanması söz konusu olduğunda, mevkisini direnişsiz terketmemek, kitleleri de bu direnişe çekebilmehtir.

Devrimci-demokrat adaylar bu konularda şimdiden söz vermeli ve bunun gerektirdiği bir pratiği ortaya koymalıdır. Bunu yapmadığı durumda görevinden istifa etmeyi baştan kabul etmelidir. Esasında devrimci bir adayın “geri çağırılma hakkı”nı zaten kabul ediyor olması gerekir. Bunun mekanizmaları yaratılmalı, belli bir süre sonra sandıklar yeniden konulup onay istenmelidir. Onay almadığı durumda da görevi bırakmalıdır. Keza bütçedeki gelir-gider kalemlerinin tüm kitlenin göreceği biçimde açıklanması, gerçek anlamda halkı temsil eden meclislerinin kurulması ve kararların buradan çıkması, düzenli halk toplantılarının yapılması, icraatlarıyla ilgili kitlenin bilgilendirmesi, eleştirilere açık olması, hatalarını kabul edip düzeltmesi gibi kıstasları yerine getirmelidir.

Bu temel noktalara uygun davranmayan bir aday, kendine ne derse desin desteklenemez. Halkın duygularıyla oynayan, ona duyulan güveni kötüye kullanan, sözlerinin arkasında durmayan, kazanılan mevziyi direnişsiz terkederek adaylar, mutlaka bir yaptırımla karşılanmalı, bunun mekanizmaları bugünden yaratılmalıdır. Aksi halde yıllardır yaşanan kısır döngü devam edecek, seçim öncesi vaatlerle işbaşına gelip cebini dolduran “devrimci” sıfatlı adaylar kervanına yenileri eklenecektir.

Onun içindir ki, muhtarlıktan başkanlığa kadar sınırlı sayıdaki devrimci-demokrat adaylara dönük desteğimiz, koşulludur. Aslıyan kitlelerin sandığa gitmeme eğilimini güçlendirmektir.

Ayrıca **düzen içi mevzileri abartmamak gerekir. O mevzilerle yapılacaklar sınırlıdır. “Kurtarılmış bölgeler” veya “belediye sosyalizmi” türü sapmalara karşı da dikkatli olunmalıdır. Devleti ele geçirmeden yerel düzeyde bırakalım sosyalizmi, halkçı bir düzeni kurmak bile mümkün değildir.** Kapitalist sömürü koşullarında “küçük adacıklar” yaratmak, bir dönem ütopyik sosyalistlerin savundukları ama asla yaşama geçiremedikleri (ve geçirilmeyecek) ham bir hayaldir. Bu yönde bir girişim bile devlet tarafından şiddetle bastırılır. Bunun örneklerini ülkemizde de (Fatsa’da mesela) gördük, yaşadık. Onun için belediyeleri kazanarak sosyalizmi kuracakları yönünde bir hayale ne yöneticiler ne de halk kapılmalı, böyle bir yanılsama asla yaratılmalıdır. Türkiye gibi merkezi yapının güçlü olduğu ve yeni yasalarla belediye başkanlarının daha da daraltıldığı bir ülkede, bu tür hayallere hiç ama hiç yer yoktur.

Diğer taraftan **belediye sınırları içinde yapılacakların azamisi yapılmalı, dahası varolan yasalarla mücadele edilmeli ve fiilen delinmelidir.** Ama en ilersinin bile gelip dayanacağı nokta, kapitalist düzenin sınırlarıdır. Bunun bilincinde olarak aday olmak ve kitlelere gerçekleri anlatmak gerekir.

Hepsinden önemli olanı ise, bu mevziler aracılığıyla kitlelerin bilinç ve örgütlülük düzeyinin yükseltilmesi, buraların devrimin kaldırıcı olarak kullanılmasıdır. Bu başarılmadığı durumda, ne kadar çok muhtarlık, belediye kazanılırsa kazanılsın, hiç bir kıymeti harbiyesi yoktur.



İşsizler ordusu büyüyor BİRLEŞİK MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM!

Geçtiğimiz günlerde Şanlıurfa'da bin kişilik geçici işçi alımına, 44 bin kişi başvurmak için sıraya girdi.

Zonguldak'ta Türkiye Taşkömür Kurumu'nda bin kişilik işe, onbinlerce kişi gecedan sıraya girdi.

Adana'da üç bin kişilik 6 aylık geçici işe girmek için, onbinlerce kişi saatlerce sıra bekledi...

Örnekleri çoğaltabiliriz. İş kuyruğuna girenler, uzatılan mikrofonlara "umudum yok, ama yine de bir umut" diyerek soğukta beklemeye devam ediyorlar. Bu tablo, hiçbir araştırmaya, istatistiksel veriye gerek bırakmayacak açıklıkta durumun vahametini ortaya koyuyor.

Devletin resmi kurumu TÜİK, rakamlarla ne kadar oynasa da gerçekler gizlenemiyor. Uluslararası Çalışma Örgütü ILO bile, tüm dünyada yoksulluk ve işsizliğin korkunç boyutlara ulaştığını tespit ederek, bir sosyal patlama endişesi taşıdığını bildirdi ve bu konuda devletleri uyarmak zorunda kaldı.

TÜİK yanıltmaya devam ediyor

TÜİK'e göre Kasım 2017 döneminde yüzde 10.3 olan işsizlik, 2 puan artarak Kasım 2018'de yüzde 12.3'e yükseldi. 3 milyon 275 bin olan işsiz sayısı da bir önceki yıla göre 706 bin kişi artarak 3 milyon 981 bine yükseldi. Buna göre işsiz sayısı 4 milyon civarında.

TÜİK işsizliği düşük göstermek için yöntem hilelerine başvuruyor, rakamlarla oynuyor. İşsizlik verilerini hesaplarken, sadece son 4 hafta içerisinde iş başvurusu yapanları dikkate alıyor. İş bulma umudunu kaybeden yüzbinleri, mevsimlik ya da esnek ve part-time çalışanları işsiz saymıyor. Keza çalışır durumdaki ev kadınları, TÜİK'in işsizlik verileri arasında girmiyor.

Bütün bu kurnazlıklara ve makyajlama çabasına rağmen TÜİK'in rakamları bile ürkütücü boyuttadır. Bir de iş bulma umudunu kaybedenleri, mevsimlik ve esnek çalışanları, ev kadınlarını eklediğimizde; işsizlik oranları devasa boyutlara ulaşıyor.

DİSK'in yaptığı araştırma, bu rakamları ortaya seriyor. Buna göre, **Kasım 2017'den 2018 Kasım'ına kadar işsiz sayısı 665 bin artarak 6 milyon 646 bine yükseldi; işsizlik oranı ise yüzde 19.3 oldu.** Tarım dışı işsizlik oranı ise, geçen yılın aynı dönemine göre 2,1 puan artarak yüzde 12,2'den yüzde 14,3'e yükseldi. Aynı dönemler arasında genç işsiz sayısı, yüzde 23,6 artmış durumda. Kadınlarda bu oran yüzde 14,7 oldu.

İşsizliğin bir diğer göstergesi, işsizlik ödeneği almak için "işsizlik fonu"na yapılan başvurulardır. İŞKUR verilerine göre, Ocak 2019'da

İşsizliğe karşı mücadele, işçi-işsiz tüm işçi ve emekçilerin birlikte vermeleri gereken bir mücadeledir. Birleşik mücadeleyi örgütlemenin zemini kriz dönemlerinde daha fazladır. İŞKUR'un önleri, işsizlik kuyrukları eylem alanına dönüşmedikçe, "herkese iş herkese çalışma hakkı" talebiyle birleşik mücadeleyi yükseltmedikçe, işsizliği azaltmak mümkün değildir.



rekor düzeyde başvuru gerçekleşmiş. Ocak 2018'de 145 bin olan başvuru sayısı Ocak 2019'da 257 bine ulaşmış. Yani yüzde 77 oranında artış sözkonusu.

ILO Ocak 2019'da bir rapor yayınlayarak işsizliğe dikkat çekti. İşsizliğin yoksullukla paralel büyüdüğüne vurgu yaparak, sosyal patlama endişesini dile getirdi. **ILO'nun raporuna göre günümüz dünyasında 190 milyon açık işsiz bulunmaktadır. Bunların içinde genç işsizlerin sayısı ise 64 milyon civarında.** Rapora göre çalışanların yarısından fazlası, sigorta ve sosyal haklardan güvencesiz istihdam ediliyor. 200 milyon işçi, günde 2 doların altında çalışıyor. Çalışanların üçte birinden fazlası, haftada 48 saatten fazla çalışıyor. Ve yılda 2,78 milyon işçi, işçi cinayetlerinde yaşamını yitiriyor.

Yani sadece Türkiye'de değil, dünyada işsizlik artıyor. Buna bağlı olarak işçilerin yaşam ve çalışma koşulları daha da ağırlaşıyor, yoksulluk ve açlık çekenlerin sayısı büyüyor.

İşsizlik kapitalizmin vebasındır

Azami kar amacı güden kapitalist üretim tarzında planlı üretim yapılamaz. **Üretim, merkezi planlamadan yoksun olunca, çalışabilir nüfusun hepsi istihdam edilemez. Dolayısıyla kapitalist üretim tarzı işsizliği üretir.** Yani işsizlik, kapitalist üretim tarzının karakterinde vardır.

Her patron azami kar elde etmek için rakipleriyle kıyasıya savaşıyor. Rekabet kızıştıkça işçileri daha fazla baskı altına alır, daha fazla işgücü sömürsüne tabi tutar. **Daha az işçiyle daha çok ürün elde etmek ister. Bu durum işsizler ordusunu sürekli kılar.**

Diğer yandan kapitalistlerin azami kara ulaşması için, yedek işgücü ordusuna, yani işsizlere ihtiyaç vardır. Çünkü işsizlerin varlığı, işçilerin daha yoğun

sömürülmesine imkan tanır.

Onun için **kapitalistler, işçileri düşük ücretle uzun saatler çalıştırmak istediklerinde, işçiler arasında rekabet yaratmak, örgütlenmelerinin önünü kesmek istediklerinde veya herhangi bir direnişi ve grevi kırmak gerektiğinde, işsizleri kullanır.** İşçilere

"kapıda daha ucuz çalışacak binler var" tehdidini savurur.

Kısacası kapitalist sistemin olduğu her yerde işsizlik vardır. Bugün en gelişmiş kapitalist-emperyalist ülkelerde dahi (yüzde 2-3 civarında bile olsa) işsizliğin bulunduğunu görürüz. Ancak kriz dönemlerinde işsizlik, normal dönemlerin çok üzerine çıkar. Adeta çığ misali katlanarak büyür. Zaten işsizliğin artması, krizin en önemli göstergelerinden biridir.

Birleşik mücadeleyi yükseltelim!

Türkiye'de işsizlik, emperyalist-kapitalist ülkelere göre her zaman daha yüksektir. Fakat kriz dönemleriyle birlikte işsizlik oranları da devasa boyutlara ulaşır. TÜİK gibi resmi kurumlar, bu oranları olabildiğince düşük göstermeye çalışsa da, gerçekler ortada. **Uzayan işsizler kuyruğu, işsizlikten dolayı yaşanan intiharlar, hem işsizliğin boyutunu, hem de krizin derinliğini gösteriyor.**

Artan işsizliğin patlamaya dönüşmesi, egemenlerin en büyük korkusudur. ILO'nun bu konudaki uyarısı da boşuna değildir. İşsizlerin çalışanlarla birleşik mücadelesi, onların kabusudur.

İşsizlik, sadece şu anda işsiz olanların sorunu değildir. Bugün çalışıyor olanlar da her an işsiz kalabilir. Onun için **işsizliğe karşı mücadele, işçi-işsiz tüm işçi ve emekçilerin birlikte vermeleri gereken bir mücadeledir.** Birleşik mücadeleyi örgütlemenin zemini de, kriz dönemlerinde her zamankinden daha fazladır. Sendikalar bunu rahatlıkla örgütleyebilir. Ne var ki, işbirlikçi-uzlaşmacı sendikalarla bunu başarmak çok zordur. Her sorunda olduğu gibi bu konuda da tabandan örgütlenmeye, sendikaları da zorlamaya ihtiyaç vardır.

İşsiz kalmanın bunalımıyla intihara kalkışmak, işsizlik kuyruklarında ömür tüketmek kurtuluş değil! **İŞKUR'un önleri, işsizlik kuyrukları eylem alanına dönüşmedikçe, "herkese iş herkese çalışma hakkı" talebiyle birleşik mücadeleyi yükseltmedikçe, işsizliği azaltmak mümkün değildir.**

Zaten kapitalist sistemde işsizlik ortadan kalkmaz, ama geriletebilir. İşsizliğin tümünden bitmesi, ancak sosyalist bir sistemle mümkündür. Nihai kurtuluş, işsizliğin ve sömürünün olmadığı sosyalist bir dünya ile olacaktır.

Son aylarda Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) ülkenin dört bir yanında toplantılar yapıyor, mitingler düzenliyor, sorunu gündemde tutmaya çalışıyorlar. “Emeklilikte Yaşa Takılanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği” (EYT-SYD) öncülüğünde

gerçekleşen toplantılara katılım öylesine yüksekti ki, salonlara sığmaz oldu. 10 Şubat'ta Ankara'da Anıtka-bir'deki buluşmaya 200 binin üzerinde insan katıldı. Şimdi **Mart ayının ortalarında İstanbul'da bir miting yapmayı planlıyorlar ve bir milyon kişinin katılımını hedefliyorlar. Kısacası son dönemin en kitlesel eylemlerini gerçekleştiren, en hareketli kesimi oluşturuyorlar.**

Yaklaşık 10 yıl önce örgütlenmeye başlayan EYT'liler, 3 yıl önce de dernek kurarak mücadelelerini daha merkezi hale getirmeyi başardı. Özellikle seçim dönemlerinde seslerini daha fazla duyurmaya gayret ettiler. AKP, MHP dahil düzen partilerinden bu yönde sözler aldılar. Fakat seçim sonrası verilen sözler unutuldu, yerine getirilmedi. Son olarak CHP tarafından EYT'liler için meclise getirilen yasa teklifi de AKP'nin red, MHP'nin çekimser oylarıyla reddedildi. Bugüne kadar konuyla ilgili 11 yasa teklifi hazırlandı, ancak hiçbirinden sonuç alınamadı.

Bu durum EYT'lilerin tepkilerini arttırdı. 31 Mart yerel seçimleri öncesinde eylemleri çok daha kitlesel ve sık olmaya başladı. “EYT yoksa oy da yok” sloganıyla yola çıkıp, seçim öncesi somut bir kazanım elde etmek için yükleniyorlar. EYT'lilerin seçmenlerin yüzde 20'sini oluşturduğunu, sorunlarını çözmeyenlere oy vermeyeciklerini ilan ediyorlar.

Fakat sadece AKP-MHP blokuna değil, muhalif partilere de tepkililer. Örneğin **EYT sorununu meydana getiren “mezarda emeklilik” yasası, DSP-ANAP-MHP koalisyonun döneminde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı olan Yaşar Okuyan tarafından imzalanmıştı.** MHP kökenli Okuyan, birçok partiyi do-laştıktan sonra şimdi CHP'ye üye oldu. CHP'nin böyle bir kişiyi kabul etmesine EYT'liler tepki gösteriyor do-ğal olarak. Daha önce de **HDP'li vekillerin EYT'liler için meclise getirilen yasa teklifine “korucular da yararlanacak” diyerek çekimser oy kullanmaları tepkilere yolaçmıştı.**

EYT'liler ne istiyor?

Adlarını giderek daha sık duymaya başladığımız EYT'liler ne istiyor? Talepleri neler?

1999 yılında -tam da büyük Marmara Depremi'nin ardından- işçi ve emekçilerin adına



EYT'lilerin mücadelesi

Tüm işçi-emekçilerin geleceğidir

haklı olarak “mezarda emeklilik” dedikleri 4447 sayılı yasa çıktı. Bu yasa ile emeklilik yaşı kademeli bir şekilde yükseltildi. Öncesinde kadınlarda 20, erkeklerde 25 yıl çalışan ve 5 bin işgünü dolduran herkes emekli olurken, bu yasayla birlikte kadınlarda 40 ile 58; erkeklerde ise 44 ile 60 yaş arasında değişen geçiş süresi getirildi. Dahası, **yasanın geçmişe dönük uygulanmasıyla, prim gün sayısı ve sigortalılık süresi dolduğu halde yaşı gelmediği için emekli olunamadı. Bugün sayıları 3 milyonu bulan EYT'liler böyle oluştu.**

Oysa kişilerin alehinde olan yasalar geçmişe dönük işlemezler. Bu, hukukun temel ilkelerinden biridir. Ama sözkonusu olan işçi-emekçi haklarının gaspı ve bu konuda emperyalist ülkelerin baskısı olunca, her tür yasa-dışılık yapılabiliyor.

Şimdi EYT'liler bu yasa-dışı uygulamanın kalkmasını istiyorlar. Çünkü prim ve hizmet süresini doldurdukları halde emekli olamadıkları için geçimlerini sağlamakta zorlanıyorlar. Bir EYT temsilcisinin söylediği gibi, *“patronlar ‘yaşlısın’ diyerek kapının önüne koyuyor; devlet de ‘gençsin’ diyerek emeklilik haklarını vermiyor.”* Böylesi bir çıkmaza sürüklenmiş durumdalar.

Üstelik **işsiz kalanlar bir de Genel Sağlık Sigortası primini ödemekle karşı karşıya. Yoksa sağlık hizmetlerinden yararlanamıyorlar. “Şanslı” olup işine devam edenler ise, fazla prim ödendiği için daha düşük emekli maaşlarına mahkum. İşte EYT'liler, “çalışıkça maaşların düşürüldüğü” bu sistemin kalkmasını istiyorlar.**

“Kırk katır mı kırk satır mı” arasına sıkıştırıldıkları için, kayıt-dışı çalışmak zorunda kalıyorlar. İSİG verilerine göre son dönemde iş cinayetleri arasında EYT'lilerde önemli bir artış var.

Ayrıca “ABO” dedikleri Aylık Belirleme Oranı'nı düzeltmek ve 99 öncesine getirmek istiyorlar. Yani **son 20 yıldır sosyal güvence ve sağlık yönünde yapılan tüm yasaların değişmesini talep ediyorlar.** Çünkü 1999'da ortalama yüzde 70 olan aylık belirleme oranları, 2008'de yüzde 50'lere, 2010'dan itibaren ise yüzde 28'lere düşmüş durumda.

Bu talepleri, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenecek bir madde ile karşılayabilirler. Ama yapmıyorlar. Çünkü sosyal güvenliği, son derece bilinçli ve adım adım yürütülen bir planla tasfiye ettiler. Şimdi ondan geri adım atmak istemiyorlar. Dolayısıyla **EYT'lilerin karşı karşıya kaldığı sorun, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin istekleri doğrultusunda tasfiyede edilen sosyal güvenliğin yeniden inşasıdır.**

Sosyal güvenlik nasıl yok edildi?

'90'ların başından itibaren emperyalist burjuvazi, sosyal güvenlik kurumlarına dönük bir saldırı başlattı. Bağımlı

ülkelerden başlamak üzere, emperyalist-kapitalist ülkelere kadar uzanan bu saldırıda, o güne dek işçi ve emekçilerin kazanımları birer birer gaspedildi.

Çünkü sosyal güvenlik, bir dönemin

“sosyal devlet” anlayışının uzantısıydı. **Demokratik ve sosyalist devrimlerle ve kendi ülkelerinde işçi-emekçi mücadeleleriyle sıkışan emperyalist burjuvazi, ikinci emperyalist savaş sonrası “sosyal devlet” adı altında hak ve özgürlükleri genişletmek zorunda kalmıştı. '90'ların başında ise, Sovyetler Birliği başta olmak üzere “Doğu Bloku”nun çökmesiyle, emperyalist burjuvazinin saldırıya geçmesi bir oldu.**

Dünya Bankası, IMF, OECD, AB gibi emperyalist kurumlar, bağımlı ülkelere bu doğrultuda programlar dikte ettiler. **“Emeklilik yaşını uzatın, emekli maaşını düşürün, özel emeklilik şirketlerinin kurulmasına izni verin” diyerek, hükümetler üzerinde baskı oluşturdular.** Bunlardan biri de Türkiye'dir. Hedef, SGK'nın içini boşaltmak, ardından özelleştirmekti.

'93 yılından itibaren tüm hükümetler, bu doğrultuda adımlar atmaya başladı. **'99 yılı önemli dönemeçlerden biridir. “Mezarda emeklilik” yasasıyla ilk büyük darbeyi indirdiler. Ardından 2002'de “özel emeklilik sistemi” devreye girdi. “Kemal Derviş Kanunları” olarak geçen “15 günde 15 kanun” meclisten geçti ve özel şirketlere -yabancılar dahil- emekli pazarı açıldı.** Sonrasında kurulan AKP hükümetleri, “bu programın arkasındayız” diyerek emperyalist tekellere güvence verdi. **2008 yılında ise emeklilik yaşını bir kez daha arttırıp (prim 9 bin güne, emeklilik 65 yaşa çıktı) emeklilik maaşlarını düşürdüler.** Tüm sosyal güvenlik kurumlarını birleştirilerek bütçeden bu kurumlara kaynak aktarımını azalttılar.

Böylece Bireysel Emeklilik Sistemi'nin (BES) önü düzlendi. Ama BES'e beklenen rağbet olmayınca, 2013'te hazine prim başına yüzde 25 destek verildi. Ardından BES'e giren her kişi için 1000 TL'lik hazine yardımı başladı. Bunlar da yetmedi; 2018'de 45 yaş altı her çalışanı BES'e katılmaya zorunlu kıldılar. Tepkiler üzerine *“istemeyen 2 ay sonra ayrılır”* dediler, büyük bir çoğunluk ayrılınca da, bu yılın başında *“ayrılmış olanlar dahil 45 yaş altı her çalışanı”* BES'e girmeye zorunlu tuttular. Yani zaten sigortalı olanlar, SGK üyeleri de BES'e kaydırıldı.

Kısacası KİT'lerin özelleştirilmesinde olduğu gibi SGK da “zarar ediyor” denilerek önce içi boşaltıldı, sonra yerli-yabancı özel sigorta şirketlerine peşkeş çekildi. Kayıt-dışı çalışmaya göz yumulması, tahsil edilmeyen SGK primlerine defalarca af getirilmesi, patronların ödediği SGK priminin düşürülmesi vb. ile SGK'nın bütçe açığının büyütülmesi, bu amaca hizmet etti.

EYT'lilere kaynak yok!

EYT'lilerin sesleri yükselince, karşımıza yine bildik bir argüman çıktı: Kaynak yok!

İşçi ve emekçiler artık çok iyi biliyor ki, “kaynak yok” diyen bu devlet yetkilileri, kendileri için ve hizmet ettikleri yerli-yabancı tekeller için her tür

kaynağı buluyor ve ona uygun yasaları çıkarıyorlar. Bizzat işçi ve emekçiden kesilen vergilerle oluşan bütçeden oluk oluk para akıtılıyor. Ama sözkonusu, işçi ve emekçilerin ücreti olunca “kaynak” bulunmuyor!

Oysa **sadece patronlara SGK primini 5 puan indirdiklerinden dolayı bütçeden ayrılan pay, yıllık 30 milyarı geçiyor.** Keza patronlara çıkarılan prim afları ile milyarlarca lira hazineye girmemiş oluyor. 2013 yılında affedilen miktarın oranı 33 milyardır. EYT'lilerin hazineye yıllık maliyeti ise, toplam 26 milyar TL civarındadır. Yani **patronlara yapılan kıyaklardan sadece birini kesmeleri durumunda, EYT'liler haklarını rahatça alabilecek durumdadır.**

Esasında bu tür hesaplara bile gerek yoktur. Bütçe denilen şey, zaten ağırlıklı olarak işçi-emekçilerin vergilerinden oluşuyor ve normalde yine onlara dönmesi gerekiyor. Ama kapitalist sistem böyle işlemiyor! Egemenler bütçeyi kendi malları görüyor ve oradan istedikleri gibi yararlanıyorlar. İşçi-emekçilere düşen kırıntıları da nasıl kısıacaklarının hesabını yapıyorlar. Öyle ki, ücretler artarsa bütçe batarmış gibi konuşuyor ve halkı buna inandırmaya çalışıyorlar. Şimdi aynı oyun EYT'liler için oynanıyor.

Örneğin bir AKP yetkilisi, “EYT bir darbe girişimidir, mali disiplini yerle yeksan eder” diyor. Dahası, EYT'liler haklarını değil de, onlardan lütf istiyorlarmış gibi davranıp aşağılıyorlar. Ve her zaman olduğu gibi işçi-emekçi kesimleri birbirine düşürmeyi amaçlıyorlar.

Erdoğan, bir miting konuşmasında, EYT'liler için “erken emekli olacaklar, ondan sonra kendine göre başka bir işte çalışmaya devam edecekler. Çift dikiş, türedi bunlar” diyor mesela. Hem de kendisi 40'lı yaşlarında emekli olduğu ve hem çalıştığı yerden hem de milletvekiliğinden emekli

parası aldığı halde... Bunlara ek olarak cumhurbaşkanı maaşını yüzde 28 arttırıp 70 bine çıkardığı halde... Toplamda devletin kasasından emekli maaşlarıyla birlikte 100 bin TL'yi aşkın para alan (ki bunlara cumhurbaşkanı ödeneği ve örtülü ödenek dahil değildir) en üst düzey bir yetkili olarak bunları söyleyebiliyor...

Yani deveyi hamuduyla götürönlör, işçi ve emekçilere “kaynak yok” diyor! Dahası, “darbeci”, “türedi” diyerek aşağılıyor. Bugün **EYT'liler dahil, işçi-emekçilerin hak alma mücadelesi, aynı zamanda bir onur savaşına dönüşmüş durumda.**

Sonuç olarak

EYT'liler iyi bir mücadele veriyorlar. Ancak düzen partilerinden medet umarak ve seçim atmosferini kullanarak başaracaklarını sanıyorlarsa yanılıyorlar. Yukarıda belirttiğimiz gibi **karşı karşıya olunan sorun, sosyal güvenlik kurumunun tasfiyesi ve özelleştirmedir. Bunların arkasında da yerli-yabancı tekeller ve onlara hizmetle görevlenmiş devlet yetkilileri vardır. Dolayısıyla bu mücadele uzun soluklu ve zorlu geçecektir.**

Diğer yandan sadece '99 yılından önce işe girenlerin gaspedilen hakları ile sınırlamak da doğru değildir. **Bir bütün olarak emeklilik sistemi değişmek zorundadır.** Elbette bir yerden gedik açılmasıdır. EYT'liler bu yönde önemli bir basınç oluşturmuş durumda. Kısa sürede sonuç alamazlar da, mücadeledeki kararlılık ve süreklilikle mutlaka bir kazanım elde edeceklerdir.

Onların mücadelesini sahiplenmek, yarın çok daha ağır sonuçlarla karşılaşacak olan tüm işçi ve emekçilerin görevidir. EYT'lilere destek vermenin ötesinde, geleceklerini kazanma mücadelesidir bu.

DİSK 52. yaşgününü kutladı

DİSK 13 Şubat günü 52. kuruluş yıldönümü nedeniyle İstanbul Saraçhane Parkı'nda etkinlik düzenledi. Etkinliğe DİSK'in eski başkanları, devrimci kurumlar, siyasi partiler ve DİSK üyesi işçiler katıldı.

PDD'nin de flamarıyla katıldığı etkinlikte, DİSK yönetimi adına basın açıklamasını, Genel Başkan Arzu Çerkezoğlu okudu. DİSK'in fabrikalarda yükselen mücadelenin içinde doğduğunu, işçi sınıfının işbirlikçi sendikacılığa karşı mücadelecisi sendika isteğinin DİSK'i yarattığını ifade etti. “DİSK, 52 yıl önce, tarihin o anında, işçi sınıfının sermayeye verdiği cevaptır” dedi. “Saraçhane'nin DİSK'in kuruluşuna giden yolda önemli bir kilometre taşı” olduğunu ifade etti ve “31 Aralık 1961'de sendika, toplu sözleşme ve grev hakkını savunmak için onbinlerce işçi Saraçhane Meydanı'nı doldurdu ve o gün işçiler bir sınıf olarak sahneye çıktılar. Bu yüzden işçi

sınıfının ayağa kalktığı yerdeyiz” dedi. Sermayenin ve hükümetin saldırılarını teşhir ettikten sonra, işçi sınıfının taleplerini sıraladı.

Eylem, DİSK korosunun söylediği marşlardan sonra sonlandırıldı.



Avukatlara gözaltı ve işkence



ÇHD (Çağdaş Hukukçular Derneği) ve HBB (Halkın Hukuk Büro-su) avukatlarının cezaevinde 30 gündür sürdürdükleri açlık grevi ile dayanışmak amacıyla, dilek feneri uçurmak isteyen avukatlar gözaltına alındı. Avukatlar, gözaltı sırasında işkence gördüler.

ÇHD İstanbul Şube Başkanı Gökmen Yeşil ile ÇHD ve HBB üyeleri Yaprak Türkmen, Oğuzhan Topalkara, Seda Saraldı, Canan Gözcü, Barzan Demirhan ve Ayşegül Çağatay, Beşiktaş'ta gerçekleştirilen dayanışma eylemi sırasında gözaltına alındılar. Önce Beşiktaş İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülüp, sonrasında farklı karakollara sevk edildiler. Daha sonra Çağlayan Adliyesi'ne getirilen avukatlar, adli kontrol şartıyla serbest bırakıldılar.

HBB'nin Twitter hesabından yaptığı açıklamada, avukatlara yapılan işkence ile ilgili şu bilgilere yer verildi:

“Stajyerimiz Oğuzhan Topalkara'ya polisler işkence ederek, parmaklarını özellikle büküp kırmak istemişler, bunun sonucu baş barmağı şişmiş, ters kelepçeden dolayı kollarında kızarıklık ve şişlikler mevcut. Stajyerimiz Seda Şaraldı'nın polisin ters kelepçe ve hastaneye gidiş gelişlerinde, gözaltı aracındaki işkencesi sonucunda kollarında kızarıklık ve şişlikler mevcut. Avukat Yaprak Türkmen, polisin ters kelepçe işkencesi sonucu kollarında şişlikler ve kızarıklar oluşmuş, polisler kendisini ters kelepçeli bir şekilde yüz üstü yere atmışlar. Bundan dolayı gözünde kızarıklık ve morarma meydana gelmiştir. Avukat Barzan Demirhan, polislerin ters kelepçe işkencesi sonucu kollarında kızarıklık ve şişlikler meydana gelmiştir. Gözaltı aracında, hastaneye gidiş gelişlerde polislerin işkencesi, darp etmesi sonucu kol ve omuzlarında yoğun ağrısı var. Avukat Ayşegül Çağatay, polislerin ters kelepçe, hastaneye gidiş gelişlerdeki darp ve işkenceleri sonucu boynunun alt kısmı ve bileklerinde çizikler, kızarıklık ve şişlikler oluşmuştur. Avukat Ayşegül Çağatay hastaneye muayene olmak amacıyla götürüldüğünde, Güvenlik Şube'den bir polis muayene odasına girmiş. Polise buradan çıkmasını, işkence edenlerin kendileri olduğunu belirtmesine rağmen dışarı çıkmamaları nedeniyle muayene olmayı kabul etmemiştir. Avukat Canan Gözcü'nün polislerin ters kelepçe, hastaneye gidiş gelişlerdeki darp ve işkencesi sonunda kollarında çizikler, kızarıklar ve şişlikler oluşmuştur. Avukat Gökmen Yeşil, gözaltı aracında 4 saat ters kelepçeli bir halde polislerin saldırısına uğramış, kafasında, alnında ve çenesinde lezyonlar meydana gelmiştir.”

Avukatlar açlık grevinde

ÇHD ve HBB üyesi 17 avukat, 12 Eylül 2017 tarihinde, DHKP/C üyesi olma iddiasıyla tutuklanmıştı. Bir yılın ardından, 10-14 Eylül 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen ilk duruşmada tahliye edilen avukatlardan 6'sı, tahliye kararının üzerinden 24 saat geçmeden yeniden tutuklandılar.

24 Ocak “Tehlikedeki Avukatlar Günü”nde, tutuklu avukatlar Selçuk Kozağaçlı, Engin Gökoğlu, Aycan Çiçek, Behiç Aşçı ve Aytaş Ünsal, “yargılandıkları davanın gerçek bir yargılama olmadığına dikkat çekmek” amacıyla açlık grevine başladılar. Beşiktaş'ta gerçekleştirilen fener eylemi, onların hukuksuz yargılanmalarına ve açlık grevlerine destek ve dayanışma amacıyla yapıldı.



Enkazın altında kalan...

Kartal'da 6 Şubat günü, gün ortasında 8 katlı bir bina yerle bir oldu. Durup dururken! Kendiliğinden!

Yani binaların yıkılması için deprem, sel vb. bir doğa olayına da ihtiyaç yok artık. Ülkedeki binalar öylesine sağlıksız, kalitesiz ve denetimsiz ki... İnşaat sektörü öylesine karadüzen yürütülüyor ki... Bir dış müdahale olmadan da kendi kendi yıkılabiliyor.

Yaşanan facia yürekleri dağladı. Üstelik kitlelerde deprem korkusunun yeniden depreşmesine neden oldu. En çok da, vahşi sömürü sisteminin, insan hayatını nasıl hiçe saydığını, her cephede sömürü çarklarının nasıl pervasızca işlediğini gözler önüne serdi. Ve bütün boyutlarıyla, enkazın altında kalan devlet oldu.

Binada kayıtlı olarak 43 kişi oturuyordu. En alt katta bulunan tekstil atölyesinde ise kaç işçinin çalıştığı belli değildi. Çünkü Suriyeli ve Afgan işçiler, kayıtdışı olarak çalışıyor; bazıları geceleri de atölyede yatıyordu. Enkazdan 21 kişinin cansız bedeninin çıkartıldığı açıklandı. Buna tekstil atölyesindeki Suriyeli ve Afgan işçiler dahil miydi, belli değil. Çalışırken kayıtdışı olan işçiler, ölümler de kayıtlara geçememişti.

2017 yılında, binanın zemin katında bulunan işyerinin "işletme ruhsatı" bulunmadığı ortaya çıktı. Ve bu ruhsatsız çalışan tekstil atölyesinin sahibi, alana daha fazla makina sığdırabilmek için kolonları kesmişti. Bu kararı alan atölye sahibi, kolonu kesme işini gerçekleştiren inşaatçı, buna müdahale etmeyen devlet yetkilileri, bu işyerinin ruhsatsız çalışmaya devam etmesine göz yuman belediye, bu binanın çökmesinde doğrudan sorumluluk sahibiydiler.

Binanın en üstteki iki katı da kaçaktı. 1992 yılında inşaatına başlanan binada, 1998 yılında iki kaçak katta bulunan 4 dairenin sahipleri, bina vergi beyanında bulunmuştu. Ama bu kaçak katlara bir yıkım tutanağı ya da para cezası uygulanmamıştı.

"İmar Barışı" neyi barıştırıyor

2018 yılı haziran ayında devletin, "Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" adıyla yayınladığı tebliğ, Kartal'daki binanın çökmesinin en önemli sorumlusudur.

Kısaca "İmar Barışı" olarak tanımlanan bu tebliğ ile, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı verilerine göre toplam 20 milyon civarındaki yapı stoku içindeki 13 milyon bina, "kaçak" olmaktan kurtulacak ve "yasal" hale gelecek.

Bu yasa ile, hiçbir inceleme yapılmadan, hiçbir kriter gözetilmeden, denetim gerçekleştirilmeden kaçak yapılara ruhsat verilecek. Sadece e-devlet üzerinden 3 dakikalık bir işlem yaparak ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın banka hesabına "makul" miktarda para yatırarak, kaçak binayı ruhsatlı hale getirmek mümkün oluyor.

İnşaat Mühendisleri Odası'nın yaptığı açıklamaya göre, İstanbul'da bulunan yapı stokunun önemli bir bölümü, ya kaçak, ya ruhsatsız, ya da mühendislik

hizmeti almadan yapılmış binalar. Bunlara, dere yatağına, dolgu alanlarına yapılanları da eklemek gerekir.

Bunların herhangi bir depreme, sele, bir doğal afete dayanamayacağı zaten bellidir. Yani bu binaların herbiri, içinde yaşayanlar için "mezar" niteliğindedir.

Hal böyleyken, "imar barışı" adı altında, kaçak binaların devlet güvencesine kavuşturulması, akıl almaz bir durumdur.

Alınan karar, insan hayatının ne kadar değersiz olduğunun bir kere daha ortaya konulması demektir. Hükümetin paraya ihtiyacı var. Boşalan hazineyi doldurması gerekiyor. Bu koşullarda, insanları diri diri mezara gömmek anlamına gelen bir karara imza atmakta bir sakınca görmüyorlar. Neye benzediğini, içinde kaç insan yaşadığını bilmedikleri binalara, ruhsatları veriyorlar... Yeter ki parası yatırılmış olsun...

"Can güvenliği"nin ne önemi var...

Kartal'daki binada da, kaçak katlar için imar affı başvurusu yapılmış. Paralarını yatırdılarsa, imar affı süreci tamamlanmış, "kaçak"lar "yasallaşmış" demektir.

Sonuç: Kartal'da çöken bina ve enkaz altında kalan 21 can.

"Kentsel dönüşüm" değil, "rantsal dönüşüm"

Bir deprem ihtimali, bu depremde binaların dayanıksız olduğu gerçeği kitleleri ürkütüyor. Depreme dayanıklı binaların inşası ve dayanıksız olanların dönüştürülmesi konusunda devletin sorumlu olduğu da biliniyor. Devlet ise, deprem ve doğal afetler konusunda çok duyarlı olduğu izlenimi yaratmaya çalışıyor. Gerçekte, sadece "rant" kaynağı olan alanlar "dönüşüm" kapsamına alınıyor. Bu bölgelerde oturan emekçiler üzerinde devlet baskısı kuruluyor; polis-jandarma zoruyla insanlar evlerinden çıkartılıyor; sözkonusu alanda yandaş inşaat tekellerinin gökdelenleri yükseliyor; mahallenin eski sakinleri ise, asla oturamayacakları bu sitelerden en uzak bölgelere sürülüyor. Emekçiler üzerinde terör estirilerek mülkü çok ucuza gaspediliyor, inşaat şirketi süper lüks dairelerle vurgunlar vuruyor, devlet de bu ranttan payını alıyor.

Çark böyle dönüyor.

Gerçekten yıkılması gereken, dönüştürülmesi gereken emekçi semtleri ise, eğer rant vaatlemiyorsa, kaderine terkediliyor.

Kartal'da çöken bina, "arama-kurtarma" ve "enkaz kaldırma" konusunda da gerçek bir fiyasko tablosu ortaya serdi. Tek bir binanın arama-kurtarma-enkaz kaldırma faaliyeti, günler sürdü. Tek bir binanın...

Yani deprem olduğunda, öngörüldüğü gibi İstanbul'daki binaların üçte biri yıkıldığında, insanlar canlı canlı betonların içine gömülecekler. Kimse kurtarmaya gelmeyecek... Enkaz altında kalan ve sağlam olan insanların da kurtulması mümkün olmayacak.

Yani sistem her tarafından dökülüyor. "Can" değersiz. Tekellerin kar elde etmesi ve devletin de payını alması dışında önemli olan hiçbir şey yok. Ve kökünden değiştirmedikimiz sürece, bırakalım "insanca yaşama"yı, sadece "yaşama" hakkına bile sahip olamayacağız.



Flormar işçilerini ziyaret

DSB olarak 28 Şubat günü Flormar işçilerini ziyaret ettik.

"Flormar değil direniş güzelleştirir" pankartıyla karşılanıyoruz ilk önce. İşçiler, Flormar şirketinin reklamına atıf yaparak bulmuşlar bu sloganı. Biz de "direniş yaratıcıdır aynı zamanda" diyelim.

Flormar işçileri Petrol-iş sendikasında örgütlendikleri için 14 Temmuz 2018 tarihinde işten atılmışlardı. O günden itibaren direnişler. Fabrika önünde direniş çadırları var. Bugüne dek başka yerlerde de eylem ve etkinlik yaptılar, fakat son dönemde yaklaşmakta olan mahkemeyi belediklerini, sonrasında sendikanın belirlediği biçimde direnişlerini sürdürceklerini söylüyorlar.

Direnışçi işçilerden Serhat'la direniş hakkında konuştuk. Serhat, yeni bir gelişmenin olmadığını belirttiikten sonra şunları söyledi: "Patron bize 'kıdem tazminatınızı, bir de 4-5 maaşınızı verelim çekin gidin' diyor, bunu kabul edemeyiz. Sendikalı olarak işimize geri dönmek için direnişi sürdürceğiz." Kadın işçiler de bu sözleri onaylayarak "işimizi istiyoruz" dediler.

İşçiler, dayanışmanın eksik olmadığını belirttiler. Petrol İş'in Gebze yöneticileri, özellikle Şirvan Başkan'ın her gün yanlarında olduğunu söylüyorlar. Türk-İş Genel Merkez yöneticilerinin ise, birkaç sefer yanlarına geldiklerini, onun dışında bir dayanışmalarının olmadığını belirttiler.

"İşçilerin bu yönde talebi olmadı mı" sorumuza ise, "Petrol-iş ne karar alırsa destekleriz. Kaymakamı devreye soktuk, AKP'nin İstanbul Büyükşehir Belediye başkan adayı olan Binali Yıldırım'ı bile devreye soktuk, patron çözmeye yanaşmıyor" diyorlar. Anlaşılan Genel Merkez bürokratları, belediye başkan adaylarını araya koyarak diplomatik girişimlerle kendi sorumluluğunu geçiştirmeye çalışıyor.

Yaklaşan 8 Mart dünya emekçiler günü dolayısıyla, 8 Mart'ta yanlarına gelmek istediğimizi belirttik. Direnişlerini selamladığımızı ve dayanışma içerisinde olduğumuzu belirtip ayrıldık.

“Kadınlar politikaya çekilmeksizin yığınlar politikaya katılamaz”

Bolşevizmde ve Rus Ekim Devrimi'nde başta gelen, temel olan şey, tam da kapitalizm koşullarında en çok ezilmiş olanların politikaya katılmasıdır.

Onlar, monarşi koşullarında da, burjuva

demokratik cumhuriyetlerde de kapitalistlerce aşağılandılar, aldatıldılar ve soyuldular. Toprakta, fabrikada ve işletmede özel mülkiyet ayakta kaldığı sürece, halk emeğinin kapitalistlerce bu ezilmesi, bu aldatılması, bu soyulması kaçınılmazdı.

Bolşevizmin özü, sovyet iktidarının özü, burjuva demokrasisinin yalanlarını ve ikiyüzlüğünü ortaya koymak; toprakta, fabrikada ve işletmede özel mülkiyeti ortadan kaldırmak ve bütün devlet iktidarını emekçi ve sömürülen yığınların ellerinde toplamaktır.

Onlar bu yığınlar, politikayı yani yeni toplumun kurulması işini, kendi ellerine alıyorlar. Bu güç bir iştir. Yığınlar kapitalizm tarafından sindirilmişler ve aşağılanmışlardır. Ama ücretli kölelikten, kapitalist uşaklıktan kurtulmanın başka bir yolu yoktur ve olamaz. Fakat kadınlar politikaya çekilmeden, yığınlar politikaya katılamaz. Çünkü insan soyunun kadın yarısı, kapitalizm koşullarında iki kat ezilmiştir. İşçi ve köylü kadınlar, sermaye tarafından ezilirler ve bunun dışında en demokratik burjuva cumhuriyetlerde bile, birincisi hak eşitlikleri olmadan kalırlar. İkincisi -esas önemli olan budur- en kaba, en ağır, insanı en çok körelten işte, mutfaktaki ayrıntılarla ve bir bütün olarak aile yönetiminin ayrıntılarıyla ezildikleri için 'ev köleliği' içinde kalırlar, 'ev köleleri' olarak kalırlar.

Bolşevik sovyet devrimi, kadının ezilmesinin ve

eşitsizliğinin köklerine baltayı, şimdiye kadar yeryüzünde hiçbir partinin ve hiçbir devrimin göze alamadığı bir şekilde derinlemesine vurdu. Bizde, Sovyet Rusya'da, kadın ile erkek arasındaki yasal eşitsizlikten bir iz bile kalmadı. Evlilik ve aile hukukundaki özellikle laçka, bayağı,

ikiyüzlü eşitsizlik, çocuğa ilişkin eşitsizlik, sovyet iktidarı tarafından tamamen ortadan kaldırıldı. Bu, kadının özgürleşmesi için yalnızca ilk adımdır. Ama burjuva ve en demokratik cumhuriyet bile, bu ilk adımı olsun atmayı göze alamamıştır. Bunu 'kutsal mülkiyet' karşısındaki korku yüzünden göze alamamıştır.

İkinci ve en önemli adım, toprakta, fabrikada ve işletmede özel mülkiyetin kaldırılmasıdır. Kadının tam ve gerçekten kurtulması için, 'ev köleliği'nden kurtulması için yolun açılması, kadının ev ekonomisinin küçük ayrıntılarından toplumsallaştırılmış büyük ev ekonomisine geçişiyle ve yalnızca böyle mümkün olur.

Bu geçiş güçtür; çünkü burada sözkonusu olan pek derin lere kök salmış, alışmış, katılaşmış, kemikleşmiş bir 'düzen'in (gerçek bir 'düzen'in değil, korkunç ve barbarca bir durumun) değiştirilmesidir. Ama bu geçiş başladı, iş ele alındı, yeni yola girdik. Ve uluslararası kadınlar gününde, dünyanın bütün ülkelerindeki sayısız kadın işçi toplantılarından, işitilmedik ölçüde ağır ve güç, ama dünya tarihi çapında büyük ve gerçek kurtuluş hareketini başlatmış olan Sovyet Rusya'ya selamlar uçurulacak. Kudurmuş ve çoğu zaman canavarca burjuva gericilik karşısında cesareti yitirmemek için cesur seslenişler yankılanacak.

Bir burjuva ülke, ne kadar 'demokratik' ise, kapitalistler çetesi, işçilerin devrimine karşı o kadar çok azıtır ve kudurur. Bunun bir örneği ABD'dir. Ancak emperyalist savaş, Amerika ve Avrupa'da olduğu gibi, geri kalmış Asya'da da uyuklayan, dalgın, uyuşuk yığınları kesinlikle sarsıp uyandırdı.

Buz, dünyanın bütün köşelerinde ve bucaklarında kırıldı. Halkların emperyalizmin boyunduruğundan kurtuluşu, kadın ve erkek işçilerin sermayenin boyunduruğundan kurtuluşu durdurulamaz biçimde ilerliyor. Bu eseri milyonlarca ve onmilyonlarca kadın ve erkek işçi, kadın ve erkek köylü ileriye taşıyacaktır.

Ve bundan ötürüdür ki, emeğin sermayenin boyunduruğundan kurtulması eseri, bütün dünyada zafere ulaşacaktır.

4 Mart 1921

Lenin, Kadın Sorunu Üzerine, İnter Y, sf. 63-65

*Geç endam aynasının karşısına
Seyret bacım tepeden tırnağa kendini
Göreyim yılbaşı ağacı gibi süslendiğini
Beyaz, yeşil, ıslıl ıslıl...*

*Senin ellerinin de mukaddes payı var
Uçsuz bucaksız ülkende ellerinin
Şefkatli gücünü duymamış
Ağaç mı, alet mi
hayvan mı, beşik mi var?*

*Çapayevgin makineli tüfeğini kimin elleri işletti?
Stalingrad cephesinde uçağın yekesine
Şahin kanatları gibi konan eller
Senin ellerin değil miydi?
Traktörlerin volanını kimin elleri
Güvencin kanatları gibi okşuyor bugün?*

*Ellerin vefalı türküsünü duyan avuçlar
Ellerini bir daha unutmaz bacım
Ellerin büyükçe biraz
Ellerin bir hayli yıpranmış
Yani en akıllı alınlar gibi geniş
Kırıksık ve harikulade güzel
Hiçbir kadın bahtiyarlığa senin kadar layık olmadı
Ve hiçbir kadın senin gibi
Paylaşmadı bahtiyarlığı bahtsızlarla
Sofran açık bütün halklara
Ekmeğinden, şarabından tatmayan mı var?*

*Geç endam aynasının karşısına
Seyret bacım tepeden tırnağa kendini
Göreyim yılbaşı ağacı gibi süslendiğini
Beyaz, yeşil, ıslıl ıslıl...
Ne olurdu sürmeni ben getirebilseydim sana
İstanbul'unun yıldızlı gecelerinden
Buyur bacım, içeride valse bekliyorlar seni
En büyük ustalar
En güzel şiirleri senin valsini için bestelediler
İzin ver elini öpeyim bacım
Yeni yılın kutlu olsun Sovyet kadını...*

Nazım Hikmet



Sınıf mücadelesinde

Asırlara yaslanmış bir baskı, asırlardan gelen bir ezilme ve sömürülme ile en ağır, aşağılayıcı, hiçleştirici tavırlar, sözler layık görülmüş kadına. Koca, baba ya da abi; her zaman bir erkeğin denetiminde ve emrinde yaşamış. Kocasına “bey”, “efendi” demek zorunda kalmış; adı “kaşık düşmanı”, “eksik etek”, “saçı uzun, aklı kısa” olmuş. “Sırtından sopayı, karnından sıpayı...” denmiş... Tarlada, fabrikada en ağır koşullarda çalışmış, üstelik ağanın, patronun taciziyle karşılaşmış. Kriz dönemlerinde ise, ilk işten çıkarılan o olmuş.

Ama bir kere vardı mıydı özgürlüğün tadına, inandı mıydı haklılığına; en önde, en kahramanca dövüşmüş, destanlar yazmış tarihe kazılan... Onlar, emekçi ordusunun yarısı... Onların yeralmadığı hiçbir mücadele başarıya ulaşmaz; hiçbir devrim gerçekleşmez... Onlar olmadan hayat olmaz...

“Ezelden beri böyle...” miydi?

“Kadının ve işçinin konumunda ne kadar benzerlikler bulunsa da kadın, işçiden bir noktada ileridedir. Kadın köleleşen ilk insani yaratıktır. Kadın köle var olmadan önce köle olmuştur.” diyor Agust Bebel, “Kadın ve Sosyalizm” adlı kitabında.

Tarihte kadının özgür olduğu tek toplum biçimi, ilkel komünal toplumdur. İkel toplumdaki anaerkil aile sistemi, kadınla erkek arasında tam bir eşitlik ve ortaklık oluşturmuştur. Sınıfların ve sömürünün olmadığı üretim ilişkileri, aile ve hukuk yapısını buna göre şekillendirir. Kadın ve erkek, birlikte üretir, birlikte karar alır, birlikte yaşarlar. Yemek aynı yerde yenir, çocukların bakımından bütün kabile üyeleri sorumludur. Özel mülkiyet yoktur. Hatta bugün kadını aşağılamak ve küçümsemek için en çok kullanılan “*kadınlar zayıf ve güçsüzdür*” demagojilerini boş çıkar-tırcasına, ilkel komünal toplumda kadın ve erkek fiziksel olarak da denk durumundadır.

“İlk çağda, genel olarak kadın ile erkek arasındaki fiziksel farklılıklar, bizim toplumumuzda olduğundan daha azdı... Güney Afrika'daki Aşanti'lerin ve Kral Dahome'nin cesaret ve yurt-cılıkta öne çıkan kadın orduları da bunu kanıt-lıyor. Kongo'da Andobieler arasında kadınlar ağır işte çalışmak ve ağır yük taşımak zorunda-dırlar. Ancak çok mutlu bir yaşam sürüyorlar. Çoğunlukla erkeklerden daha güçlüler, daha iyi gelişmişler ve genellikle neredeyse harika dene-bilecek bir endama sahiptirler.” (Bebel, Kadın ve Sosyalizm)

Özel mülkiyet ve miras kavramlarının ortaya çıkışı, analık hukukundan babalık hukukuna, aynı zamanda komünal sistemden köleci topluma

KADININ GÜCÜ

geçişi ifade eder. Sınıfların ortaya çıkışıyla birlik-te, kadın üzerindeki çifte sömürü de başlamıştır. Kadın artık ezilen sınıfın ezilen cinsidir.

Elbette kadınlar, bu sosyal ve sınıfsal değişime, şiddetli direnişlerle karşı koydular. Ancak hiçbir direniş, tarihin bu aşamasından geriye dönüşü gerçekleştirmez. Artık kadınların kurtuluşu için geriye, ilkel komünal topluma değil; çok ileriye, sosyalist topluma, ardından sınıfsız-komünist topluma ulaşmak zorunlu hale gelmiştir.

Sosyalizm, kadın-erkek eşitliğinin önünü açan bir sistem olarak kadınlara kurtuluşun yolunu gös-termiştir. **72 günlük kısa ömründe Paris Komü-nü, kadınların eğitim ve seçme-seçilme hakkı gibi en temel taleplerini karşılar.** 1917 Ekim Devrimi sonrasında kurulan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nde, kadınlar en demok-ratik burjuva devletten çok ilerisinde hakları elde ederler.

Kadınların tam hak eşitliği, ancak sınıfsız-sömürsüz bir toplum olan komünizmle gerçekle-şecektir. Diyalektiğin yasası işleyecek; yadsınan yadsınarak ilkel komünal toplumun çok ilerisinde yeni bir toplum kurulacak ve bozulan kadın-er-kek eşitliği yeniden sağlanacaktır. Sosyalizm, bu yoldaki duraklardan biridir. Kesintisiz biçimde ilerleyerek sadece kadınların değil, insanlığın kur-tuluşunu sağlayacaktır.

Bu yönüyle **kadınların kurtuluşu ile insan-lığın kurtuluşu, birbirine sıkıca bağlanmıştır. Kadın kurtulmadan insanlık düştüğü çukurdan, alçalmadan kurtulamaz.**

Aristophanes'in 'Kadınlar Meclisi' adlı oyunu-nun konusu şöyledir: *“Eski Atina'da bir gün işler o kadar çığırından çıkmış, o kadar karışmış ki, nasıl düzeltceklerine karar vermek için meclisi toplantıya çağırarak zorunda kalırlar. Toplan-tıda, erkek kılığına girmiş bir kadın, yönetimi kadınlara devretmeyi önerir. Başka hiçbir çaresi kalmamış olan meclis, bunu kabul eder. Kadın-lar yönetimi ellerine aldıkları ilk gün komünizmi uygulamaya başlarlar.”*

Aristophanes, ilkel komünal toplumu incelemiş midir bilmiyoruz. Ama bir “komedi” şeklinde de olsa, tarihsel bir gerçeğe parmak basmıştır.

Ezilenlerin ezileni: Emekçi kadın
“Ezilenlerin en ezilenidir” kadın. Yalnızca cins olarak değil, ezilen sınıfın da en çok baskı göreni, en çok aşağı-lanır.

İşgücü sömürüsünün yoğunlaşması, kadını giderek daha fazla fabrika-lara çeker, işçileştirir. Fakat ücretli kölelik düzeninde onun payına düşen iki kere sömürüdü.

Burjuva feodal ataerkil ve dinci-gerici kültürün ezici etkileri, onun üzerinde ek bir baskı oluşturmuştur. Gelenek ve göreneklerin kısıkcı ile duygu ve düşün-

celeri hapsedilmiştir. Kendi potansiyeli ile yapabi-leceklerini görmesi için hiçbir koşul oluşmamış, aksine, tüm kapılar kapalı tutulmuştur. Tekdüze ve yıpratıcı ev işlerinin alıklaştıracı etkisi, onu üc-retsiz bir ev kölesine çevirmiştir. Yüzyılları getirdi-ği başeğme ve kabullenme geleneği, yaşadığı tüm olumsuzlukları doğal görmeye, çoğu kez durumu-nu savunmaya itmiştir. Davranış ve düşünce bi-çimleri bu psikolojiyle şekillenmiştir çünkü. Ayrıca düzenin tüm propaganda araçları ile (aptallaştırıran diziler ve tüketim çılgınlığını amaçlayan reklamlar vb.) ufkı daraltılmıştır.

Tüm bunlarla birlikte **kapitalizmin kadın emeğini sanayiye çekmesi; evinden çıkarıp sı-nıf kardeşleri olan erkek işçilerle yan yana ge-tirmesi, onun önüne yepyeni bir sosyal yaşam serer.** Ancak burada da kadını bekleyen daha ağır çalışma koşulları ve daha fazla sömürüdür.

Kadın işçi, erkek işçilere göre çok daha faz-la ezilir. Çünkü kapitalizm onu yedek ve ucuz işgücü olarak görür. Çoğu kez aynı işkolunda aynı işi yaptıkları halde, erkek işçilere göre çok daha az ücret alırlar. Ya da genellikle vasıfsız ve eğitimsiz işgücüne sahip olduklarından geçici ve mev-simlik işlerde, ağır koşullar altında ve çok düşük ücretle çalıştırılırlar. Ve çoğu sigorta-sız, güvencesizdir. Bunların bir sonucu olarak, sınıfın en örgütsüz kesimi kadınlardır. İşçi kıyımlarında ise, ilk akla gelen kadın işçiler olur. Kriz dönemleri, bunun zirve yap-tığı dönemlerdir.

Yanısıra **işçi-emekçi kadın da burjuva yoz kül-türle kuşatılmıştır.** Günün modasına uygun giyinmesi, popüler kültüre ayak uydur-ması istenir ve teşvik edilir.

Ayrıca fuhuş, faşizmin diğer “F”leri gibi, emekçi-leri bekleyen bataklıktır. *“Fuhuş, burjuva toplumu için aynı polis, düzenli ordu, kilise, işverenler gibi sosyal bir kurum”*dur der Bebel. Ne yazık ki, işçi kadınlar arasında fuhuş yaygındır. Patronlar genellikle fabrikasını haremî gibi kullanır. Çoğu kez, işten atılma korkusu ya da evde aç bekle-yenlere bir şeyler götürme çabası; kimi zaman bu çileli yaşamın bıkıncılığından kurtulmak ve maddî açıdan rahatlamak isteği ve tabî ki, ahlakî yozlaş-manın, değer yargılarındaki çürümenin bir sonu-cu olarak kadın işçiler, bu bataklığa sürüklenir. Sömürü çarkları, burjuvazinin ‘can simidi’ olarak kullanmaya çalıştığı ‘kutsal aile’yi her gün biraz daha öğütmektedir. **Kapitalizm doğa-sı gereği çekirdek aileyi parçalamak ve aile üyelerini birbirine yabancılaştırmak zorundadır. Evde birbirlerini görebildikleri süre, son derece sınırlıdır. Zaten çocukların pek çoğu, erken yaşta bakımsızlıktan ölür.**

Kadın ise, hamile kalmaya bile korkar. Çün-kü işten atılabilir. Atılmazsa, doğumdan kısa bir süre sonra işe geri dönmek zorundadır. Bebek ve çocuk ölüm oranlarının her geçen yıl artması, şaşırtıcı değildir.

Ev kadınının durumu da çalışan kadından daha iyi değildir. Tüm yaşamı dört duvar ara-sına sıkışmıştır. Bütün gününü alan işlerin ise ömrü yoktur. Yemek, piştikten yarım saat sonra biter. Yıkadığı kirlenir. Yıllar boyunca aynı odayı siler süpürür, siler süpürür... Üstelik bir de işten yorgun gelen kocasının “zaten akşama kadar evde boş oturuyorsun” yakınmaları, kadının eme-ğini tümünden hiçleştirir.

Kadın olmadan devrim olmaz

Kadınları kazanan sınıf, toplumsal hareket



üzerinde önemli bir söz hakkı kazanır. Bunu sağ-layan, kadınların sayısal olarak erkeklerden fazla olması değildir. Kadınların, toplumun şekillenmesi içinde oynadığı rol, ona daha özel bir misyon yüklemiştir.

Sınıfların ve sömürünün var olduğu toplum-sal sistemlerde, kadının temel görevi, işgü-cünün yeniden üretimidir. Çocuğu doğurarak soyun devamını sağlar. Çocukların eğitimiyle ilgi-lenir. İşçi-yi ertesi günkü çalışma için hazırlar. Gün içinde çalışarak yorulmuş ve enerjisini tüketmiş olan işçinin yemeğini yemesi, dinlenmesi, bütün ihtiyaçlarının karşılanması ve ertesi gün yenilen-miş, yeniden üretime katılmaya hazır halde işe dönmesi, kadın sayesinde gerçekleşir.

Toplumsal yaşam, evin dışında devam eder-ken, türün yeniden üretimi, işgücünün yeniden üretimi, eve ve kadına zincirlenmiştir. Üretimin toplumsallığı karşısında, kadına verilmiş özel bir görevdir bu. **Toplumsal yaşam ve üretim ile kadının özel görevleri arasındaki bu parçalan-ma, kadının köleleştirilmesinin ve ezilmesinin nedenidir.**

Bu nedenle burjuvazi onu kendi elinde ve hiz-metinde tutmak için daha özel bir çaba gösterir. Burjuva propagandayla gericileşen, tutuculaşan, ya da yozlaşan kadın, çevresindekiler üzerinde oldukça etkili bir rol oynar. Devrimcileşen eşini ve çocuğunu geriye çeken, ayaklarına dolanan bir rol oynar.

Devrim saflarındaysa kadın, sömürücülerin korkulu rüyasıdır. Onu geriye çeken yanları, devrimin mayasıyla yoğrulduğunda, görkemli silahlara dönüşür. Çocuklarına düşkünlüğü, devletin terörüne meydan okumasına neden olur. Üzerine yürüyen panzerin önüne, göğsünü gerip geçebilir. Yaşamı boyunca azla yetinmeyi, özverili olmayı, başkaları için yaşamayı öğrenmiştir. Bu nedenle en zorlu koşullara kolay uyum sağlar. Sınıf savaşımının zorluklarına yenilmez, onu tüm benliği ile sahiplenir. Bütün yaşamında sabırlı olmayı öğrenmiştir. Bu nedenle inandığı kavgada küçük başsansızlıklar ylgınlığa kapılmasına neden olmaz.

Elbette kadın olarak edindiği kimi özellikle-rin dezavantajları da vardır. Azla yetinmek gibi... Ancak mücadele içinde bu yönlerini de görecekt, onlara karşı savaşması ve alt etmesi gerektiğini öğrenecektir.

Fakat **kadının genel olarak özellikleri, kav-gada daha kararlı, daha inançlı, daha militan durmasına neden olur. Kadınların kavgaya katılması, sadece kendilerini değil, ailelerini de etkileyen önemli bir dönüşümdür.**

Amazon savaşçılarının kararlılığıyla...

Kadınları mücadeleye çekmek zordur. Ama bir defa kavgaya katıldılar mı, geriye dönmeleri çok daha zordur. Kadınlar mücadeleye atıldıklarında, sadece devletin baskısına karşı değil, ailenin ve toplumun baskısına karşı da direnmek zorunda kalırlar. Özgürleşmenin bedelini ağırdır. Fakat o

güne kadar hiç yaşamadıkları bir eşitlik ortamı, yeteneklerinin ve becerilerinin farkına varılma-sı, ufuklarının her an genişlemesi, onları sınıf kavgasının en önünde yeralan militanlara dö-nüştürür. Güneşin kavurucu sıcakında çatlayan toprağa dökülen bir suyu bir anda soğurması gibi, kadınlar dört elle sarılırlar kavgaya. Bu nedenle kadınlar savaşta daha kararlı, zorlu dönemlerde daha güçlü tavırlar koyarlar.

Dünyada sınıf mücadeleleri tarihinde kadın kahramanlar yaratmamış hiçbir büyük ve önemli bir hareket yoktur.

Arjantin'de Plaza de Mayo Anaları'nın eylemle-ri, faşist cuntaya karşı önemli bir tepki gösterme biçimiydi. 12 Eylül cezaevlerinde faşizmin diz çöktüremediği analarımız, çocuklarına en ağır be-delleri ödeyerek sahip çıkmış, cellatların korkulu rüyası haline gelmişti. Ağarmış saçları, bükülmüş belleriyle her cumartesi günü kayıplarını arayanlar, buradan devletin her türlü baskısına göğüs geren-ler, yine analardı.

Amazon ormanlarındaki savaşçı kabilelerde kadınlar, daha rahat ok atabilmek için bir göğüs-lerini keserler.

Fransa'da iç savaşa önderlik eden Jan Dark, savaş bittikten sonra kilise tarafından yakılıp öldür-lümüştür.

Yugoslavya halk ordusundaki yüzbin kadın savaşçı, devrimin köşe taşlarını erkek savaşçılarla birlikte örer. Bu kadınların dörtte biri savaş sırasın-da şehit düşer, 40 bini yaralanır.

İspanya'da antifaşist savaş sırasında Dolores İbarruri'nin *“Diz çökerek yaşamaktansa, ayakta ölmek yeğdir. No pasaran!”* diyen sesi, bütün ülkeye yayılır, savaşçılara güç ve moral taşır.

Paris Komünü'nün ‘petrolcü kadınlar’ı, ba-rikatların başında, göğün fethine kalkışanların gözüpekligi ile savaşır. Komün yenildiğinde, idam edilenlerin arasında 1051 kadın vardır. Ve bu kadınların 956'sı işçidir. Kadın komünarların yığıtıldığı karşısında hayranlığını ve takdirini gizle-yemeyen Prusyalı bir gazeteci, **“Fransız ordusu kadınlardan oluşuyadı, onları yenmek mümkün olamazdı”** demiştir.

En ağır işkencelere yığıtçe direnen Filistinli Leyla Qasım; bedenini bombaya çevirip düşmana fırlatan Zılan; ezilen halkların özgürlük özleminin ifadesiydiler.

Nazi subayları tarafından19 yaşında asılan par-tizan Tanya; 12 Eylül işkencelerine suskunluğu-nu çağıldayan 18 yaşındaki genç komünist Selma Aybal; “bizziz olmaz bu işler” diyerek Gazi direnişi-ne koşan Zeynep Poyraz, bir eylemde arkasından sıkılan kurşun sonrasında sessizce “vuruldu” diyen Nilgün Gök, evinde kuşatılmışken korkusuz-luğuyla silahına zafer türküleri söyleten Sabahat Karataş; elinde patlayan bombayla güneşin çağ-rısına koşan Şengül Boran... Ve daha yüzlercesi, binlercesi...

Onlar, devrim ordumuzun kadın yarısı... Dünün köleleri, bugünün savaşçıları... Özgürlü-ğümüz, umudumuz, savaş gücümüz...

İran'dan Keşmir'e; ABD'nin yeni savaş planları

Suriye savaşında istediği başarıyı sağlayamayan ABD emperyalizmi, bir taraftan göstermelik "geri çekilme" açıklamalarını sürdürürken, diğer taraftan savaşı yeni mevizilere, yeni cephelere taşımaya çalışıyor. Son aylarda bu çabaları hız kazandı.

Geçtiğimiz Kasım ayında, Ukrayna ile Rusya arasında Kerç Boğazı krizi patlak vermişti. 25 Kasım günü, Karadeniz ile Azak Denizi'ni birbirine bağlayan Kerç Boğazı'ndan geçmeye çalışan üç Ukrayna gemisi, Rus donanmasının müdahalesi ile karşı karşıya kaldı. Rusya, gemilere el koydu ve mürettebatı tutukladı. Ukrayna hükümeti derhal sıkıyönetim ilan etti, NATO'yu müdahaleye çağırdı.

2013 yılı sonlarında Ukrayna'da başlayan ABD darbesi, 2014 yılında Kırım'ın Rusya tarafından ilhakı ve Ukrayna'nın doğusunda iki kentin, Rusya'nın desteğiyle, Donbask adıyla bağımsızlığını ilan etmesiyle sonuçlanmıştı. Ardından Rusya, Avrupa'ya Ukrayna üzerinden giden doğalgaz boru hattının güzergahını değiştirmiş, doğalgazı Almanya'ya doğrudan ulaştıracak Kuzey Akım hattını hayata geçirmişti.

Ukrayna'da ABD'nin başlattığı, ancak Rusya emperyalizminin kazançlı çıktığı bu tablo, başlangıçta tepki ve yaptırımlara yol açsa da, sonuç olarak emperyalist devletler nezdinde kabullenilmişti. Bu koşullarda Ukrayna'nın ABD talimatıyla başlattığı Kerç provokasyonu ise, Rusya'nın tavizsiz duruşu ve ABD'nin provokasyonu büyütmeye hazır olmayan tutumu nedeniyle sönüp gitti.

ABD'nin sonraki hamlesi Venezuela'dan geldi. 22 Ocak günü Venezuela muhalefетinin lideri Juan Guaido, ABD'nin desteğiyle kendisini geçici devlet başkanı ilan etti. Venezuela Devlet Başkanı Maduro ise kitleleri sokaklara dökerek buna yanıt verdi. ABD, Venezuela'da yaşanan ciddi ekonomik ve siyasi sorunları, yönetme boşluğunun yarattığı sıkıntıları değerlendirerek, burada bir yönetim değişikliğine gidebileceğini; Venezuela'yı, 20 yılın ardından yeniden uydu haline getirebileceğini umuyordu. Ancak bir taraftan Venezuela'daki kitlelerin ABD'ye duyduğu nefret, diğer taraftan Maduro'nun arkasındaki Rusya-Çin desteği, ABD'nin planlarının önündeki en önemli engeldi.

Guaido'nun başkanlık ilanının ardından, Venezuela'da bir dönem karşılıklı açıklamalar, mitingler vb. ile süreç uzatıldı, fakat kayda değer bir gelişme olmadı. ABD güdümündeki kimi ülkeler Guaido'nun başkanlığını tanıdıklarını açıkladılar, Maduro'yu seçim çağrısı yapmaya zorladılar vb. Ancak bu da etkili bir tutuma dönüştürülmedi. Bu arada, Rusya'nın nükleer bomba yüklü iki uçağının, Venezuela ile yapılan son ortak tatbikattan bu yana Venezuela'da kalmaya devam ettiği; diğer taraftan



ABD'nin paramiliter güçlerinin Venezuela-Kolombiya sınırı ile Haiti'ye yığılmakta olduğu haberleri basına yansıdı. Guaido'nun başkanlık ilanı ile düğmeye basmasından bir ay sonra, 23 Şubat'ta ABD tarafından Kolombiya sınırına gönderilen "yardım tırları"nı bahane eden Guaido, Kolombiya'ya geçerek buradan ABD'ye askeri müdahale çağrısında bulundu.

Venezuela'daki darbe girişiminin başarıya ulaşmadığı ortada. ABD bir süre daha bu konuyu çeşitli biçimlerde kaşımaya devam edecektir; ancak Rusya ile Çin'in desteğini arkasında bulan, kitlelerin anti-ABD duygularını da iyi kullanan Maduro yönetimi, şimdilik güvence altında görünüyor.

ABD'nin arka arkaya yaptığı bu iki hamle de, nihayete eremeden süruncemeye bırakıldı. Ancak ABD emperyalizmi, bu arada doğruya uzanıp, farklı noktaları alevlendirmeye girişti.

Keşmir niye alevlendi

Keşmir'in Hindistan sınırları içinde bulunan bölgede, Hint askeri aracına 14 Şubat günü bir bombalı saldırı gerçekleştirildi. 44 Hint askerinin öldüğü saldırıyı, Pakistan'da üslenmiş olan Ceyş-i Muhammed örgütü üstlendi. Bunun üzerine Hindistan, Pakistan sınırları içinde bulunan ve cihatçı örgütlerin yuvalandığı bölgeye dönük hava saldırısı başlattı. Pakistan ise, hava sahasına giren iki Hint savaş uçağını vurduğunu, birinin düştüğünü, pilotun da ellerinde olduğunu belirtti. Hindistan da bir Pakistan savaş uçağını düşürdüğünü duyurdu. Bu saldırıların arkasından, iki ülke arasındaki demiryolu seferleri durduruldu; hava savunma sistemleri harekete geçirildi; çatışmaların sürmesinden endişe eden halk bölgeyi terketmeye başladı.

Himalayaların eteklerinde bulunan Keşmir, iki ülkenin tarihindeki en önemli sorun olma özelliğini taşıyor. Hindistan'ın İngiliz İmparatorluğu'na karşı verdiği bağımsızlık savaşının ardından, 1947'de bölgeyi terketmek zorunda kalan İngiltere, geride ülkelerin sınırlarıyla ilgili devasa bir sorun bırakmıştı. Hint Yarımadası, Pakistan ve Hindistan olarak ikiye bölünürken, prenslik biçiminde yönetilen Keşmir, Hindistan ya da Pakistan'a katılma sorunuyla başa başa kaldı. Nüfusunun yüzde 90'ı Müslüman olan

Keşmir halkı Pakistan'a katılmaktan yana tavır alsa da, dönemin prensi Hindistan ile birleşmeye karar verdi. Pakistan ve Hindistan'ın bölgeye asker göndermesi üzerine, taraflar 1947'de ilk defa savaştı. 1965 ve 1999'da da yine aynı nedenle iki ülke arasında savaş yaşandı. Bu savaşların sonucunda, Keşmir'in yüzde 45'i "Cammu Keşmir" adıyla Hindistan'ın kontrolünde kaldı. Yüzde 35'i

ise Pakistan'a katıldı ve "Azad Keşmir" ile "Gilgit Baltistan" adlı iki özerk bölge oldu. Bölgenin yüzde 20'si ise Çin'in kontrolüne geçti.

Keşmir, iki ülke arasında sürekli gerilim konusu oldu. 1962'de Çin, Keşmir'in doğusunu ele geçirirken, Hindistan ile karşı karşıya geldi ve Pakistan ile daha yakın ilişkiler kurmaya başladı. Daha o günlerde, bu bölge üzerinden Pakistan'ı Çin'e bağlayan bir yol inşa edilmişti. Çin'in Kuşak ve Yol Projesi'nin Pakistan hattı, bugün bu yol üzerinden inşa ediliyor.

Zaten Keşmir'de patlak veren çatışmalar da, Çin'in bu planları üzerinden bakmak gerekiyor. Çin, Asya-Avrupa ve Afrika'yı tek bir kıta olarak birleştiren kara-deniz ve demiryolları ağını kurmak için "Kuşak ve Yol Projesi" adını verdiği bir çalışma başlattı. Bu yolun en önemli güzergahlarından biri, Çin'den Pakistan'ın Gvadar Limanı'na uzanıyor. Bu liman, doğrudan Umman Körfezi'ne açılıyor. Ve İran petrolü-doğalgazı başta olmak üzere, Körfez ülkelerinin petrol ve doğalgazını Çin'e taşıyor; Çin ticaret mallarını da Körfez ülkelerine... Hatta bu yol, Afrika'ya kadar uzanıyor. Pakistan-Çin Ekonomik Koridoru adı verilen bu güzergah, 2015 yılından bu yana inşa ediliyor. Hindistan ise, bu ticaret yolunun Çin ve Pakistan'ın Keşmir'de kalıcı hale gelmesini, hatta genişlemesini sağlayabileceğini görüyor ve buna kesinlikle karşı çıkıyor.

Bu durum, bölgedeki çatışma ve gerilim ortamını sürekli kılıyor. Çin'in bölgeye dönük planları bir yıl önce yine bir çatışma unsuru olmuştu. Tibet, Butan ve Hindistan'ın Sikkim eyaletinin kesiştiği üçgende bulunan Doklam platosunda, bir yıl kadar önce Çin yol inşaatı başlatınca ortalık karışmış, karşılıklı tehditler yükselmişti. Sınırları belirsiz Doklam platosunda, komşu ülkelerin tamamı hak iddia ediyor. Özellikle Hindistan, Çin'in bölgeye dönük tüm girişimlerini kendisine doğrudan tehdit olarak görüyor.

ABD de, bu güzergahın hayata geçmesini engellemek için uzun zamandır çeşitli biçimlerde uğraşıyor. Kaşıkçı cinayeti nedeniyle tarihe "testere prens" olarak geçen Suudi Prens Selman'ın Şubat ayı ortasında gerçekleştirdiği Pakistan ziyareti bunlardan biriydi. Prens Selman, bu ziyarette 20 milyar dolarlık yatırım anlaşması imzaladı. Anlaşmadaki en önemli madde, Suudilerin, Gvadar'da 10 milyar dolarlık petrol rafinerisi kurması oldu. Bu anlaşma ile Suudi Arabistan ve ABD, Çin'in en önemli hedeflerinden birini sabote etmek istediklerini göstermiş oldular.

Pakistan'dan sonra Hindistan'a geçen Prens Selman, burada da 100 milyar dolarlık yatırım anlaşması imzaladı. İki ülke ilişkilerine yaklaşımdaki fark, yatırım anlaşmalarının miktarına da yansımış durumda.

Keşmir'deki bombalı saldırı, tam da Prens

Selman'ın Pakistan ziyareti sırasında gerçekleşti. ABD destekli olduğu bilinen cihatçı örgütler, Keşmir bölgesini karıştırarak Pakistan-Hindistan çatışma ortamını yarattılar. İki ülke Keşmir için savaşa girdiğinde, Çin emperyalizminin ticaret yolu planı da sabote edilmiş olacak.

Burada bir sorun da, hem Hindistan'ın hem de Pakistan'ın, nükleer silahlara sahip olması. Başlayacak bir çatışmanın kontrolden çıkması ihtimali, bölge halkları için en büyük tehdit.

İran da hedefte

ABD emperyalizmi, farklı bölgelerde çatışma noktaları oluştururken, uzun süredir hedefe çaktığı İran'ı ihmal etmiyor. Üstelik bunu, birçok hamleyi birleştirerek yapıyor.

Şubat ayının ikinci haftasında birçok gelişme birden yaşandı; son derece önemli gündemler, aynı günlere sıkıştı.

Soçi'de toplanan Türkiye, İran ve Rusya, İdlid başta olmak üzere Suriye'nin geleceği üzerine konuştular. Astana görüşmeleri ve Soçi toplantılarında atılan her olumlu adım, Suriye savaşında istediği hedefleri ele geçiremeyen ABD'nin başarısızlığını bir kere daha perçinlemiş oluyor. Bu nedenle ABD, Suriye'de Esad hükümetini güçlendiren her adıma karşılık yeni bir saldırı noktası oluşturmaya çalışıyor.

13 Şubat günü Polonya'nın başkenti Varşova'da ABD ve İsrail tarafından düzenlenen toplantının gündemi ve hedefi İran oldu. ABD, 80'lerde Sovyetler Birliği'ni yıkmak için operasyon üssüne çevirdiği Polonya'yı, bu defa İran karşıtı cepheyi güçlendirmek için kullandı. "Ortadoğu'da Barış ve Güvenliğin Geleceğini Desteklemek" başlıklı zirvede, Suudi Arabistan ve Körfez ülkeleri dahil 60 ülke yer almıştı. Ve ABD, Avrupalı emperyalistleri İran'la imzalanan nükleer anlaşmadan çekilmeye, konferansa katılan bütün ülkeleri de İran'a karşı birlikte hareket etmeye çağırıyordu.

Aynı gün, İran'ın Pakistan sınırına yakın Zahidan şehrinde intihar saldırısı düzenlendi. İran İslam Devrimi'nin 40. yıldönümü kutlamalarının yapıldığı sırada gerçekleşen saldırıda, 27 Devrim Muhafızı öldü. Saldırıcıyı El Kaide ve IŞİD bağlantılı cihatçı bir çete üstlendi. Saldırının arkasında, Pakistan'da yuvalanmış, ABD destekli cihatçı çetelerin olduğu biliniyor. Çarpıcı olan ise, saldırının Suudi Prens Selman'ın Pakistan ziyaretinin başladığı bir günde gerçekleşmiş olmasıydı. Yani ABD-Suud ittifakı, bu defa Pakistan'ı kullanarak İran'a saldırmıştı.

Ertesi gün, yani 14 Şubat günü de Keşmir'deki bombalı saldırının ve çatışma ortamının fitili ateşlendi.

24 Şubat'ta ise bir başka zirvenin gündemi yine İran oldu. Şarm el Şeyh'de düzenlenen Birinci Arap Birliği-AB Zirvesi'nde, İran hedefe çakıldı.

Bu arada **İsrail, Suriye topraklarında "örtülü" biçimde yürüttüğü savaşı artık açıktan sürdürüyor.** İsrail'in eski genelkurmay başkanı, son iki yılda Suriye'de en az 2 bin hedefi vurduklarını açıkladı. İsrail, kendisi için en büyük sorunun İran olduğunu biliyor ve bunu her biçimde ortaya koyuyor. Suriye topraklarında İran'a dönük saldırıları,

artık Rusya'nın savunma hatlarına doğrudan çarpıyor. Golan ve Dera cephesinde beslediği cihatçı çetelerin yok edilmesi de İsrail'in Suriye savaşındaki gücünü zayıflattı. Savaştan güçlenerek çıkan Esad hükümetinin, Golan'ı geri alma konusunu gündemine alması ihtimali, İsrail için oldukça ürkütücü. Gazze ya da Lübnan üzerinden bir saldırı başlatacak olsa, İran'ın buna çok güçlü yanıt vermesi ve savaşın İsrail'in kontrolünden çıkması, son derece yüksek bir olasılık. 20 Ocak'ta İsrail, Şam yakınlarında İran'a ait askeri tesisleri hedef aldığı anda, İran'ın tepkisi ve misillemesi son derece sert olmuştu.

Sonuçta İran, bölge genelinde üç ayrı ülkede (Suriye, Irak ve Yemen) ABD'ye karşı savaşırken tüm gücünü ve olanaklarını ortaya koyuyor. **2016'da Afganistan, Pakistan ve Irak'tan Suriye'ye 3 bin Şii savaşı getiren Kudüs Gücü komutanı Kasım Süleymani, bugün İran toprakları dışında 100 bin kişilik eğitimli ve tecrübeli bir orduya komuta ediyor.** Suriye savaşına 16 milyar dolar harcadığı tahmin edilen, savaş gücü tartışılmaz hale gelen İran'a karşı savaşa girişmek de o kadar kolay görünmüyor.

ABD her şeye rağmen kaybediyor

Trump 2 Ocak'taki kabine toplantısında **Suriye savaşı için "uzun zaman önce kaybedildi" ifadesini kullanmıştı.** Pakistan, 20 milyar dolar getiren Prens Selman'ı coşkuyla karşıladıktan birkaç gün sonra Çin ile ortak askeri tatbikat düzenledi. Varşova toplantısının bir fiyasko olduğu düşünülüyor. Varşova'nın hemen ardından düzenlenen Münih Güvenlik Konferansı'nda ABD'nin aşırı dayatmacı

havasının AB emperyalistlerinin desteğini değil, tepkisini aldığı söyleniyor. İsrail 2005 yılında Hizbullah karşısında aldığı yenilginin ardından, Ortadoğu'ya açık bir savaş konusunda fazla cesaretli değil.

2001 yılında 11 Eylül saldırılarından sonra III. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın başladığını ifade etmiştik. **Yükselen emperyalist Çin'in, kendisini tahttan indireceğini gören ABD, o günden bu güne, sayısız hamle yaptı, provokasyonlar gerçekleştirdi, açık-gizli savaflara girişti. Ne var ki, parçada kimi başarılar kazansa da, bütünde adım adım kaybetmekte olduğu gerçeğini gizleyemedi.**

2008'de ve bugün yaşanan iki büyük ekonomik krizde, ABD'nin çöküşlerine karşılık Çin'in ekonomik hegemonyası hızla yükseldi, uzay araştırmalarından askeri tatbikatlara kadar, askeri gücünü de ürkütücü boyutlara çıkardı. Rusya ise, 2008'de Gürcistan'da ABD'yi yenilgiye uğratan, Suriye'deki savaşının kaderini değiştiren, Ukrayna'nın bir parçasını ilhak eden gücüyle, dünya dengelerindeki yerini ortaya koydu. İran ve Hizbullah, son 8 yılda devasa bir savaş ve caydırıcılık gücüne erişti...

Elbette ABD, bu tabloya teslim olmayacak, gidişati tersine çevirmek için tüm gücünü ortaya koyacaktır. **Yeni savaşlar, yeni çatışma alanları yaratacak; halkların kanı ve acıları üzerinden, zaferler kazanmaya çalışacaktır.** İttifak ilişkileri kurmaya, işbirlikçiler yaratmaya ve varolanları korumaya çaba gösterecektir. Son günlere damgasını vuran olaylar ve yaşanan çatışmalar, bunun göstergesi. Fakat bütün bunlar, ABD'nin irtifa kaybı yaşadığı gerçeğini değiştirmeyecek...

Karaağız Köyü'nün santrale karşı direnişi

Bursa'nın Karaağız Köyü, biyokütle enerji santraline karşı 300 gündür direnişler. Köyün girişine "Köyüm tarım ve hayvancılıkla geçindiği için katı atık santrali istemiyoruz. Yetkililere duyurulur" yazılı pankart asan köylüler, "zehir solumak istemiyoruz" diyorlar. Ve direnişlerini kararlılıkla sürdürüyorlar.

Karaağız Köyü Bursa'da bir dağ köyü. Tarım ve hayvancılıkla geçiniyor, kendi yiyeceklerini yetiştiriyorlar. Doğal yaşıyor, ilaçsız tarım yapıyor, temiz hava için şehirden gelenleri ağırlıyorlar. Köyde yüz yıllık ardıc ağaçları var. Kışın bile öylesine bol güneşli bir alan ki, enerji üretmek için biyo kütle santrali yerine güneş panelleri kullanmak mümkün. Keza köy ikinci derece sit alanı ve önemli arkeolojik kalıntıları olabileceğini düşünüyorlar.

Köye giden yol, neden katı atık santrali istemediklerini anlatan pankartlarla donatılmış. Köyün girişindeki direniş çadırında, çocuk-yaşlı bütün köylüler nöbet tutuyor. Çadırda, kendi kurdukları güneş panelinin enerjisini kullanıyorlar. Çadırın üzerinde "Nöbet kutsaldır" yazısı asılı.

Kurulacak olan santrale, Bursa genelinden atık getirileceğini ve bu santralde yakılacağını belirterek, bunun köyün insanını da, tarımını da zehirleyeceğini söylüyorlar. Zaten sınırlı olan sularını da tamamen kurutacak. Orhaneli'ne termik santral yapıldıktan sonra, köyün asmalarında artık üzüm yetişmez olmuş. Şimdi köye kurulacak santralin tahribatının daha ağır olacağını biliyorlar.

Köy halkı bugüne kadar santral inşaatında önemli geri adımlar attırmışlar. Haziran 2018'den beri sürdürdükleri direniş sırasında, santrale inşaat malzemesi taşınmasını durdurmayı başarmışlar mesela. Ağustos ayında, santral inşaatı malzemesi taşıyan tırları durdurdukları için jandarma saldırısına maruz kalmışlar. Ancak köylülerin



kararlılığı sonucunda jandarma geri adım atmak zorunda kalmış ve inşaat durmuş. Ardından, santralin yapımına onaylayan "ÇED gerekli değildir" raporunu düzenleyen kurumların temsilcileri köye gelerek halkı ikna etmeye çalışmışlar. Ancak yapılan görüşmede temsilciler geri adım atmak zorunda kalmış.

Köylüler, santralin iptal edilmesi için 3 dava açmışlar. Bu davaların sonucunu beklerken direnmeye devam ediyorlar.

"Viva la Comune!"

18 Mart 1871'de, Paris sokaklarını dolduran kitleler, "Viva la Comune" (Yaşasın Komün) haykırışıyla ilan etmişlerdi dünyaya ayaklanmayı. Marks, "Paris'i sarsan gökgürültüsü" olarak tanımlıyordu bu hareketi ve "göğün fethine kalkışan komünarlar" diyerek selamlıyordu.

1789 Fransız İhtilali, burjuvazinin iktidara yerleşmesini sağlamıştı. Ancak burjuvazinin iç çelişkileri ve halkın mücadelesi bitmedi. 1851'de Louis Bonapart (Napolyon'un yeğeni) bir hükümet darbesi ile II. İmparatorluk dönemini başlattı.

Bu süreç kitlelerin hoşnutsuzluklarını artırdı. Halkın dikkatini dağıtıp iç sorunlardan uzaklaştırmak için 1870'de Almanya'ya savaş açıldı. Kısa zamanda ağır bir yenilgi alınmasının ardından, 4 Eylül 1870'de Paris devrimi patlak verdi. Böylece İmparatorluk yıkıldı ve yeni cumhuriyet ilan edildi. Savaş devam ediyordu. Burjuvazi, işçilerin ayaklanmasının Alman işgalinden daha zararlı olduğunu düşünerek, Paris'i Almanya'ya teslim etti.

1789 Fransız İhtilali de dahil olmak üzere, 1870'e gelinceye kadar Paris'de çok sayıda devrim ve kitlesel ayaklanmalar olmuştu. Ancak hiçbir proleter nitelikte değildi. Devrimleri proletarya gerçekleştiriyor, fakat sonrasında iktidarı burjuvaziye bırakarak çekiliyordu. Komün ilanı, işte bu hareketlerden ders çıkaran kitlelerin, kendi iktidarını kurma bilincine ulaştığını gösteriyordu.

Komün ilk proletarya diktatörlüğüydü.



Enternasyonalistti, başka uluslardan devrimciler de hükümette yer almıştı. Seçimlerde genel oy hakkı esas alınmış, seçilenlerin her an geri çağırılabilmesi ilkesini benimsemişti. Seçilen tüm görevliler, görevlerini işçi ücretleri karşılığında yerine getirecekti. Sürekli ordu kaldırılıp halkın silahlandırılması gerçekleştirildi. 'Rahipler iktidarı' yıkılıp din ve devlet işleri birbirinden ayrıldı ve din bütçesi kaldırıldı. Öğrenim kurumlarının tümü parasız olarak halka açıldı. Üretimi durdurulmuş fabrikaların yönetimi, buralarda çalışan işçilerin kurduğu kooperatif birliklerine devredildi ve bütün kooperatif birliklerinin tek bir federasyon çatısında birleştirilmesi için çalışmalara başlandı.

Yani komün, sınıflı toplumlarda devletin temel dayanağı olan ordu ve bürokrasiyi ortadan kaldırarak, işçilerin üretim araçlarına sahip olmasını sağladı ve bunların somut pratik adımlarını atarak, proleter devletin temel görevlerini yerine getirdi. Böylece insanlığın gerçek kurtuluşunun hangi yoldan geçmesi gerektiğini somut olarak gösterdi.

Ancak içinde etkin durumdaki Proudhonculuk ve

Blankicilikten kaynağını alan önemli hatalar da yaptı. En önemli zaafı, merkezîyetçilik ve otorite eksikliğiydi. Burjuvaziye etkileyebileceğini düşünmüş, bu nedenle burjuvaların ve karşı-devrimci hükümetin kaçarak sığındıkları Versailles Sarayı'na karşı, kesin bir saldırı düzenlememişlerdi. Bundan yararlanan burjuvazi, güç biriktirmiş ve karşı saldırı için hazırlık yapma olanağı bulmuştu.

Ekonomik plandaki en önemli zaafı ise, 'mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesi' konusunda harekete geçilmemiş olmasıydı. Paris proleterleri Fransız Bankasına el koymadı. Böylece burjuvazi ekonomik gücünü de korumuş oldu.

Yanı sıra diğer kentlerin ve kırsal desteğini alamamak, Paris içindeki karşı-devrimcilere karşı yeterli kadar sert önlemler almamak gibi hataları da vardı. Aslında en önemli sorun, hareketin komünist bir partinin önderliğinden yoksun olarak yürümesi idi.

Bu hatalar, burjuvazinin kendini toplamasına ve Almanya'nın da desteğini alarak Paris'e saldırmasına neden oldu. Komün ise taraftarlarını çabuk kaybetti. Burjuva cumhuriyetçiler, hareketin proleter niteliğini fark ettiklerinde, küçük burjuvalar ise, onu kesin bir yenilgiye mahkum gördüklerinde, safları terk ettiler. Sadece işçiler Komün'e sonuna kadar bağlı kaldı.

İlk proleter devlette kendi sonunu gören burjuvazi, tüm gücüyle saldırdı. Komünçüler çocuğuyla kadınıyla son ana kadar yiğitçe direndiler. 'Petrolcü kadınları' barikatları yakmak için petrol taşıdı, barikatlar top ateşiyle parçalandıkça bedenlerini siper ettiler. Tüm cephaneleri bitince, burjuvazinin vahşeti doruk noktasına ulaştı. Yoksul görümlü bütün erkek ve kadınlar yakalandı. 25 binden fazla insan kurşuna dizildi, 40 bin kadarı tutuklanarak zindanlara atıldı ve ölüme terk edildi. Ancak gerek kurşuna dizilenler, gerekse göstermelik mahkemelerde yargılananlar, son ana kadar komünü savunmaktan geri durmadılar.

5 Mart 1953 - Stalin'in ölümü

"Lenin ışıktır, Stalin toprak. Ağır Rus toprağı... Tohumu, bir buğday tanesini aldı. Şimdi ne olursa olsun, ne kadar yağmur ve kar yağmazsa yağmazsın, o bu tohumu saklar, başak haline sokuncaya kadar onu bırakmaz." Böyle diyor bir Yunan yazarı, Rus edebiyatçıları ile söyleşisinde.

Stalin'in ölümünün üzerinden tam 66 yıl geçti. Ama burjuvazinin Stalin'e kini ve saldırıları bitmedi. Sadece burjuvazi değil, her tür karşı-devrimci akım, ML'ye saldırıya, Stalin'le başladı. Stalin şahsında devrime ve sosyalizme düşmanlıklarını kustular. Çünkü Stalin, sosyalist insanın önderi, faşizme karşı mücadelenin komutanıydı. Dünyanın üçte birini sosyalist kampa dahil eden, faşizmi ve burjuvaziye yenilgiye uğrattı.

Tüm saldırı ve karalamaya rağmen, ezilen halkların, işçi ve emekçilerin Stalin'e besledikleri hayranlık ve sevgi bitmemiştir. Bunu SSCB dağıldıktan sonra, emperyalistlerin hegemonyasına giren devletlerin halklarında bile görmek mümkündür. Dahası, ABD destekli cihatçıların iç savaş çıkarıp yerle bir ettikleri Suriye'de, işgale karşı savaşıyan halkın elinde de Stalin'in fotoğrafları görülebildi.

Stalin'in ölümünün ardından Stalin'e saldırı ile birlikte devlet kapitalizmine dönüş, iç içe gerçekleşti. Stalin düşmanlığı öylesine körüklendi ki, Stalin'i savunmak büyük bir suç sayıldı, ölümle, sürgünle cezalandırıldı. Buna rağmen Stalin'i savunanlar hep oldu. Onu unutturmayı başaramadılar.

Stalin, Marks, Engels ve Lenin'in yanında ML'nin ustaları olarak tarihe kazınmıştır ve hiçbir kuvvet onu silemez. Ölümünün üzerinden 66 yıl geçmesine rağmen, bugün emperyalist işgale direnen her şehire "Stalingrad" deniyorsa, direnen

her lider Stalin'e benzetiliyorsa, onun halkların mücadelesinde yaşadığını gösterir. Stalin, devrim ve sosyalizmin yükselişe geçmesiyle birlikte çok daha fazla anlaşılacak ve giderek artan oranda sahiplenilecektir.

İkinci emperyalist savaş döneminde SB'nin Dışişleri Bakanı olan Molotov'un ölmeden önce yaptığı söyleşide söylediği gibi; "Stalin'in Rusya tarihinde yerini alacağı zamanlar gelecektir. Moskova'da bir Stalin müzesi olacak. Mutlaka! İnsanlar dayatacak. Stalin'in oynadığı rol çok büyük. Eminim ki adı yeniden yükselecek ve tarihte görkemli bir yere sahip olacak."

Çünkü "Stalin topraktır." O toprağa gömülü tohumlar, birgün mutlaka boy verecek ve o toprağa kanını-canını verenleri yaşatacaktır.





☆ 2-7 Mart 1919- 3. Enternasyonal Kuruldu

Lenin ve Stalin'in önderlik ettiği 3. Enternasyonal, Moskova'da beş gün süren Kuruluş Kongresi'nin ardından resmen kuruldu. Kuruluşunun ardından yayınlanan "manifesto"da, "nasıl ki I. Enternasyonal gelecekteki gelişmeyi öngörmüş ve onun yolunu göstermişse, nasıl II. Enternasyonal milyonlarca proleter toplayıp örgütlemişse, III. Enternasyonal'de açık kitle eyleminin, devrimi gerçekleştirmenin Enternasyonal'i, eylemin Enternasyonal'i olacaktır" deniyordu.

☆ 9-12 Mart 1992- Boğaziçi İşgali

Zonguldak-Kozlu'daki maden ocaklarında yaşanan grizu patlaması sonucu 463 maden işçisinin gözgöre göre katledilmesi üzerine Genç Komünarlar, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü'nü işgal etti. Üç gün boyunca süren Boğaziçi İşgali, bina duvarlarını delerek içeri giren faşist devlet güçleriyle yaşanan 7 saatlik barikat savaşıyla sona erdi. 12 Eylül sonrası ilk politik işgal özelliği taşıyan Boğaziçi İşgali, diri diri gömülen maden işçilerinin haykıran sesi-soluğu oldu.

☆ 9 Mart 1952- Kollantay öldü

Sovyetler Birliği'nde kadın sorununda önemli çalışmalar yapmış olan kadın komünist Kollantay, Sevgi Bağları, Marksizm ve Cinsel Devrim gibi kitaplarıyla, yeni toplumun yeni kadını tanımlamaya çalışmıştı.

☆ 10 Mart 1919- Spartakist hareketin önderlerinden Leo Joqiches katledildi.

☆ 11 Mart 2014- Berkin Elvan şehit düştü

Haziran direnişi sırasında kafasına aldığı gaz fişegi ile ağır yaralandı ve aylarca yaşam savaşı verdi. 15 yaşındaki bu fidan, Haziran direnişinin en genç şehidi oldu.

☆ 14 Mart 1883-

Karl Marx öldü

Bilimsel sosyalizmin kurucusu, proletaryanın öğretmeni Marx öldü. Engels'le birlikte yazdığı "Komünist Manifesto" en çok çevrilen ve basılan eser oldu. Keza kapitalist ekonomiyi ortaya seren "Kapital" bugün hala geçerliliğini koruyan, her kriz dönemi yeniden okunan bir kitaptır. Marks'ın ölümünden sonra Engels, mezarı başında şunları söylemiştir: "Marx, her şeyden önce bir devrimciydi. Bu yüzden zamanının en çok karaçalınan adamı oldu. O bütün bunları, hiç aldırmaksızın, yoluna devam ediyor, çok zorunlu durumlarda yanıtlıyordu. Tüm dünyanın milyonlarca devrimci militanı tarafından sevilmiş ve aklanmış olarak öldü. Adı yüzyıllar boyunca yaşayacak, yapıtı da!"



☆ 14 Mart 1930- Mayakovski öldü

Mayakovski, devrimin şairi, partili bir sanatçıdır. Sosyalist inşanın her aşaması onun dizelerinde dile gelmiş, sanatsal estetikle birlikte, kitlelerin anlayabileceği sadeliğe bürünmüştür.

☆ 16 Mart 1919- Sverdlov öldü

Yakov Mihayloviç Sverdlov, çok iyi bir örgütçü, gerçek bir doğal kitle önderiydi. Lenin onu "insan sarrafı" diye tanımlıyordu. Ekim devrimi gerçekleşene kadar ülke dışına hiç çıkmamış bolşevik önderlerdendi. Yaklaşık 15 yıl süren mücadele yaşamının yarısından fazlasını sürgünde ve cezaevinde geçirdi. Ve pekçok defa firar etti. Lenin onun için "ölen birisinin yerine bir kişiyi koyabilirsiniz, ama Sverdlov'un boşluğunu doldurmak için en az on kişi görevlendirmek gerekir" demişti.

☆ 16 Mart 1988- Halepçe Katliamı

Geri Saddam diktatörlüğü tarafından Halepçe'de yaşayan beş bini aşkın Kürt, hardal ve fosfor gazından oluşan kimyasal silahlarla vahşice katledildi.

24 Mart 1984- Sefaköy direnişi

"Nerede boşluk varsa, oraya koşmakta hiç tereddüt etmeyenlerden"di Mehmet Ali. "Kaçmalarla, göçmelerle tozarken Avrupa yolları", Adana il komitesine koşar adımlarla gitti.

Sefaköy Direnişi'nde, Aslan Tel yoldaşı ile birlikte İsmail'in önüne geçip bedenini siper eden, bir eylem hazırlığı için İstanbul'a çağrılan Mehmet Ali'den başkası değildi.

İsmail Cüneyt, ateş açarak çemberi yarıp çıkarken, iki yoldaş bu granitten kaleyi zapt ederek şehit düştüler.

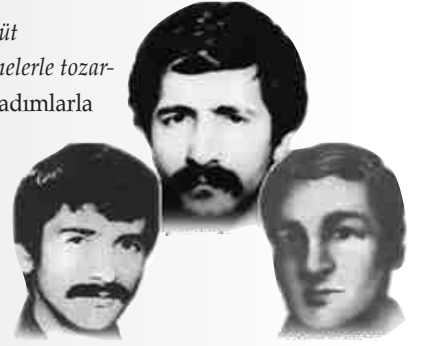
İsmail'in komutasındaki Sefaköy direnişi, üç işkencecinin de ölmesiyle sonuçlanmıştı. Hem de faşist generallerin meydanlarda "ezdik-bıçtık" diye nutuk attıkları bir dönemde, 1983 yılının Mart ayında... Baharda toprağa düşen tohum oldular...

Bir yıl kadar sonra, bir tesadüf sonucu bulduklarında, aynı gece "gözü altında kaybettiler" İsmail Cüneyt'i. Kurşuna dizdiler hunharca...

İsmail Cüneyt, Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'den oluşan ihtilalci komünist müfreze, Sefaköy'deki evi granitten bir kaleye dönüştürdü. Tıpkı 12 Eylül'ün ilk günlerinde Osman Yaşar Yoldaş'ın Bağcılar'da ki inşaatı çevirdiği gibi...

12 Eylül'ün hakimiyetini tamamen kurduğu, devrimin yenilgisinin kesinleştiği o günlerde, bir avuç kır çiçeği, "dövüşenler de var bu havalarda" dedi ve bir kez daha Sefaköy'le sarstı ülkeyi.

Sefaköy, faşist cuntaya karşı direnişin bitmediğini, ihtilalci komünistlerin mücadeleyi kesintisiz sürdürdüklerini gösterdi. Şairin dediği gibi "Eğer çivi yapılmış olsaydı bu adamlardan / Daha sağlam bulunmazdı onlardan..."



☆ 16 Mart 1978- İ.Ü. Beyazıt Katliamı

Polis destekli MHP'li sivil faşistler tarafından, üniversiteden çıkan öğrencilerin üzerine atılan bomba sonucu 7 devrimci öldü, onlarcası ağır yaralandı. Beyazıt Katliamı'nın işçi ve emekçilerde yolaştığı öfke nedeniyle DİSK, 20 Mart'ta faşizme ihtar eylemi kararı aldı. Bu eylem, sınıfın düzenlediği politik gösterilerden biri oldu.

☆ 20-21 Mart 1937- Dersim direnişi başladı.

☆ 28 Mart 1940- Auschwitz toplama kampı kuruldu

Toplama kampları, Alman faşizminin vahşetini en çarpıcı haliyle gösteren mekanlardır. Hem Alman topraklarında, hem işgal ettiği ülkelerde en ağır işkenceler gerçekleştirildi. Milyonlarca insan, tekeller için bedava işgücü ve kobay olarak kullanıldı; gaz odalarında öldürüldü, fırınlarda yakıldı. Auschwitz, bu kampların içinde en vahşi olanıydı.

☆ 30 Mart 1972- Kızıldere Direnişi

Denizlerin idamını önlemek amacıyla üç İngiliz teknisyeni kaçıran THKP/C ve THKO'nun önder kadroları, kuşatıldıkları Kızıldere'de, "dönmeye değil, ölmeye geldik" şiarıyla yiğitçe çarpışarak şehit düştüler.



☆ 31 Mart 1965- ABD'nin Vietnam İşgali

Vietnam direnişinin büyümesi ve ABD ordusuna kayıplar verdimeye başlaması, tüm dünyada büyük anti-emperyalist eylemlerin başlamasına yol açtı ve '68 hareketini tetikleyen bir rol oynadı.

Mart ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

24 Mart 1983- Mehmet Ali Doğan, Aslan Tel

4 Mart 1992 - Eralp Yazar

İzmir'de kuruluş yıldönümü için düzenlenen bir korsan eylemde çatışarak şehit düştü. İhtilalci komünist hareketin 90'lı yıllardaki atılımında öne çıkan kadrolardan biriydi ve kısa zamanda gelişerek İsmail Cüneyt müfrezesinde yer almıştı.



Eralp YAZAR

13 Mart 1995 - Zeynep Poyraz

30 Mart 1995 - Hakan Çabuk

Gazi'de patlak veren büyük anti-faşist direnişte Zeynep Poyraz, direnişin ikinci günü polisin açtığı ateş sonucunda şehit düştü. Hakan Çabuk ise, kendi bölgesi olan Ümraniye-1 Mayıs mahallesinde Gazi için yapılan eylemde polis kurşunlarıyla katledildi.

21 Mart, gece ile gündüzün aynı saatlere eşleştiği, doğanın canlandığı, baharın müjdelendiği gündür. O yüzden de Ortadoğu halkları, bugünü “yeni gün” “New-roz” olarak adlandırmış ve çeşitli retoriklerle karşılamışlardır.

Doğasal uyanışı toplumsal uyanışla da birleştiren mitolojik öyküler eklenmiştir sonra. Bunların içinde en çok bilineni, Demirci Kawa’dır.

Efsaneye göre bir dağın başında zalim Dehak yaşamaktadır ve insan beynini başındaki yaralara sürerek hayatta kalabilmektedir. Halk çaresiz bir şekilde Dehak’a sürekli kurban sunmak zorundadır. Buna isyan eden Demirci Kawa, Dehak’la savaşımaya karar verir. Ve Dehak’ı yenmeyi başardığında, dağda büyük bir ateş yakacağını söyler. Günler sonra dağın başından büyük bir ateş görülür. Kawa, zalim Dehak’ı yenmeyi başarmıştır. Halk bayram eder. Tarih 21 Mart’tır.

Gerek doğa, gerekse toplumsal gelişme ve hikayeler, 21 Mart’ı, direnişle, yenilenmeyle, isyanla özdeşleştirmiştir. En önemli simgesi de ateştir.

Ateş, insanlığın ilk çağlarından itibaren özgürlüğün simgesi olmuştur. Güçtür ateş, tutkudur; hepsinden önemlisi, niteliksel bir dönüşümün ifadesidir. Prometheus’un tanrılardan çaldığı günden bu yana ezilen halkların sevinç ve kurtuluş simgesi olmuştur ateş...

Demirci Kawa’nın yaktığı ateş de böyledir. Kawa Kürt’tür, ama “demirci”dir; yani emekçi bir Kürt’tür. Ulusal değil, sınıfsal kimliğidir öne çıkan. Anlatılan, Kürt ulusundan herhangi birinin değil, Demirci Kawa’nın hikayesidir.

Dehak zalimdir, kıyıcıdır, emekçi kitlelere düşmandır. Zalime karşı başkaldırmak, bunun öncülüğünü yapmak ise, herhangi birine değil, “demirci” bir emekçiye düşmüştür. Diğer ezilenlere önderlik etme misyonu onundur.

NEWROZ İSYANDIR! İsyan ateşini körükle!

Kürt ulusal hareketi de, Kürt yoksul köylülüğün mücadelesiyle yükseldi. Sonrasında Kürt burjuvalarının etkisine girmesine rağmen, hareketin tabanı yine Kürt işçi ve emekçilerden oluştu. Çünkü her dönem baskı gören, katledilen, yoksulluğun pençesinde yaşam savaşı veren onlardı. Yıllarca sürdürülen “barış”, “çözüm”

*Demirci Kawa derlerdi adına
Medyalı yiğitler başıydı dağlarda
Tek tek yanan ateşleri birleştirip
Ninowa’ya kaydırmakta
Zalim Dehak’sa oturmuş yatağında
Başındaki yaralara
Tabaktan gencecik beyinler çalmakta (...)
Demirci Kawa tanrısız Dehak tahtında
Elinde balyoz
İner kalker beyin sürülen yaralı başa
Medya’dan yükselen havarlar adına
Babil’de çekilen ahlal adına
Bir daha, bir daha...
Bir ateş yükseldi gökyüzüne Ninowa’dan
Zulmün karanlıklarını yırtan ateş
Yükselen yalımlarla dillendi özgürlük
Ceylanlar indi yeniden nehir kıyılarına
Turaç sesleri yükseldi sazlıklardan
Ateşin çevresinde halaylar kuruldu
Sevinçler süzüldü geçmiş havarlardan
O büyük günün adına
‘NEWROZ’ denildi
Adnan Yücel*

vb. politikaları hayal kırıklıkları yaratsa da halkın özgürlük tutkusu söndürülemedi.

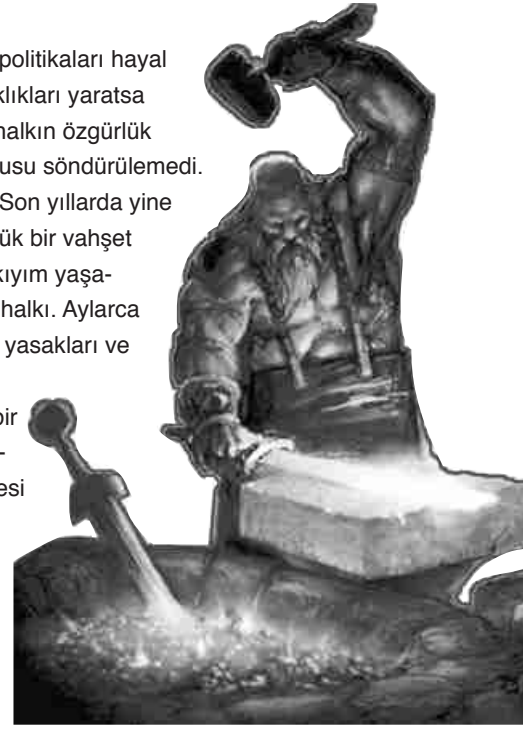
Son yıllarda yine büyük bir vahşet ve kıyım yaşa-

maktadır Kürt halkı. Aylarca sokağa çıkma yasakları ve bombardıman altında faşist bir kuşatma yaşadı. Yüzbinlercesi evini-barkını terk etmek zorunda kaldı. Resmi açıklamalarla yaklaşık bin kişi katledildi.

Bir Newroz’a daha faşist baskı ve zulüm altında, savaşın içinde giriyoruz. Ama aynı zamanda çok büyük bir öfke ile...

Son 20 yıldır Ortadoğu’yu kan gölüne çeviren başta ABD olmak üzere tüm emperyalistler, bu coğrafyadan defolup gitmelidir. Tüm halklar emperyalistleri ve onların işbirlikçilerini bu topraklardan söküp atmak için birleşmeli, kendi kaderini kendisi tayin etmelidir. Egemenlerin “böl-parçala-yönet” taktiğine verilecek en güzel yanıt budur.

Günümüzün Dehak’larını yerle bir edecek olan yeni Kawa’lar, yine işçi-emekçilerin, ezilen halkların bağrından çıkacaktır. Ve bir kez daha zalimleri yok edecek, özgürlüğün simgesi ateşi her yerde yakacaktır!



Taş, yürek, barikat... GAZİ DİRENİŞİ

Gazi Direnişi, 12 Mart 1995’te Cemevi’ne yakın bir kahvehaneye düzenlenen kontrgerilla saldırısı ile başladı. Saldırı duyulunca, başta devrimciler olmak üzere halk sokağa çıktı ve tepkisini ortaya koydu.

Gazi, sınıfsal olarak işçi-emekçi kesimlerin oturduğu, Kürt-Alevi yoğunluğunun bulunduğu, anti-faşist mücadelenin yüksek olduğu sayılı semtlerden biridir. Kısa sürede binlerce kişi Cemevi’nin önünde toplanır. Saldırıda bir dedenin ölmesi, bir infial yaratmıştır adeta. Komünist ve devrimciler, “Katiller Karakolda!” sloganıyla kitlelere hedefi göstermiştir. Yakın bir tarihte bir simitçi, bu karakolda öldürülmüştür. Halkın polise karşı büyüyen öfkesi, bu saldırıyla birlikte taşar. Karşılarına çıkan polis otolarını taş yağmuruna tutarlar.

Karakolun önüne gelindiğinde, binlerce kişi karakolu taşlamaya başlar. Polis ise korku içinde kitlenin üzerine ateş açar. Başka semtlerden de kitleler, akın akın Gazi’ye gelmektedir. İçlerinde “bizziz olmaz bu işler” diyerek Gazi’ye koşan ve orada şehit düşen Zeynep Poyraz da vardır.

Ertesi sabah karakol civarında çatışma yeniden başlar. Zeynep Poyraz’ın da şehit düştüğü çatışma, o gün yaşanır. İstanbul’un bir ucundan Gazi’ye koşan Zeynep, Gazi direnişindeki ilk şehidimiz olur. Bu olay, savaşma azmini daha da kamçılar.

Şehit ve yaralıların artması üzerine, caddelerde barikat kurulur. Herkes, etrafta ne bulursa getirip barikatları güçlendirmeye çalışır. Barikatların arkasında, nöbet sisteminde molotof yapmaya, basınla ilişkilerden bölgeye gelenleri yerleştirmeye varana

dek her şey belli bir işbölümü içerisinde gerçekleşir.

Devrimci örgütlerden oluşan komite, taleplerini 4 maddede toplar: 1- Şehitlerimizin cenazeleri bize verilecek, 2- Gözaltındakiler serbest bırakılacak, 3- Sokağa çıkma yasağı kaldırılacak, 4- Asker ve polis Gazi’den çekilecek.

Devlet, direnişi kırmak için, Bülent Ecevit’i, Zülfü Livaneli’yi getirir. Ancak kitle, bunlara kanmaz. Bunun üzerine asker devreye girer. Alevi kitlesi üzerindeki Kemalizmin etkisini kullanmak isterler. Ancak devrimcilerin çabasıyla devletin bu kozu da boşa düşer. Komünistler tankın üzerine çıkarak kitleye seslenir, talepler karşılanmadan direnişin bitirilmeyeceğini duyururlar. Asker de direnişe müdahale etmekte çaresiz kalmıştır. Buna rağmen Cemevi yöneticileriyle görüşmeleri sürdürmektedir. Komitenin belirlediği dört talep kabul edilene kadar direnişin süreceği bir kez daha yinelenir.

Ve sonunda valilik, direnişçilerin taleplerinin kabul edildiğini duyurur. Cenazelerin yola çıktığı söylenir. Zafer çiğlikları yükselir bu kez Gazi sokaklarında...Cenazeler geldiğinde pankartlar hazır. Zeynep’i taşıyan arabayı çevirip üzerine orak-çekiçli bayrağı sererler ve tüm Gazi şehitlerini marşlarla sloganlarla uğurlarlar.

Gazi direnişi devam ettiği sırada, İstanbul başta



olmak üzere Türkiye’nin dört bir yanında protesto gösterileri yapılmaktadır. Bunlardan biri de Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi’nde gerçekleşir. Bu gösteride polis, kitlenin üzerine ateş açar. Eylemin örgütleyicilerinden Hakan Çabuk ağır yaralanır ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirir. Hakan, Gazi direnişinde yitirdiğimiz ikinci yoldaşımız olur.

Gazi ve 1 Mayıs mahallelerinde toplam 23 kişi, bu büyük direnişte şehit düşerler. Ve geride büyük bir direniş destanı, kitlelerin sokağa çıkmasında büyük bir özgüven bırakır.

Krizin en vahim hali GIDA KRİZİ



arındaki kriz, ekonomik krizin en vahşi, en katmerli, kitleler için en acı yüzünü oluşturur. Sanayideki kriz, bir yıkım anlamına gelirken, bu durum tarım krizi ile birleştiğinde, yaşam koşulları çok daha korkunç bir düzeye düşer, vahşi bir açlık ortaya çıkar. Ve bu krizi atlattmak daha zor, bedeli çok daha ağır olur. Zaten tarım krizini atlattmak, genel ekonomik krizi atlattmaktan çok daha zorlu ve sancılı bir yoldur.

Stalin, '29 krizini değerlendirdiği bir konuşmasında, tarım krizinin, sanayi üretiminde meydana gelen bir krizden çok daha sarsıcı, çok daha etkili, çok daha uzun erimli olduğunu; tarım krizi ile sanayi krizinin içiçe geçerek birlikte ortaya çıktıklarında ise, emperyalist sistem için çok daha sarsıcı sonuçlar yaratacağını söylemişti.

Gıda fiyatlarında Temmuz ayından bu güne yaşanan artış, çok ciddi bir gıda krizi ile karşı karşıya olduğumuzu gösteriyor. Ve bu gıda krizinin temelinde, AKP hükümetinin yıllardır sistemli biçimde uyguladığı tarım politikaları bulunuyor. Ancak Erdoğan ve hükümet, manipülasyonlar yaparak, üreticileri ve gıda toptancılarını "terörist" ilan ederek, gıda fiyatları hakkında konuşmayı adeta yasaklayarak sorunu yok saymaya çalışıyorlar.

Gıda "terörizmine" karşı mücadele(!)

Önce soğan üreticilerini "terörist" ilan ettiler. Soğan depolarını basıp, soğanları "gözaltına" alarak fiyatları düşürebileceklerini zannettiler. Soğan üreticilerinin, pazarın doğası gereği soğanın kış boyu depolandığını anlatma çabası bir işe yaramadı. Sonunda soğan ithal etmeye başladılar. Yine de fiyatları indiremediler.

Ardından fiyatı 10 liraya tırmanan patlıcan ve domates için kıyameti kopardılar. "Yaz sebzelerini yazın yerseniz, fiyatlar bu kadar da yükselmez" dediler. Oysa aynı günlerde ıspanağın kilosu da 10 liraya dayanmıştı. Keza kış sebzelerinin fiyatları da yükselmeye devam etti.

Artan gıda fiyatlarına AKP tabanı da tepki göstermeye başladığında, bu defa askeri harcamaları öne sürdüler. "Bir

merminin fiyatı nedir? Benim Mehmet'imın giyinip kuşanmasının bedeli nedir?" sözleri, bir kova buzlu su gibi döküldü kitlelerin kafasından aşağıya. Öyle ya, kitleler açlıktan ölebilir, ama devletin askeri harcamaları da, savaşı da bitmez! Suriye topraklarını işgal edebilmek için bu devlet, yüzlerce Mehmet'i gönderebilir, tonlarca mermi harcayabilir, milyarlarca para akıtabilir; kitlelerin sofrasına koyacak ekmeğinin olup olmaması önemli değildir!

Ardından sebze-meyve halcilerini "terörist" ilan ettiler. "Devlet nasıl Gabar'da, Cudi'de, Tendürek'te teröristlerle mücadele edip işlerini bitirdiyse, sebze halinde terör estirenlerin de işini bitiririz" dediler. Ordu Cudi dağlarında gezer gibi, sebze haline de askeri birlik gönderecek, mağaraları bombalar gibi, hal ofislerini ele geçirecek ve gıda fiyatları düşecekti!

FETÖ ile mücadele eder gibi sebze toptancılarının "inlerine gireceklerini" söylediler; "George, Hans bizi vurmak istiyor" diyerek gıda zamlarının nedeninin "kökü dışarıda" olduğunu ilan ettiler.

Elbette, bunların hiçbirisi kar etmedi. Fiyatlar yükselmeye, gıdaya erişim zorlaşmaya, açlık tehlikesi yayılmaya devam etti. Son çare, tanzim satış çadırlarını kurdular.

Seçim yatırımı olarak tanzim satış

Tanzim satışlar, AKP'nin 17 yıl boyunca özelleştirme için öne sürdüğü argümanların tek kalemde çürütülmesi gibiydi. 2005'te Erdoğan, "Devlet artık tüccarlık yapmayacak" diyordu. Üretim ve satışın devletin işi olmadığını ileri sürerek, kitlelerin ucuz ve kaliteli ürünlere eriştiği son derece önemli kamu kuruluşları satılmıştı. İzmir'den başlayarak tüm ülkeye yayılan etkili bir tanzim satış sembolü olan "Tansaş"ın satılması da bunlardan biriydi.

Ancak gıda krizi öyle boyutlara ulaşmıştı ki, tüm söylediklerini unutturarak, "devlete manavlık yaptırma"yı göze aldılar. Patates, soğanla başlayıp, domates, biber, maydanoz derken, bakliyata da el attılar. **Belediye çalışanları, zabıta-lar tezgah başında pazarcılık görevini üstlendi; yetmedi PTT çalışanları da "manav çırağı" oldu, evlere sebze taşımaya başladı.**

Elbette tanzim çadırlarındaki asıl sorun, devletin bu işe el atmış olması değil. Asıl sorun, uygulanan yöntemin çiftçi başta olmak üzere, pazarcısından hal esnafına kadar, sektörün tümüne ağır darbe vuruyor olmasıdır.

Birincisi, devlet bu işi, kamu kaynaklarına yaslanarak yürütmektedir. Mersin halinden aldığı ve nakliye ile beraber kilosu 4,5 liraya malolan salatalığı, İstanbul'da 4 liraya satmaktadır. Diğer ürünlerde de benzer biçimde, maliyetinden daha düşük bir satış fiyatı söz konusudur. Ve bu satışlar, devlete günlük 200 bin lira ek gider oluşturmaktadır. Sonrasında parası bizim sırtımıza yüklenecek olan bir miktardır bu.

İkincisi, devlet sıradan bir esnafın tüm giderlerinden muaf biçimde satış yapmaktadır. Kira, dükkan harcamaları, işgaliye parası, vergi, işçi çalıştırma parası gibi

TC tarihinin toplam özelleştirmelerinin yüzde 88'ini tek başına gerçekleştirmiş olan AKP hükümetinin, gıda krizine de, tarım üretimine de çare bulması ihtimali yoktur. Gıda üretimini kendine yeterli bir şekilde gerçekleştirmeyen bir ülkenin de, hayatta kalma şansı yoktur. Ekmekten samana kadar temel ihtiyaç maddelerinin tümünde ithalat yapılan bir ülkede, kitlelerin açlık tehlikesi her geçen gün artacaktır. Emperyalist tarım politikalarıyla ve tarım üzerinden oluşturulan rantla mücadele etmeden, bu durumu değiştirmek mümkün değildir.

giderleri yoktur. Pazarıcı ve küçük marketlerin-manavların, bu koşullarla rekabet edebilmesi mümkün değildir. Tanzim çadırları, bu kesimin ciddi bir darbe almasına, en küçüklerin iflas etmesine, yok olmasına neden olacaktır.

Üçüncüsü, büyük zincir marketler bu yarışın gerisinde kalmamak için, üretici üzerindeki baskıyı artırmaktadır. Devletin satış fiyatlarına ulaşmak isteyen zincir marketler, bu maliyet yükünü üreticinin üzerine yıkmakta, daha düşük fiyattan mal alabilmek için tekel gücünü kullanmaktadır. Maliyetin çok altında bir fiyata ürün satmaya zorlanan üretici, bu yükün altında ezilir. Bu koşullarda üreticinin yıkımı kaçınılmazdır.

Dördüncüsü, tanzim çadırlarında satılan ürünler, sektörün en düşük, en kalitesiz, en güvensiz ürünleridir. Esnafın “çıkma” dediği ve satış standartının altında olan çürük soğanlar, içi kararmış patatesler dayatılmaktadır yoksul sofralarına. Keza GDO’lu pirinçler, ithal çöpler doldurmaktadır tanzim poşetlerini. Ya da Rusya’nın gümrükten geri çevirdiği domatesler...

Ne yazık ki, en basit kış sebzesinin bile 5 liranın üzerinde olduğu koşullarda, 2 liradan kilolarca patates alıp günler boyunca bununla beslenen evler hiç de az sayıda değildir.

Tabi ki bütün bunlar seçime kadar. Devlet kamu bütçesinden harcayarak, yoksula seçim rüşveti veriyor. Tıpkı bedavaya makarna kolisi, kömür torbası dağıttığı gibi. Peki seçimden sonrası?... Tufan!

Önce üreticinin sorunlarını çözmek gerekir

Tanzim çadırları ile tüketiciyi kısa vadede rahatlatan palyatif bir çözüm bulmuş oldu AKP. Oysa asıl rahatlatılması gereken kesim üreticidir. **Üretim maliyetleri düşmediği koşulda, tüketiciye bulunan “çözüm” de hem kısa süreli olur, hem de acısı daha fazla çıkar.** Doğru tarım-gıda politikası, üretim maliyetlerini düşürmek ve üretmeye teşvik etmektir.

Tarımsal üretim maliyetlerini etkileyen kalemler şöyle sıralanır: Tohum, gübre, mazot, elektrik ve ulaştırma-nakliye. Son yıllarda, hükümetin aldığı kimisi siyasi, kimisi ekonomik kararlar, üretim girdilerinin fiyatlarının aşırı yükselmesine ya da “erişilemez” hale gelmesine neden oldu.

En başta tohum ve gübrede

1980’lerden buyana ABD ve AB emperyalistleri Türkiye’deki tarımı yoketmek ve tarımda kendilerine bağımlı hale getirmek için sistemli bir politika izlediler. İMF ve Dünya Bankası’nın Türkiye’deki hükümetlere dayattığı “reçete”nin üç temel başlığı vardı: Tarıma yapılan destekleri azaltın; tarımsal kredi faizlerini yükseltin; destekleme alımı yapan kuruluşları özelleştirin! Ve ‘80’lerden bu yana ülkede, tarımı yok edecek tüm yasalar, bu reçetelere bağlı olarak çıkartıldı.

ithalata bağımlılık, dolardaki yükseliş nedeniyle maliyeti artıran bir unsur oldu. Elbette yerli tohum ve gübre kullanılmaması, bu alanın emperyalist tekellere terkedilmesi, hükümetin kararıydı. Üstelik tohum ve gübrede sadece dolardaki artış değil, dünyanın en yüksek vergilerinin ödeniyor olması da maliyeti daha fazla artırdı.

Buna dünyanın en yüksek mazot fiyatı ve mazot vergisinin ülkemizde olduğunu da eklemek gerekiyor.

Keza otoyol ücretlerinin zamlanması, büyük köprülerden geçiş ücretlerinin fahiş düzeylerde olması gibi unsurlar da nakliye ücretlerini şişiriyor.

İkincisi, üretim alanları sistemli biçimde düşürüldü. Birçok bölgede ekilebilir tarımsal arazilere, rantı daha yüksek olduğu için konut inşaatları, TOKİ binaları, AVM’ler yapıldı.

İthalatçı tekellerin çıkarları doğrultusunda düzenlenen “kota” uygulaması da tarımsal üretimi sistemli biçimde düşüren bir unsur oldu. Ülkemizde ekimi yapılan bir ürünün, aynı zamanda ithalatı da yapıyorsa (pirinç, tütün vb), devlet üreticiye ekim kotası getirdi. Belli miktarın üzerindeki ürünü almayacağını baştan ilan etti; yani ithalatı artırabilmek için ekimi azalttı.

Hatta bir çok üründe “ekmeme parası” adı altında üreticiye ödeme yapıldı. Üreticinin havadan aldığı bu para, üreterek kazanacağı paraya denk olduğu için, daha fazla işine geldi. Böylece önemli düzeyde üretici tarımdan düştü, arazileri boşa kaldı ya da inşaatla ayrıldı.

Başta kota koymasa bile, hasat zamanında devletin geç alım yapması, geç fiyat açıklaması gibi unsurlar, üreticinin özel sektörün fiyat ve alım tarifelerine mahkum olmasını getirdi. Yetmedi, hasat zamanında gümrük vergilerini azaltarak ithalatın önünü açtı.

Bütün bunlarla çiftçi zarar etti, devlete güvensizleşti, üretimi azalttı. Ya da geleneksel üretimlerin dışına çıkmaya başladı. Mesela Malatya’da yüzlerce kayısı ağacı kesildi, yerine nar ağacı ekildi. Adana’nın pamuk tarlaları söküldü, yerine ayçiçeği ya da mısır ekildi. Amasya elması Amasya’da yetişmez oldu, Niğde’ye taşındı. Bu değişiklikler toplamda üretime de, üretim alanlarına da zarar verdi.

Üçüncüsü, üreticiye dönük

destekleme politikaları azaltıldı. Sonuçta giderek daha zor koşullarda üretim yapmak zorunda kalan üretici, banka kredilerine mahkum edildi. Yüksek banka faizlerini ödeyemez duruma geldiğinde üretici iflasları yaygınlaştı.

ABD ve AB ülkelerinde tarım destekleri giderek artırılıp, tarım üreticisi koruma altına alınırken, bu ülkelerin tarım tekelleri, Türkiye gibi bağımlı ülkelerde tarım desteklerinin kaldırılmasını dayattılar. Emperyalist ülkelerin Cargill, Monsanto gibi dev tarım tekellerinin, Türkiye gibi bağımlı ülke tarımlarını kontrol altına alması için atılmış bir adımdı. Desteksiz kalan tarım üreticisi, bir yanıyla sözkonusu tekellerin tohum-gübre-ilaç ithalatına karşı korumasız kaldı; diğer yanıyla, en güçlü tarım ülkelerinde bile emperyalist tekellerin tarım ürünleri ithalatı dizginsizce artırılırdı.

Tarımın yok edilmesi emperyalizmin dayatmasıdır

1980’lerden buyana ABD ve AB emperyalistleri Türkiye’deki tarımı yoketmek ve tarımda kendilerine bağımlı hale getirmek için sistemli bir politika izlediler. **İMF ve Dünya Bankası’nın Türkiye’deki hükümetlere dayattığı “reçete”nin üç temel başlığı vardı: Tarıma yapılan destekleri azaltın; tarımsal kredi faizlerini yükseltin; destekleme alımı yapan kuruluşları özelleştirin!** Ve ‘80’lerden bu yana ülkede, tarımı yok edecek tüm yasalar, bu reçetelere bağlı olarak çıkartıldı.

Mesela Özal döneminde KİT’lerin özelleştirilmesi furyası başladığında, Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, Gıda Kalite Kontrol Genel Müdürlüğü, Veteriner İşleri Genel Müdürlüğü, Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü, Zirai Mücadele ve Karantina Genel Müdürlüğü gibi son derece önemli kurumları özelleştirdi. Bu kurumlar, kitlelerin güvenli gıdaya ulaşmasında belirleyici rol oynuyorlardı. Ardından ÇAY-KUR’un, TEKEL’in tekelliğini kaldırdı, çay, tütün ve üzüm üreticileri için özel sektörün vahşi kurallarının önü açıldı.

’90’ların başından itibaren YEM-SAN (Yem Sanayi), SEK, EBK özelleştirildi. Satın alan özel şirketler bir taraftan yem fiyatlarını artırırken, diğer taraftan süt fiyatlarını düşürdüler. Hayvancılık ilk darbelerini burada almaya başladı.

’90’ların sonlarında Cargill

Türkiye'ye mısır şurubu ithal etmeye başlamıştı. Aynı tarihlerde Şeker Yasası çıkartıldı. Bu yasa ile, pancar ekimi azaltıldı, pancar alım fiyatları düşürüldü. Şeker pancarı üretiminin azalması hem pancar üreticilerini yoksullaştırdı, hem şeker fabrikalarında çalışan işçilerin azalmasına neden oldu, hem de pancar küspesini kullanan hayvan üreticilerinin gelir kaybına uğramasına neden oldu.

Aynı dönemde çıkartılan Tütün Yasası ile, tütün üretiminde destekleme alımları kaldırıldı, tütün üreticileri özel sektörle sözleşmeli üretime geçmek zorunda kaldı. 583 bin olan tütün üreticisi sayısı 255 bine geriledi.

Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri'ne ilişkin çıkartılan yasa ile, kooperatif fabrikalarının özelleştirilmesinin, arsalarının satılmasının, işçi çıkartılmasının önü açıldı. Üreticilerin birliklerle bağları kopartıldı. Fiskobirlik, Tariş gibi kooperatifler, bundan en çok etkilenenler oldu.

AKP hükümeti dönemi, özelleştirme tam gaz giderken, tarımdaki yıkım da büyük bir hız kazandı. En başta Tohumculuk Yasası çıkartılarak üreticilerin kendi aralarında ve pazarda tohum alıp satması engellendi; devlet tohum üretimini bıraktı; tohumun ticaret ve denetimi özel şirketlerin eline geçti. Giderek tohum ihtiyaçlarını karşılamak için tek adres tohum şirketleri oldu. Şirket ile üretici arasındaki anlaşmazlıklarda bile, devlet değil tohum şirketleri yetkili kılındı.

Ardından Üretici Birlikleri yasası çıkartıldı. Bununla birlik üyelerinin kolektif üretim yapması; ürettikleri ürünleri işleyebilecek sanayi tesisleri kurması; birliklerin tarım girdilerini (ilaç, gübre vb) toptan alıp üreticilere dağıtması; araçların ortadan kaldırılarak üreticinin doğrudan pazara erişmesi; birlik gelirlerinden üyelerine pay dağıtılması engellendi.

Yine aynı süreçte çıkartılan Lisanslı Depoculuk Yasası, üreticilerin durumunu daha da kötüye götürdü. Üreticiyi piyasa karşısında korumasız bırakan, üstelik ürünün depoda kaldığı süre için kira ödemek gereken bir yasa oldu bu da.

Bunların yanısıra, Organik Tarım Yasası ile organik tarım sertifikası verme yetkisini yabancı özel şirketlere devretmiş; Tarım Sigortası Yasası ile sigorta şirketlerinin karını garanti altına almış;

Tarım Kanunu ile üreticilere Gayri Safi Milli Hasıla'nın yüzde 1'inin altında destekleme yapılmayacağını (bu tür "asgari" belirlemeler, gerçekte "azami" olarak uygulanır) kararlaştırmış; Ziraat Odaları Kanunu çıkartarak hükümet üreticiler aleyhine yasalar çıkartırken Ziraat Odaları'nın sessiz kalmasını sağlamış; Toprak Koruma Kanunu çıkartarak birinci sınıf tarım arazisi üzerine izinsiz fabrika kuran Cargill'e af getirmiştir.

Bunlar öne çıkan örneklerdir. Bunların dışında, **GDO'lu üretimi ülke genelinde yaygınlaştıran, terminatör tohumlarla tarımda sürekliliği kesintiye uğratan, yoğun ilaç kullanımını zorunlu kılarak hem ürüne hem de toprağa zarar veren, fabrikaları kapattıran, üreticinin ürününün elinde kalmasına neden olan sayısız yasa, karar, yönetmelik çıkartılmıştır.**

Alınan bütün kararlar, çıkartılan bütün yasalar, ABD ve AB emperyalistlerinin çıkarları doğrultusunda, İMF ve Dünya Bankası'nın reçetelerinin yönlendirmesiyle alınan kararlardır. Amaç, tarımda kendine yeterli ülkelerin, tohumda, ilaçta, gübrede emperyalist tarım tekellerine bağımlı hale gelmesidir. Dahası yerli üretimin tamamen durması, emperyalist tekellerin sınırsız ithalatına bütün kapıların açılmasıdır. Bugün geldiğimiz nokta, 20 yılı aşkın süredir, sistemli biçimde uygulanan yıkım politikalarının sonucudur.

Tarım alanları azaldı, üretim düştü

Uygulanan tüm bu politikalar sonuç verdi. Ülkemizde tarımsal üretim (hayvancılık da tarımsal üretim kapsamındadır) günden güne azaldı. **2001 yılından 2018'e kadar, ülke nüfusu yüzde 27 artarken, tarım arazileri yüzde 14 küçüldü. Sebze bahçelerindeki küçülme ise yüzde 15 oldu.** Mesela patates üretimi yüzde 4, buğday üretimi yüzde 13, sivri biber üretimi yüzde 18 azaldı.

Son bir yılın verileri ise daha ürkütücü. 2018 yılında baklagil üretimi yüzde 6, tahıl üretimi yüzde 5, sebze üretimi yüzde 3 gerilemiş. Ortalama böyle iken, bazı gıda ürünlerinin üretime adeta çakılmış; mesela çarliston biberde yüzde 26, fındıkta yüzde 24, mercimekte yüzde 23, kayısıda yüzde 24, zeytinde yüzde 29, fındıkta yüzde 24, kuru soğanda

yüzde 9, domateste yüzde 5, buğdayda yüzde 7 üretim azalması sözkonusu. Türkiye'nin dünyada en önemli üretici ve ihracatçı olduğu fındık, kayısı, zeytin gibi gıda ürünleri bile çarpıcı biçimde azalmış durumda.

Azalan gıda üretimi ithalatla takviye edilmeye çalışıldı. 20 yıl öncesine kadar tarımda kendine yeterli bir ülke konumundayken, bugün fındık, fıstık, kayısı ve şeftali hariç tüm kalemlerde ithalat yapılır oldu. Bazı gıda ürünleri ise, tümüyle ithalata bağımlı hale geldi.

2010-2017 döneminde, sebze ithalatı yüzde 66, meyve ithalatı ise yüzde 81 arttı. Bu dönemde dolardaki artış, ithal meyve-sebzenin fiyatını da artırdı. 2010 yılında dolar 1,50 iken, bugün dolar 5,30 civarında.

Tarım alanlarındaki azalma, tarım üreticilerinin azaldığını da gösteriyor aslında. **Son on yılda, Türkiye'deki üretici sayısı yüzde 38 azaldı.** Özellikle son 8 yılda ciddi bir düşüş sözkonusu. 2008'de 1 milyon 127 bin olan çiftçi sayısı, 2018'de 697 bine kadar düştü. Düşüşün özellikle 2011'den sonra hız kazandığı görülüyor.

Tarım sektöründe istihdam edilenlerin sayısı da bu süreçte hızla azaldı. TÜİK verilerine göre 2002'de, tarımdaki istihdam 7 milyon 458 bin kişiyken, 2018 Şubat ayı itibarıyla, 4 milyon 983 bin kişiye geriledi. Yani son 16 yılda, 2,5 milyona yakın insan, tarım istihdamından düştü.

Sonuç yerine

Bugün AKP, bir seçim yatırımı olarak tanzim çadırlarını devreye soktu. Sebze yıllık enflasyonun yüzde 94,7'ye ulaştığı koşullarda, yaşanan gıda krizinin etkilerini seçim sonrasına ertelemeyi hedefliyor. Topu topu birkaç hafta, üstelik de son derece sınırlı alanlarda, çürük meyve-sebze, GDO'lu bakliyat satarak, açlık tehlikesini seçim sonrasına atmaya çalışıyor.

Oysa devletin bu biçimde pazarcılığa soyunması, sorunu çözmek bir yana daha da derinleştiriyor. **Bu tanzim çadırlarının faturası, pazarcı esnafı, küçük marketler ve çiftçilere çıkacak, önemli bir kısmı iflasla karşı karşıya kalacaktır.** Yani hem gıda krizi, hem de tarımdaki yıkım, seçim sonrasında daha da derinleşmiş olarak önümüze gelecektir.

Dahası **AKP hükümeti, Yeni Hal Yasası'nı çıkartarak, tarım üretimine**

Ülkemizde tarımsal üretim (hayvancılık da tarımsal üretim kapsamındadır) günden güne azaldı. 2001 yılından 2018'e kadar, ülke nüfusu yüzde 27 artarken, tarım arazileri yüzde 14 küçüldü. Sebze bahçelerindeki küçülme ise yüzde 15 oldu. Tarım alanlarındaki azalma, tarım üreticilerinin azaldığını da gösteriyor aslında. Son on yılda, Türkiye'deki üretici sayısı yüzde 38 azaldı. Özellikle son 8 yılda ciddi bir düşüş sözkonusu.

bir darbe daha vurmayı hedefliyor.

Bu yasa ile, ülke genelinde meyve-sebze toptancı halinin sayısı 175'ten 30'a düşürülecek ve işletmesi belediyelerden alınıp TOBB koordinasyonunda özel sektöre verilecek. İşletmesinin özel sektöre verilmesi, doğrudan fiyatların artması ve kalitenin düşmesi, böylece gıda güvenliğinin kötüleşmesi anlamına geliyor elbette. Sayının düşürülmesi ise, sebze-meyve satıcılarının buna ulaşmasını zorlaştırmaktan başka bir anlam taşıyor. Market ve pazarcıların, daha uzun mesafelerdeki hallere giderken harcadığı zaman da benzin parası da artacak, bu

da satacakları ürüne yansiyacaktır.

TC tarihinin toplam özelleştirmelerinin yüzde 88'ini tek başına gerçekleştirmiş olan AKP hükümetinin, gıda krizine de, tarım üretimine de çare bulması ihtimali yoktur. **Gıda üretimini kendine yeterli bir şekilde gerçekleştirmeyen bir ülkenin de, hayatta kalma şansı yoktur.** Ekmekten samana kadar temel ihtiyaç maddelerinin tümünde ithalat yapılan bir ülkede, kitlelerin açlık tehlikesi her geçen gün artacaktır.

Emperyalist tarım politikalarıyla ve tarım üzerinden oluşturulan rantla mücadele etmeden, bu durumu

değiştirmek mümkün değildir. Pal-yatif çözümlerin günü kurtarmaya ve gözboyamaya dönük olduğu, köklü çözümlere yönelmeyen her girişimin durumu daha vahim noktalara götürdüğü somut bir gerçek olarak önümüzde durmaktadır.

Esasında emperyalist-kapitalist sistem varolduğu sürece ne krizler ne de onun bir parçası olan tarım krizi biter. Türkiye gibi emperyalizme bağımlı ülkelerde bunun sonuçları çok daha ağır yaşanır. Bu yönüyle krize karşı mücadele, bu sisteme karşı mücadeleden kopuk ele alınamaz.

Endüstriyel tarım, küçük üreticinin ölümüdür

"Yeşil Devrim"in dünyaya ihraç edilmeye, yarı-sömürge ülkelere dayatılmaya başlandığı dönemde, 1974 yılında Roma'da düzenlenen Dünya Gıda Konferansı'nda konuşan ABD Tarım Bakanı Earl Butz şunları söylüyordu: "Gıda, pazarlık sandıklarındaki en önemli araçlardan biridir. İnsanların size güvenip dayanmalarının, size bağımlı olmalarının ve bu şekilde sizinle işbirliği yapmalarının yolunu arıyorsanız, onları gıdaya bağımlı hale getirmek bana kalırsa mükemmel bir yöntem."

ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'in 1970'lerde yaptığı bir konuşma da benzer bir ifade taşıyordu: "Petrolü kontrol ederseniz ülkeleri ya da bölgeleri, gıdayı kontrol ederseniz, insanları kontrol edersiniz."

Çünkü insanlar petrolü ya da çeliği yiyemezler, yaşamak için ekmeğe, ete, sebzeye ihtiyaçları vardır. ABD emperyalizmi, gıda üretiminin yaşamsal önemini farkettikten sonra, bunu bir hegemonya aracı olarak kullanmaya başladı. Sanayide gelişmişlik kapitalist-emperyalist ülkelere özgü bir özellikti. Bu nedenle sanayide hegemonya kurmak daha kolaydı. Tarımda kendine yeterlilik ise, bütün yarı-sömürge ülkelerde az çok görülebiliyordu. Tarımda hegemonya kurmak için çok daha fazla çaba harcamak gerekiyordu. Önce bu ülkelerdeki tarımı tekellere bağımlı hale getirmek, hükümetlerin gerçekleştireceği yasal düzenlemelerle tekellerin hakimiyetini artırmak, tarımda kapitalist gelişimi tekellere bağımlı olarak gerçekleştirmek, bunu yaparken küçük üreticiyi yıkıma uğratmak gerekiyordu. Kimi zaman doğrudan tarım tekelleri ile hükümetler arasında yapılan anlaşmalarla, kimi zamansa IMF, DTÖ, DB kararları aracılığıyla, dünya genelinde büyük bir tarımda yıkım saldırısı başlatıldı.

Tarımda desteklerin kaldırılması, bu saldırının en önemli parçasıydı. Emperyalist ülkeler, yarı-sömürge ülkelerde tarımsal destekleri kaldırırken, kendi ülkelerinde tarımsal desteklemeler için büyük kaynaklar ayırıyorlardı. Küçük bir karşılaştırma yapacak olursak; dünya genelinde her yıl tarıma ayrılan desteğin toplam miktarı 300 milyar dolar. Sadece 7 emperyalist ülkenin (G-7 ülkeleri) kendi çiftçilerine verdiği tarımsal destek 284 milyar dolar. Yani dünyanın geri kalan tüm ülkelerinin verdiği toplam destek 16 milyar dolar. AB

ülkelerinde dolaylı destekler hariç, kişi başına

düşen doğrudan destek oranı yıllık 2 bin 500 dolar, ABD'de 4 bin 500 dolar, Türkiye'de ise kişi başına düşen doğrudan destek sadece 40 dolar. Bu rakamlar emperyalist politikaların özünü ortaya koymaya yeterlidir. IMF ve DB reçeteleri ile tarımsal desteklemeleri kaldırmayı dayatan ABD ile AB ülkeleri, kendi tarım tekellerini desteklemek için devasa bütçeler ortaya koymaktadırlar. Böylece yarı-sömürge ülkelerin üreticileri, pazardaki rekabet gücünü kaybederek iflas etmektedir.

Ülkenin tarım üretimi kendine yeterli iken, "daha ucuz" olduğu gerekçesiyle ithalatı serbestleştirmek ya da tam hasat döneminde ithalata kapıları açmak da, çiftçinin yıkımı için atılan önemli bir adımdır. Kendi ülkelerinde hükümet tarafından desteklenen emperyalist tekeller, gerçekten de çok düşük fiyatlarla piyasaya girmekte, böylece ürünleri elinde kalan yerli üretici iflas etmektedir. Yerli üretici iflas ettikten sonra, emperyalist tekel artık ürünlerini ucuza değil, fahiş fiyatlardan satabilir.

Üreticiyi yıkıma uğratan bir başka etken ise, tohum üretme hakkının elinden alınmasıdır. Tekeller, hükümetlere yerli tohum stoku yapmayı yasaklamaktadır. Küçük üreticinin kendi ürününden tohumluk ayırması da yasaklanmıştır. Zaten kısa bir zaman içinde terminatör tohumlar piyasaya hakim hale geldiği için, bu tür yasaklara bile gerek kalmamaktadır. Terminatör tohumlar, üreme niteliği yokedilmiş tohumlardır. Tek bir defa ekilir, ikinci ekim için tohumluk ayrılmaz, yeniden tekelden satın almak gerekir. Tohumda ve tohuma en uygun ilaç ve gübrede tekele bağımlı olmak, küçük üretici için iflası kaçınılmaz kılan bir başka etkidir.

Küçük üreticilerin nasıl hızla yokedildiğine ilişkin, son 20 yıl, çarpıcı örneklerle doludur. Tarım tekelleri, özellikle ABD'nin "arka bahçesi" Latin Amerika ülkelerinde, "yeşil devrim" adını verdikleri talan programını çok engelsiz biçimde uygulamışlardır.

Arjantin bu örneklerden biridir. Arjantin'de Devlet Başkanı Carlos Menem, 1989 yılında, Rockefeller ailesi tarafından yazılan bir ekonomik reçeteyi uygulamaya koydu. Bu reçete, ithalat rejimi önünde ki engelleri kaldırıyordu. '91 yılında ise, Arjantin'in

borçlarının kapatılması karşılığında, GD (Genetiği değiştirilmiş) soya fasülyesi ekimi dayatıldı. '96 yılında Monsanto tekeli, Arjantin'de RR soya fasülyesi tohumlarının dağıtım lisansını aldı. GD soya üretimi daha az insan gücü gerektiriyordu. 2004 yılına gelindiğinde, Arjantin'de çoğu çiftçi topraklarını terk etmiş, GD soya ekili alan miktarı 14 milyon hektara yükselmiş, Arjantin'in tarımsal çeşitliliği yokolmuştu. Havadan yapılan ilaçlamalar sonucu, Arjantin topraklarında GD soyadan başka ürün yetişmez oldu. 2002 yılında ekonomik kriz ayaklanmaya dönüştüğünde, hükümet Monsanto ürünü soya katılmış hazır yiyecekleri bedava olarak dağıtmaya başladı. Arjantin'in üretiminden sonra, artık Arjantinlilerin beslenmesi de çeşitliliği kaybetmiş, soyaya bağımlı tek tip beslenme biçimi ortaya çıkmıştı. GD soya ile tanışmadan önce Arjantin'in sadece Pampa bölgesi, çok çeşitli sebze, meyve, mısır, buğday, ayçiçeği vb yetiştiriyor, nüfusun 10 katına yetecek kadar üretim yapıyor ve ihraç ediyordu. GD soya ile üretime başladıktan sonra ise, bu üretim bitti, gıda ithalata bağımlı hale geldi. Ve sadece 1991-2001 yılları arasında 150 bin Arjantinli çiftçi iflas etti.

Yine Monsanto tekeli, Hindistan'da ekilmek üzere Bollgard pamuğu tohumu geliştirdi. Bu tohum böceklerle direnecek ve sözde Hindistanlı çiftçilere daha fazla kar sağlayacaktı. Temmuz 2005'te GD pamuk üretimi başladı. İflaslar ve işsizlik öylesine hızla büyüdü ki, 2007 yılına gelindiğinde, artık her 8 dakikada bir, çiftçi hayatına son veriyordu. İntihar etme biçimleri ise, son derece çarpıcıydı: Pestisit (tarım ilacı) içiyorlardı. Hindistan'da intihar eden çiftçilerin toplam sayısı ise 150 bini aştı. Hindistan bugün ekonomik gücü büyümekte olan ülkeler arasında sayılıyor. Ancak köylü arazisini kaybediyor, tarım tekellere bağımlı hale geliyor. Bu yıkım ve tarımda bağımlılık, yoksulluğu ve açlığı artırıyor. 1991 yılında kişi başına yıllık gıda tüketimi 177 kg olan Hindistan'da, bugün artık 152 kg'a kadar gerilemiş bir gıda tüketimi var. Artık her yıl beslenme yetersizliği nedeniyle 1 milyon çocuk ölüyor.

Tarım tekelleri için en kolay yağmalanan alan, işgal sonrası Irak oldu. ABD Başkanı Bush "Irak'ta yeşerdiğinde bütün bölgeye yayılacak demokrasi tohumlarını ekmek için bulunuyoruz" demişti. Bu cümlede "demokrasi" kelimesini çıkarıp "GD ürünler"

kelimesini koymak gerçek durumu ifade etmeye yetiyor. İşgalin ardından Geçici Koalisyon Yönetimi'nin başkanı Paul Bremer, ilk iş olarak kapıları ithalata sınırsız ve koşulsuz bir biçimde açan, çiftçilere tohum saklamayı yasaklayan, terminatör tohumların alınmasını zorunlu kılan yasalar çıkardı. Bağdat'taki ulusal tohum bankası bombalandı. GD tohumlar çiftçilere çok ucuza dağıtıldı. Irak'ta yaygın bir biçimde GDO üretimi başladı.

Afrika ülkesi Gana, 1970'lerde kendine yeterli pirinç üreticisi olan bir ülkeydi. 2003 yılında ABD'li pirinç tekeli, Gana'ya 111 ton pirinç ithal etti. Bugün artık pirinç gereksinimin yüzde 64'ünü ithal eder durumda. Yine aynı dönemde, domates, salça ve kümes hayvanları üretimi çökerken, AB çiftçisinin ürettiği ürünlere bağımlı hale geldi. Kümes hayvanları piyasasında yerli üretimin payı 1992'de yüzde 95'ten, 2001'de yüzde 11'e kadar geriledi. Üretimde yüzde 84'lük bu gerileme, üreticilerin de sayısındaki çarpıcı azalmayı anlatmaya yetiyor.

Tarımın tekelleşmesi, küçük üreticinin yıkımı ve ülke tarımının çökertilmesi, açlığı giderek daha fazla yaygınlaştırıyor. Hem açık sözkonusu olduğunda, hem de deprem vb felaketler sonrasında, ABD gıda yardımı konusunda fazla hevesli davranıyor. Özellikle Afrika ülkelerine neredeyse zorla gıda yardımı yapmaya çalışıyor. ABD bu yardımlarla bir taraftan GD soya fasülyesi, GD mısır gibi ürünlerdeki ihracat fazlasını eritmeye çalışıyor; ama daha önemlisi, Afrika ülkelerini veya felakete uğramış ülkeyi bir laboratuvar olarak kullanıyor. GD ürünlerin tüketilmesinin yarattığı etkiyi, koca bir ülkede topluca test ediyor.

2001 yılında Malawi hükümetine İMF ve DB'nin, dış borçlarını ödemesi için acil durum gıda rezervini elden çıkarmayı dayatmasının altında bu plan yatıyordu. Malawi bunu yapmak zorunda kaldı, hemen arkasından ABD 250 bin ton GD mısırı hibe etti. Ekim 2002'de ABD'nin altı Afrika ülkesine acil açlık yardımı yapma kararının altında yatan da buydu. Ancak, Zambiya ve Zimbabwe, GD mısır gönderileceğini görünce, açlığı tercih edip yardımı reddettiler.

Brezilya, ABD'li tarım tekellerinin "yeşil devrim" ihracı için ilk yöneldiği "arka bahçe" ülkelerinden biriydi. Burada yasadışı olarak GD soya yetiştirilmeye başlandı. 1997 yılında Monsanto, Brezilya'nın en önemli tohum üreten şirketi Agrocères'i satın aldı. Solcu olduğunu iddia eden Devlet Başkanı Lula da Silva ise, 2005 yılında imzaladığı bir kararname ile GD soya ekimini ve satışını yasallaştırdı. 2003'te Brezilya'da yetişen soyanın yüzde 30'u GD idi. Yasallaştırmanın arkasından bu miktar hızla arttı. Bu süreçte Brezilya'da 3 milyon köylü tasfiye edildi.

Kolombiya da ABD tarımının ilk yayılma alanlarından biriydi. 1960'larda DB'nin tarım heyeti, Kolombiya'ya kırsal nüfusun azaltılmasını dayattı. Tarımda verimi ve üretimi artırmak gerektiğini, maki-neleşme ve ilerleme ile modernleşmenin sağlanacağını, bu nedenle üretim için bu kadar insana ihtiyaç kalmayacağını, küçük ölçekli çiftçilerden "kurtulmak" gerektiğini söylüyordu DB heyeti. Yaklaşık 4 milyon çiftçi bu politikalar doğrultusunda tasfiye edildi.

Endonezya'da kullanılan yöntemlerde ise, "satılma" ve rüşvet öne çıkıyordu. Monsanto,

Endonezya'daki 140 hükümet görevlisine 1997-2002 yılları arasında GDO'lu pamuk ekimi için 700 bin dolar vermişti. Yine hükümetten bir üst düzey yöneticiye GDO'lu ürünlerin kontrol edilmeden satışa sunulması için 50 bin dolar ödenmişti. Tarım bakanlığındaki bir üst düzey yöneticinin payına düşen ise 374 bin dolarlık lüks bir evdi. Bu rüşvetlerden bazıları kanıtlandı ve bunlar için 2005 yılında Monsanto'ya dava açıldı. Ancak tarımı yıkıma uğratma sürecinde Endonezya'da sistem dışına itilen köylü sayısı 5 milyonu buldu.

Ülkemiz tarımına da emperyalist müdahale benzer bir gelişme gösterdi. Tarım tekellerinin saldırılarının hız kazandığı ve peşpeşe yeni yasaların çıkartıldığı 2000-2006 döneminde, tarım üretiminde ciddi düşüşler yaşandı. 1999 yılında İMF ile imzalanan stand-by anlaşması ve 2001 yılında DB ile imzalanan Tarım Reformu Uygulama Projesi, Türkiye tarımında yapılması istenen talanın çerçevesini çiziyordu. Kemal Derviş, 2001 yılında "15 günde 15 yasa" sloganıyla meclise fazla mesai yaptırmış, emperyalist talan yasalarını, doğru düzgün konuşulmadan meclisten geçirmişti. Şeker fabrikalarının özelleştirilmesini sağlayan, ülkedeki şeker pancarı üretimini azaltarak mısır ithalatına ve mısır şekeri üretimine izin veren şeker yasası, bu 15 yasadandır. TEKEK'i özelleştirmeye açan, tütün ve üzüm üreticilerini emperyalist tekellerin dayatmaları karşısında yıkıma uğratan, tütün ve alkollü içecek piyasasını emperyalist tekellere bırakan tütün yasası da, yine bu 15 yasa kapsamında çıkartılmıştı.

Bu yasalar, tarımdaki tasfiyeyi hızlandırdı. 2000-2006 tarihleri arasında tütün üretimi 200 bin tondan 117 bin tona, patates üretimi 5.4 milyon tondan 4.3 milyon tona, şeker pancarı üretimi 18.8 milyon tonda 14.5 milyon tona, kırmızı et üretimi ise, 491 bin tondan 450 bin tona geriledi. '80 yılında 80 milyon olan hayvan sayısı 41 milyon adete kadar düştü ve Türkiye hayvansal ürünlerde ihracatçı konumunu kaybederek ithalatçı oldu. Baklagiller de üretimdeki düşüşten nasibini aldı. 1999-2007 arasında nohut üretimi 860 bin tondan 512 bin tona, kırmızı mercimek üretimi 630 bin tondan 527 bin tona, yeşil mercimek üretimi 216 bin tondan 32 bin tona düştü. "Yoksulun eti" olarak bilinen fasulye 210 bin tondan 160 bin tona geriledi. Zeytinyağı üretimi 2006 yılında 242,200 ton iken 2007 yılında 206,981 tona düştü.

Üretimdeki bu gerileme, üreticilerin sayısında katlanarak gerilemeye dönüştü. Ülkemizde son 6 yılda 3 milyon çiftçi ve ailesi iflas etti, herşeyini kaybederek kırsal üretimden koptu. Yılda ortalama 680 bin çiftçi kente göçtü. 2007 yılında Türkiye'de her 50 saniyede bir çiftçi iflas etti.

Emperyalistler her saldırıyı mutlaka parlak bir ambalaj ve kulağa hoş gelen söylemlerle süslerler. Böylece saldırının gerçek boyutunu gözlerden gizledikleri gibi, bundan en fazla etkilenecek kesimleri bile buna gönüllü hale getirmeye çalışırlar. Tarımdaki yıkımı ve küçük üreticilerin ekonomiden silinmesi gerçeğini gözlerden gizlemek için de "tarımsal nüfusun toplam nüfusa oranının azaltılmasının bir gelişmişlik ve modernlik göstergesi" olduğunu propaganda ettiler. İMF, DB reçeteleri, AB'ye katılım görüşmeleri vb. hep bu noktanın üzerinde durdu. Şöyle karşılaştırmalar yapıldı: ABD'de tarımsal nüfus, toplam nüfusun sadece

yüzde 2'si kadardı. AB ülkelerinde ise bu oran yüzde 6 civarındaydı. Türkiye'nin de tarımsal nüfusunun yüzde 6-7 civarına çekilmesi, "modernleşme, kentleşme ve AB ekonomi standartlarına uyum" sağlaması açısından önemliydi(!) Oysa Türkiye'de, yaşanan bütün yıkıma ve her yıl yaşanan azalmaya rağmen, tarım nüfusu, halen nüfusun yaklaşık yüzde 30'unu, toplam işgücünün ise yaklaşık yüzde 40'ını oluşturmaya devam ediyor. Ve ABD'li emperyalistler kesin bir dille uyarıyorlar: "Bu fazlalık biran önce tarım dışına çıkartılmalı".

ABD'de "tarımdaki fazlalık"ın tarım dışına çıkartılması süreci de, benzer bir evreden geçmişti. Küçük üreticinin tasfiyesi ve tarımda tekelleşme, onyıllar süren bir dönemi ifade ediyordu. En şiddetli evresi ise, iki dünya savaşı arasındaki dönemdi. '29 bunalımından hemen önce başlayan tarım krizi, '29 bunalımıyla beraber daha da şiddetli hale gelmişti. Bu kriz, bir taraftan milyonlarca çiftçi ailesini ikiyüz yıldır oturdukları topraklarından çıkartarak mevsimlik işçi olarak ülkenin dört bir yanına savurmuştu. Diğer taraftan, tonlarca ürünün yakıldığı, çöplere atıldığı, denize döküldüğü ve aç insanların bu imhayı izlemek zorunda kaldığı dönemler yaşanmıştı. Tarımda küçük üretimin tasfiyesi, büyük acılar, işsizlik, intiharlar ile birlikte gelmişti. Tüm bu acılara rağmen, ABD'de yaşanan süreç, iki emperyalist paylaşım savaşının eşliğinde ve koca bir kıtanın boşluklarına yayılan bir ekonomik gelişim dönemi içinde gerçekleşmişti. Tarımdan koparılan insanların bir kısmı açlık ve ölümlerle yok olurken, bir kısmı da büyümekte ve dünya hegemonyasını kurmakta olan ABD içinde, yeni iş olanakları bulabiliyordu. ABD'nin emperyalist bir ülke olması, üretiminin dünya pazarlarına hakim olması gibi etkenler, yeni iş olanakları yaratılmasına uygun koşullar hazırlayabiliyordu.

Ancak bugün küçük üreticinin tasfiye edilmekle karşı karşıya olduğu Türkiye gibi emperyalizme bağımlı ülkeler, çok daha sancılı bir süreç yaşıyor. Hele ki, ekonomisi asıl olarak tarım üzerine kurulu yarı-feodal Afrika ülkelerinde, tarımın tasfiyesi, nüfusun tasfiyesi anlamına geliyor. ABD'li ve AB'li tarım tekelleri, bu ülkelerin tarımı üzerinde hegemonya kurmaya çalışırken, bu ülkelerin nüfusunu imha ile karşı karşıya bırakıyor. Yani nüfusun çoğunluğunu, çoluk çocuk, yaşlılarla birlikte işsiz bırakmasını, nüfusun tümünün sağlıksız, hormonlu, GDO'lu ürünlere mahkum edilmesini, toprağın, suyun, havanın, bitkinin, hayvanın ve insanın iliklerine kadar sömürülmesini dayatıyor. Tüm dünyada yaklaşık 3 milyar insanın (dünya nüfusunun yarısı) üretimden kopmasını, açlıktan ölmesini dayatıyor.

"Yeşil devrim" teorisinin sloganı "tüm dünyada açlığı bitirmek, tüm dünya nüfusuna yeterli yüksek kaliteli tarım üretimi gerçekleştirmek"ti. Ancak "yeşil devrim", dünya nüfusun yarısını açlıktan, GDO'lu ürünlerden, susuzluktan, küresel ısınmanın getirdiği doğal felaketlerden ölümlerle karşı karşıya bıraktı. Diğer taraftan, "yeşil devrim" ABD halkının beslenmesinin niteliğini değil, ama aldığı kalori miktarını artırdı. Bir tarafta açlık, diğer tarafta obezite, "yeşil devrim"ın yarattığı tek sonuç oldu.

GIDA KRİZİ

Krizin en vahşı halidir!



*İnsanlar, ah benim insanlarım
Yalanla besliyorlar sizi,
Halbuki açsınız,
Etle, ekmekle beslenmeğe muhtaçsınız.
Ve beyaz bir sofrada bir kere bile yemek yemeden doyasıya
Göçüp gidersiniz bu her dalı yemiş dolu dünyadan...
İnsanlarım, ah benim insanlarım (...)
Ellerinizden başka her şey
Herkes yalan söylüyorsa,
Elleriniz balçık gibi itaatli,
Elleriniz karanlık gibi kör,
Elleriniz çoban köpekleri gibi aptal olsun,
Elleriniz isyan etmesin diyedir.
Ve zaten bu kadar az misafir kaldığımız
Bu ölümlü, bu yaşanası dünyada
Bu bezirgan saltanatı, bu zulüm bitmesin diyedir.*